Sfânta cuvioasă Eufrosina

(s.v. 25 septembrie / s.n. 08 octombrie)

Materiale despre Sfânta cuvioasă Eufrosina:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-cuv-Eufrosina-(25-sept)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Eufrosina

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Eufrosina

****

Sfânta cuvioasă Eufrosina a renunţat la mirele impus de tatăl ei şi a trăit timp de 38 de ani într-o mănăstire de călugări, dându-se drept famen împărătesc, cu numele de Smarald. Dragostea pentru Hristos şi pentru viaţa monahală a împins-o să fugă de lângă mirele ei, cu care a fost obligată să se căsătorească de către tatăl ei, Pafnutie, un om de rang înalt din cetatea Alexandriei. Sfânta

Eufrosina avea 18 ani şi împărat era în vremea aceea Teodosie cel mic (408-450). În mănăstire s-a nevoit în osteneli şi rugăciuni neîncetate, ascunsă de tatăl său. Din iconomia lui Dumnezeu, în timp ce se chinuia cu boala care i-a adus mutarea la cele veşnice, tatăl ei, Pafnutie, a venit în mănăstirea aceea. Atunci şi-a mărturisit fraţilor şi tatălui său taina ascunsă atât timp. La scurt timp a şi plecat la Domnul. Minunat de acestea, Pafnutie a împărţit averea săracilor şi a intrat în monahism, nevoindu-se în chilia fiicei sale.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 3
În această lună (septembrie), ziua a douăzeci şi cincea - Prea cuvioasa maica noastră Eufrosina (Minei) 6
Canon de rugăciune către Sfânta cuvioasă Eufrosina..... 18
Acatistul Sfintei cuvioase Eufrosina din Alexandria (25 septembrie şi 15 februarie)..... 26
Imnografie 36
Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuvioasei Maicii noastre Eufrosina..... 38
Sfânta Eufrosina și tatăl ei, Pafnutie egipteanul - drumul spre sfințenie..... 50
Sinaxar – Pomenirea prea cuvioasei maicii noastre Eufrosina, fiica lui Pafnutie egipteanul..... 51
Sinaxar - Cuvioasa Eufrosina, fiica avvei Pafnutie egipteanul 53
Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfânta cuvioasă Eufrosina..... 56
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfânta cuvioasă Eufrosina; Sfântul cuvios Pafnutie Egipteanul; Sfântul cuvios Serghie de la Radonej..... 58
Proloage - Pomenirea cuvioasei maicii noastre Eufrosina, fiica lui Pafnutie Egipteanul..... 61
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei prea cuvioasei Eufrosina 67
Cuvioasa Eufrosina apără femeile credincioase..... 69
Mănăstirea Sfântul Ioan evanghelistul şi Sfânta cuvioasă Eufrosina, Cornu.. 71
Dumitru Manolache - Mănăstirea Cornu, la ceas de așteptare și colind 75
Augustin Păunoiu - Nevoinţă pentru dobândirea unui cuget călugăresc la Cornu..... 79
Părintele protos. Arsenie Muscalu, duhovnicul şi slujitorul Mănăstirii “Sfântul Ioan evanghelistul” şi “Sfânta cuvioasă Eufrosina” din localitatea Cornu, judeţul Prahova..... 86
Icoane..... 105

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

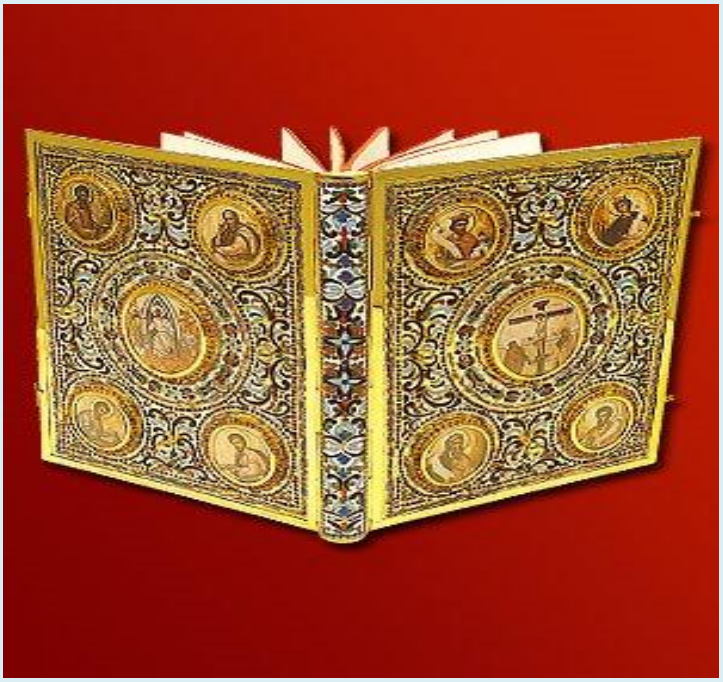

Ev. Luca 7, 36-50

36. Unul din farisei L-a rugat pe Iisus să mănânce cu el. Şi intrând în casa fariseului, a şezut la masă.
37. Şi iată era în cetate o femeie păcătoasă şi aflând că şade la masă, în casa fariseului, a adus un alabastru cu mir.

38. Şi, stând la spate, lângă picioarele Lui, plângând, a început să ude cu lacrimi picioarele Lui şi cu părul capului ei le ştergea. Şi săruta picioarele Lui şi le ungea cu mir.
39. Şi văzând, fariseul, care-L chemase, a zis în sine: Acesta, de-ar fi prooroc, ar şti cine e şi ce fel e femeia care se atinge de El, că este păcătoasă.
40. Şi răspunzând, Iisus a zis către el: Simone, am să-ţi spun ceva. Învăţătorule, spune, zise el.
41. Un cămătar avea doi datornici. Unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci.
42. Dar, neavând ei cu ce să plătească, i-a iertat pe amândoi. Deci, care dintre ei îl va iubi mai mult?
43. Simon, răspunzând, a zis: Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult. Iar El i-a zis: Drept ai judecat.
44. Şi întorcându-se către femeie, a zis lui Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta şi apă pe picioare nu Mi-ai dat; ea însă, cu lacrimi, Mi-a udat picioarele şi le-a şters cu părul ei.
45. Sărutare nu Mi-ai dat; ea însă de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele.
46. Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; ea însă cu mir Mi-a uns picioarele.
47. De aceea îţi zic: Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puţin, puţin iubeşte.
48. Şi a zis ei: Iertate îţi sunt păcatele.
49. Şi au început cei ce şedeau împreună la masă să zică în sine: Cine este Acesta care iartă şi păcatele?
50. Iar către femeie a zis: Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace.

Apostol

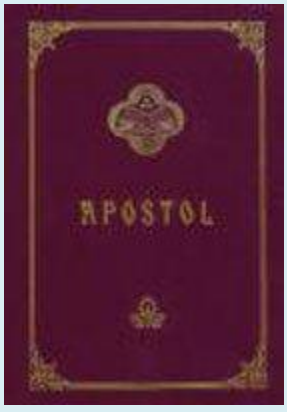

Epistola către Coloseni a Sfântului apostol Pavel
Coloseni 1, 1-11

1. Pavel, apostol al lui Hristos Iisus prin voinţa lui Dumnezeu şi Timotei, fratele nostru,
2. Sfinţilor şi credincioşilor fraţi întru Hristos, care sunt în Colose: Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru şi de la Domnul nostru Iisus Hristos.
3. Mulţumim lui Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, rugându-ne totdeauna pentru voi,
4. Căci am auzit despre credinţa voastră în Hristos Iisus şi despre dragostea ce aveţi către toţi sfinţii,
5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, de care aţi auzit mai înainte în cuvântul adevărului Evangheliei,
6. Care, ajungând la voi, precum şi în toată lumea, aduce roadă şi sporeşte întocmai ca la voi, din ziua în care aţi auzit şi aţi cunoscut, întru adevăr, harul lui Dumnezeu.
7. Precum aţi primit învăţătură de la Epafras, iubitul, împreună-slujitor cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos,
8. Şi care ne-a arătat iubirea voastră cea întru Duhul.
9. De aceea şi noi, din ziua în care am auzit aceasta, nu încetăm să ne rugăm pentru voi şi să cerem să vă umpleţi de cunoaşterea voii Lui, întru toată înţelepciunea şi priceperea duhovnicească,
10. Ca voi să umblaţi cu vrednicie întru Domnul, plăcuţi Lui în toate, aducând roadă în orice lucru bun şi sporind în cunoaşterea lui Dumnezeu.
11. Şi întăriţi fiind cu toată puterea, după puterea slavei Lui, spre toată stăruinţa şi îndelunga-răbdare.

În această lună (septembrie), ziua a douăzeci şi cincea - Prea cuvioasa maica noastră Eufrosina (Minei)

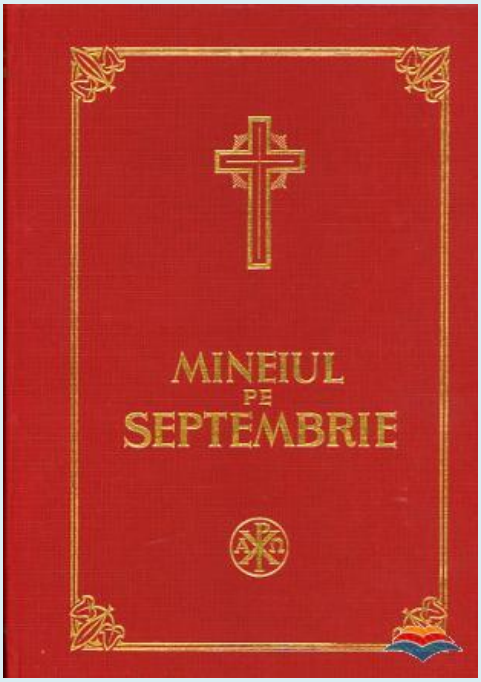

La Vecernie

La Doamne, strigat-am..., se pun **stihirile** pe 6, glasul al 5-lea:

Podobie: Prea cuvioase părinte...

Maică cuvioasă Eufrosina, vrednică de minune, dorind veselia cea adevărată, ai umblat pe acea cărare care o pricinuieşte. Că ai primit sărăcia în loc de bogăţie, şi pe Mirele cel veşnic, în locul logodnicului celui trupesc, şi înfrânarea în locul dezmierdării celei trecătoare, şi ostenelile sihăstriei, în locul odihnei, şi în locul petrecerii celei din lume, viaţa cea mai presus de lume, care o ai şi dobândit, păzindu-ţi făclia nestinsă; şi învrednicindu-te cămării de mire, împreună cu fecioarele cele înţelepte, ca o fecioară şi mireasă a lui Hristos prea lăudată.

Cu râurile lacrimilor adăpându-ţi cugetul, ţi-ai înmulţit întru sihăstrie rodurile cele îmbunătăţite, şi ca o vie prea roditoare, ai rodit struguri prea frumoşi cinstită, cu al cărora dumnezeiesc must adăpându-te, arătat ne îndulcim simţirile sufletului, şi după urmarea ta veselindu-ne, cu dumnezeiască bucurie, lepădând beţia cea din păcate, strigăm ţie prea cinstită: Roagă-te pururea lui Hristos, să se dăruiască lumii unire, pace şi mare milă.

Vedere străină şi cu anevoie primită firii! Cum nu te-ai înşelat de cumplitele măiestrii ale vechiului amăgitor al Evei? Că locuind în mijlocul bărbaţilor cu

minte întreagă, prin mijlocul focului ai trecut nearzându-te, şi ai ascuns neputinţa femeiască, fiind întărită cu dumnezeiasca putere a Celui ce a purtat neputinţa noastră, strălucind din Fecioară neispitită de bărbat, pe care roagă-L, dănţuind împreună cu îngerii, să se dăruiască lumii unire, pace şi mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea*

A lui Studit: Curăţia fecioriei tale păzindu-o nespurcată de bărbat, mireasă lui Hristos te-ai făcut Eufrosina prea fericită. Şi frumuseţea trupului veştejindu-o prin ostenelile sihăstriei, fericitul suflet ţi l-ai împodobit cu frumuseţea darului. Căci în chipul cel bărbătesc, ascunzând firea cea femeiască, ai scăpat de pândirile lui Veliar, vieţuind pe pământ îngereşte. Aşadar, cere pace celor ce cu dragoste te laudă pe tine, ca una ce eşti cu numele bucuriei, veselitoarea lumii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni!

Bucură-te, stea în chipul soarelui; bucură-te, pricina tuturor bunătăţilor prea fără prihană; bucură-te, ceea ce ai încăput pe Dumnezeu cel neîncăput, ceea ce ai odrăslit spicul nemuririi; bucură-te, dumnezeiască căruţă, uşa cea cu totul luminoasă; bucură-te, ceea ce eşti pierzarea blestemului nostru celui strămoşesc, Fecioară, care eşti pricinuitoarea bunătăţilor.

A Crucii, Născătoarei, *asemenea*

Când Mieluşeaua cea prea curată, a văzut pe Mieluşelul său, de bunăvoia Sa ca un om trăgându-Se la junghiere, tânguindu-se zicea: Te sârguieşti acum Hristoase să mă faci fără de fiu, pe mine care Te-am născut. Pentru ce ai făcut aceasta Mântuitorule a toată lumea? Însă, laud şi măresc, nemărginita Ta bunătate, cea mai presus de minte şi de cuvânt, Iubitorule de oameni.

Stihoavna din Octoih.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *a sfintei, glasul al 6-lea*

Veniţi toţi iubitorii de feciorie, şi păzitorii curăţiei, veniţi ceata călugărilor, şi a prea cuvioaselor femei, cu un glas, cu credinţă să lăudăm pe prea fericita Eufrosina. Bucură-te, ceea ce în trup femeiesc bărbăteşte ai vieţuit. Bucură-te, ceea ce

prin curăţie ai ruşinat pe vrăjmaşul şi ai iubit pe Hristos. Bucură-te, piatră cinstită cea cu nume de veselie. Aşa, o prea cuvioasă maică! Nu înceta rugându-te pentru cei ce cinstesc pomenirea ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ochiul inimii mele îmi ridic către tine Stăpână, nu trece puţina mea suspinare. În ceasul când va judeca Fiul tău lumea, fii mie acoperământ, şi ajutătoare.

A Crucii, Născătoarei

Stând Fecioara lângă Cruce oarecând în vremea răstignirii, împreună cu ucenicul cel iubitor de feciorie, şi plângând striga: Vai mie! Cum pătimeşti Hristoase? Cela ce eşti viaţa tuturor.

Tropar, glasul al 8-lea: Întru tine maică cu osârdie s-a mântuit cel după chip; că luând crucea, ai urmat lui Hristos; şi lucrând, ai învăţat să nu se uite la trup, că este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta şi cu îngerii împreună se bucură, cuvioasă Eufrosina, duhul tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

La Utrenie

După obişnuitele Catisme, Sedelnele din Octoih. Psalm 50. Canoanele - ale Octoihului şi al sfintei, pe 4.

Canonul Sfintei

A lui Iosif

Cântarea 1-a, glasul al 5-lea

Irmos: Calul şi pe călăraşul i-a înecat Hristos în Marea Roşie, Cela ce a sfărâmat războaiele cu braţ înalt, şi pe Israil l-a mântuit, pe cel ce cântă cântare de biruinţă.

Luminează-mă cu lumina rugăciunilor tale, prea cinstită, pe mine care astăzi laud sfânta şi cea cu adevărat vrednică de laudă, cu cântări de Dumnezeu veselitoare, pomenirea ta, ceea ce te numeşti cu numele dumnezeieştii veselii.

Dorind numai de dumnezeiasca frumuseţe a lui Hristos, şi îndulcindu-te cu ale Lui fără de materie frumuseţi, ai urât frumuseţea trupului, mărită, îndeletnicindu-te întru dumnezeieştile priviri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ceea ce eşti mireasă înfrumuseţată cu podoabele bunătăţilor, te-ai logodit cu Domnul cel adevărat frumos întru podoabă, Eufrosina, părăsind pe logodnicul cel vremelnic şi toată veselia vieţii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cu totul este dorire şi îndulcire şi viaţă, Cel ce pentru prisosul bunătăţii a răsărit din tine, Fecioară prea curată; pe care roagă-L să mă mântuiască pe mine cel ce neîncetat te fericesc pe tine.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai înfipt pe nimic...

Răbdând cu tărie nevoinţele, ai pierdut măiestriile vrăjmaşului, şi năpădirile dracilor le-ai surpat, şi te-ai asemănat cu îngerii, ca una ce în trup muritor fiind, de nemurire ai cugetat maică Eufrosina.

Viaţa ta Eufrosina, veseleşte inimile sihaştrilor, fiind întărire şi povăţuire către poruncile cele de mântuire, către căile nestricăciunii, către dragostea cea prea aleasă a Ziditorului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pomenirea ta cea luminată şi vrednică de laudă, dumnezeieşte luminează adunările credincioşilor, îndulceşte cetele cuvioşilor, veseleşte adunările îngerilor, a căror şi vieţuire râvnind, împreună cu dânşii petreci acum ca un înger.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Viforul cel cumplit al patimilor mă tulbură, vânturile cele potrivnice mă cufundă întru adâncime, şi furtuna păcatului îmi clăteşte inima. Născătoare de Dumnezeu, tu mă mântuieşte pe mine, cel ce curat te măresc.

Irmosul: Cela ce ai înfipt pe nimic pământul cu porunca Ta, şi ai ridicat neţinut pe cel îngreuiat, pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, Hristoase, întăreşte Biserica Ta, Unule Bune, şi Iubitorule de oameni.

Sedealna, glasul al 5-lea:

Podobie: Pe Cuvântul Cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, carele S-a născut din Fecioară spre mântuirea noastră, să-L lăudăm, credincioşii, şi să I ne închinăm; că bine a voit a Se sui cu trupul pe Cruce şi moarte a răbda şi a scula pe cei morţi, întru slăvită Învierea Sa.

Slăbiciunea femeiască întărindu-o fără gând de îndoială, cu nădejdile cele cereşti, ai locuit între bărbaţi, de Dumnezeu insuflată fecioară; şi prin osteneli, şi prin neadormite rugăciuni ai supus pe amăgitorul Evei sub călcâiele tale, pentru aceea cu credinţă te fericim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Toată nădejdea mea la tine o am pus Născătoare de Dumnezeu, să nu mă ruşinezi, prea curată. Să nu-mi pierd nădejdea mea, ceea ce eşti bună; că numai la tine îndrăznind, cu bună îndrăzneală biruiesc puterile cele potrivnice, şi le surp lăudându-mă, ca unul ce te am pe tine, ajutătoare nebiruită.

A Crucii, Născătoarei, *asemenea*

Maica Ta Hristoase văzându-Te pe Cruce pironit, tânguindu-se cu jale striga şi zicea: Cum Te sârguieşti să mă faci fără de fiu, Fiule prea dulce, şi a mă lăsa singură pe pământ pe mine ceea ce Te-am născut pe Tine, care dai hrană tuturor oamenilor ? Însă laud şi binecuvântez îndelungă răbdarea Ta, cea mai presus de toate, Mântuitorule.

Cântarea a 4-a

Irmos: Dumnezeiască pogorârea Ta cunoscându-o Avacum, cu mai-nainte vedere Hristoase, cu frică a strigat către Tine: Spre mântuirea poporului Tău ai venit ca să mântuieşti pe unşii Tăi.

Fiindu-ţi aminte de Tatăl cel ceresc, logoditorul sufletelor, dragostea tatălui tău şi a mirelui celui vremelnic nu te-a zăticnit a nu umbla pe calea mântuirii.

Ca un finic cu cuget dumnezeiesc, ai înflorit, dulceaţa dreptăţii, şi ca un cedru pe lângă ape, ai înmulţit rodurile faptelor celor bune ale înfrânării, de Dumnezeu cugetătoare Eufrosina.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu focul postirii, ai ars până la cenuşă dulceţile cele uscăcioase; şi înfierbântându-te de jăratecul dragostei Domnului ai strălucit razele minunilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fiind îndurătoare, arată-ţi îndurarea către prea ticălosul meu suflet, care cumplit este întunecat de patimile păcatelor şi suspină; Născătoare de Dumnezeu prea curată.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cela ce te îmbraci cu lumina ca cu o haină, la Tine mânec şi către Tine strig: Luminează sufletul meu cel întunecat, Hristoase, ca un îndurat.

Cu lumina dumnezeieştilor fapte te-ai arătat cinstită, ca piatra smaraldului în mijlocul bărbaţilor, arătând lupte bărbăteşti, şi veselind pe Domnul.

Vărsând lacrimile, ca nişte miresme, te-ai umplut de miros bun, şi mărindu-te ca un mir de mult preţ, te-ai adus lui Dumnezeu mireasă nestricată.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Toată dorirea ta, o ai pus către Dumnezeu, de Dânsul dorind, pe El căutându-L, şi legea Lui cea de mântuire urmând fecioară.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Prunc tânăr ai născut prea curată, pe Cel ce mai-nainte de veci, a strălucit din Tatăl Cel fără de început, pe care roagă-L pentru lume, Mireasă a lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea patimilor, cea sălbatică...

Ca o curată şi fără prihană, şi ca o frumoasă şi împodobită, te-ai logodit cu mirele Cuvântul, care te păzeşte pe tine în veci nestricată.

Cu suspinuri şi cu lacrimi căutând pe Ziditorul, ca o aleasă te-ai învrednicit al vedea pe Dânsul, împreună cu cei aleşi, ceea ce eşti vrednică de laudă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Arătatu-te-ai pildă înfrânării şi chip însufleţit curăţiei, celor ce cu credinţă laudă sfinţită pomenirea ta, o Eufrosina.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Mai presus de minte şi de cuvânt ai născut pe Ziditorul cel fără de ani care mântuieşte de toată stricăciunea pe cei ce te laudă pe tine Născătoare de Dumnezeu prea sfântă.

Irmosul: Marea patimilor cea sălbăticită, cu viforul cel stricător de suflet, potoleşte-o Stăpâne Hristoase, şi din stricăciune mă scoate ca un îndurat.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Dorind să câştigi viaţa cea de sus, desfătarea cea de jos de tot o ai părăsit, şi te-ai amestecat pe sineţi între bărbaţi, prea frumoasă Eufrosina, ceea ce pentru mirele tău Hristos, ai defăimat pe logodnicul cel vremelnic.

Icos: Desfătându-ne sufletele cu bucurie, şi cu veselie, veniţi cu osârdie, ca să auzim cuvânt minunat. Căci această povestire covârşeşte toată mintea şi o uimeşte. Că femeie petrecând în mijlocul bărbaţilor, a biruit pe Veliar, şi focul dulceţilor l-a călcat, şi nicicum nu s-a ars. Căci cea nespurcată dorind pe Hristos, a defăimat pe logodnicul cel vremelnic.

Sinaxar

Întru această lună în 25 de zile, prea cuvioasa maica noastră Eufrosina, fiica lui Pafnutie egipteanul.

Stih: Firea femeiască Eufrosina o ascunzi în chip bărbătesc,
Şi vezi pe cel ce vede cele ascunse, pe Stăpânul ceresc.
La douăzeci şi cinci, Eufrosina morţii s-a supus,
Şi de pe pământ sufletul către Cer i s-a dus.

Sfânta aceasta Eufrosina era pe timpul împăratului Teodosie celui mic în anii patru sute zece. Deci părăsind lucrurile aceste veselitoare ale lumii, şi deşertăciunea şi slava vieţii acesteia, şi fugind pe ascuns din casa părintească, s-a schimbat pe sine, îmbrăcând haine bărbăteşti, Smaragd numindu-se, în loc de Eufrosina, şi fiindcă a iubit vieţuirea monahicească, a mers la o mânăstire băr-

bătească, arătându-se ca un famen împărătesc şi tunzându-şi perii capului său, se silea prin tot chipul cum să se ascundă, ca să nu o afle Pafnutie tatăl ei.

Deci, după ce şi-a câştigat dorinţa, se nevoia cu multe nevoinţe şi osteneli, şi cu rugăciuni întinse şi neîncetate, până când şi-a uscat cu totul trupul său cel gingaş femeiesc, aşa fel, încât toţi fraţii mănăstirii se spăimântau şi se minunau, văzând reaua pătimire a ei cea mai de pe urmă, pe care o uneltea fericita. Şi cu adevărat era un lucru minunat, pe care nu este cu putinţă a-l arăta cu cuvântul. Adică ca să vadă cineva o femeie prea frumoasă, locuind în mijlocul monahilor. Şi care a putut a se ascunde pe sineşi, atât de tatăl său, care cu durere o căuta prin munţi şi peşteri, şi în tot locul, şi alergă aici şi acolo suspinând pentru despărţirea ei cea îndelungată şi de mulţi ani, cât şi de monahi, cu care împreună locuia. Şi prin urmare a şi a putut a străluci în mijlocul bărbaţilor cu bunătăţile; precum şi piatra cea scumpă smaraldul, străluceşte în mijlocul celorlalte pietre.

Cu adevărat Smarald s-a arătat fericita aceasta Eufrosina, rămânând necunoscută, nu un an, sau doi, sau trei, ci în vreme de treizeci şi opt de ani încheiaţi, adică până la sfârşitul vieţii sale. Căci numai la sfârşitul vieţii sale, s-a arătat, cum că era femeie, şi nu bărbat.

Fiind dar că Pafnutie tatăl ei a mers odată la mânăstire, pe timpul în care era să moară cuvioasa. Deci pe acesta văzându-l ea, a zis către dânsul cuvântul acesta cel mai de pe urmă: O, tată! Şi aşa şi-a dat Duhul în mâinile lui Dumnezeu, bucurându-se şi veselindu-se de bunătăţile ce era să le dobândească pentru nevoinţele şi ostenelile sale.

Iar tatăl ei auzind cuvântul acesta, s-a spăimântat, pentru aceasta din bucuria cea peste măsură ce a luat, că s-a învrednicit a vedea pe fiica sa, a căzut la pământ ca un mort. Şi ce alt dar se cuvenea să pătimească, pe timpul în care a auzit acest fel de cuvânt făcător de bucurie? Şi când s-a învrednicit a vedea pe fiica sa cea dorită şi căutată în treizeci şi opt de ani?

Şi dar, fiindcă s-a învrednicit a vedea pe născuta sa cea dorită, a lăsat patria şi lumea, şi cele în lume, şi luând în sufletul său asemenea râvna şi dorinţă a pustniceştilor nevoinţe a fiicei sale, s-a făcut şi el monah. Pentru aceasta s-a arătat diadoh şi cleronom, atât al locului cum şi al chipului, mânăstirii, şi al bunătăţilor fiicei sale. Ca un tată al acestui fel de fiu evlavios, şi bucurându-se şi veselindu-se, s-a mutat la Domnul.

La Cuviosul Pafnutie tatăl acesteia.

Stih: Pafnutie ochii trupului său închizând,
Vede lumină mare cu Duhul trăind.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Pafnutie.

Stih: Pe Pafnutie, prietenii lumii l-au răstignit,
Carele şi mai-nainte era lumii răstignit.

Tot în această zi, aducerea aminte de cutremurul cel mare, întru care s-a făcut răpirea unui prunc în văzduh.

Stih: Cântarea cea cu trei laude în sus copilul ridică,
Vestind şi jos precum sus Îngerii o cântă.

Pe timpul împărăţiei lui Teodosie cel mic, vrând Dumnezeu să arate oamenilor (cu judecăţile ce ştie Sfinţia sa) şi mai-nainte de înviere ziua Învierii, a îngăduit de s-a făcut cutremur înfricoşat, şi pentru aceasta făcând litanie tot poporul cu împăratul Teodosie, şi cu patriarhul Proclu şi cu tot clerul Bisericii, şi cu tot oraşul pentru frică, afară la câmp, şi fiindcă atunci din ispita diavolului se începuse eresul teopaşiţilor, (a celor ce ziceau pe Dumnezeu pătimaş, care hulind adăugau la Tresfinţita cântare adică la Sfinte Dumnezeule...), zicând: Cel ce te-ai răstignit pentru noi..., fără de veste se răpi un copilaş de se ducea în sus în văzduh. Şi strigând toţi cu frică şi cu spaimă multe ceasuri: Doamne miluieşte! S-a pogorât iarăşi copilaşul şezând ca pe un norişor, şi a spus cu mare glas, că cetele îngerilor cântă întreit sfânta laudă, fără adaosul şi sfârşitul acesta care zice: Cel ce te-ai răstignit..., zicând: Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi. Şi îndată cu glasurile acestea şi-a dat copilaşul sufletul la Dumnezeu, şi a încetat clătinarea cutremurului.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor mucenici: Pavel, şi Tattis, şi cu fiii lor.

Stih: Severiana dimpreună cu Pavel s-au tăiat arătat,
Înţelepţeşte cu dânşii pe sineţi Tattis punându-te te-ai împreunat.

Aceşti Sfinţi Pavel şi Tattis, şi copiii lor Savinian, Maxim, Ruf şi Eughenie, erau din cetatea Damascului, şi pârându-i că sunt creştini, se închiseră la temniţă, şi s-au legat cu lanţuri, şi iarăşi aducându-se la întrebare îi bătură tare, şi chinuindu-se de mâinile celor fărădelege, şi-au dat sufletele la Dumnezeu.

Cu ale Sfinţilor Tăi rugăciuni, Hristoase, Dumnezeule, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Domnul părinţilor Cel prea înălţat văpaia o a stins, pe tineri i-a rourat, pe cei ce cântau cu un glas: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Lumină ţi-a răsărit ţie, dimpreună şi veselia lăudată Eufrosina. Căci cugetul ţi-a fost drept, cântând: Dumnezeule, bine eşti cuvânt.

Purtând toiag Crucea, care te întărea pe tine cuvioasă, nevătămată ai trecut căscările dracilor, cântând: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Inima ta cuvioasă, locaş o ai făcut Sfântului Duh, Celui ce te-a întărit, şi te-a arătat pe tine mai tare decât duhurile cele viclene.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe Dumnezeu cel fără de trup îmbrăcat cu trup L-ai născut Preacurată, ca să ne mântuiască pe noi, cei ce cu frică cântăm: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Ţie, Făcătorului a toate...

Izbăvitu-te-ai fecioară de materia patimilor, râvnind îngerilor celor fără de materie cu care împreună cânţi: Pe Domnul lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Viaţă ţi-a dat ţie vistierul vieţii, căci ai urmat urmelor Lui, şi de frumuseţea Lui cea dumnezeiască ai dorit; cu care împreună te şi veseleşti întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Înălţatu-te-ai către locaşurile cele adevărate ale veşnicei vieţi; dorirea care poftit-o o ai dobândit fecioară, îndulcindu-te de lemnul vieţii, şi prea înălţând pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cu totul aleasă, cu totul înfrumuseţată, te-ai arătat Fecioară, pe care Dumnezeu te-a iubit, şi pe care te-a ales pururea prea mărită. Pentru aceea te lăudăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Ție, Făcătorului a toate, tinerii în cuptor danț a toată lumea împreunând cântau: Toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaie dănţuieşte...

Praznic sfinţit săvârşind ceata monahilor, întru pomenirea ta cea de Dumnezeu luminată, adunarea sihaştrilor se veseleşte. Că te-ai arătat lumină tuturor cinstită Eufrosina, vrednică de laudă.

Ca un odor cinstit te-ai făcut Bisericii celei cereşti; ca un crin ai înflorit în curţile lui Dumnezeu; ca un trandafir cu miros dulce, te-ai adus Împăratului tuturor, şi ca un mir de cinste, Eufrosina prea fericită.

Luminatu-te-ai pe sine-ţi cu podoaba cea luminată a bunătăţilor, şi te-ai adus curată către cămara de mire cea înţelegătoare; unde acum priveşti frumuseţea lui Hristos cea neasemănată, şi te îndulceşti de îndumnezeire mai desăvârşit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfântă pomenirea ta, sfinţeşte astăzi pe credincioşi, izvorând luminare de sfinţenie; întru care ne rugăm ţie ca unei mirese alese a lui Hristos Eufrosina, prin rugăciunile tale mântuieşte pe cei ce te cinstesc pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Preacurată Fecioară, ceea ce eşti uşa Luminii, luminează-mă cu lumina feţei tale, pe mine cel ce zac întru întunericul patimilor, ca să nu mă cuprindă noaptea morţii, pe mine, cel ce toată nădejdea mântuirii mele la tine o am pus.

Irmosul: Isaie dănţuieşte, Fecioara a avut în pântece, şi a născut fiu pe Emmanuil, pe Dumnezeu şi omul; Răsărit este numele Lui, pe care mărindu-L, pe Fecioara o fericim.

Luminânda

Podobie: Cu Duhul văzând...

Amăgit-ai pe căpetenia ruşinii, şi prin chip de înţelepciune, l-ai arătat pe el fără de minte, şi fiind fecioară cu sufletul şi cu trupul, te-ai făcut bărbat cu minte şi cu credinţă, cuvioasă Eufrosina, podoaba fecioarelor, şi frumuseţea sihaştrilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu), *asemenea*

Scaunele şi Domniile, Stăpâniile şi Puterile, Arhanghelii şi Îngerii, slujesc Fiului tău ca unui Dumnezeu şi Stăpân, Maică Fecioară curată; şi pe tine te laudă neîncetat. Pe Acesta roagă-L pururea, să mă scape de osândirea cea înfricoşată.

A Crucii, Născătoarei

Pe cei ce se închină patimilor Fiului tău cu neîndoită inimă şi cu toată umilinţa arată-i părtaşi măririi, şi Raiului locuitori, de Dumnezeu Născătoare Fecioară.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Canon de rugăciune către Sfânta cuvioasă Eufrosina

Canon de rugăciune către Sfânta cuvioasă Eufrosina (s.v. 25 septembrie / s.n. 08 octombrie):

https://www.academia.edu/44185121/Canon_de_rug%C4%83ciune_c%C4%83tre_Sf%C3%A2nta_cuvioas%C4%83_Eufrosina_25_septembrie_

https://archive.org/details/canon_20211014

https://www.slideshare.net/steaemy1/canon-250445359

***

Troparul Sfintei cuvioase Eufrosina, glasul al 8-lea: Întru tine, maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip; că, luând crucea, ai urmat lui Hristos şi lucrând, ai învăţat să nu se uite la trup, căci este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta şi cu îngerii împreună se bucură, cuvioasă maică Eufrosina, duhul tău.

Cântarea 1

Irmos: Calul şi pe călăreţ i-a înecat în Marea Roşie Hristos, cel ce a sfărâmat războaiele cu braţ înalt şi pe Israel l-a mântuit, pe cel ce cânta cântare de biruinţă.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminează-mă cu lumina rugăciunilor tale, prea cinstită, pe mine care astăzi laud sfânta şi cea cu adevărat vrednică de laudă, cu cântări de Dumnezeu veselitoare, pomenirea ta, ceea ce porţi numele dumnezeieştii veselii.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dorind numai de dumnezeiasca frumuseţe a lui Hristos şi îndulcindu-te cu ale Lui fără de materie frumuseţi, ai urât frumuseţea trupului, mărită, îndeletnicindu-te cu dumnezeieştile priviri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ceea ce eşti mireasă înfrumuseţată cu podoabele virtuţilor, te-ai logodit cu Domnul cel adevărat frumos întru podoabă, Sfântă Eufrosina, părăsind pe logodnicul cel vremelnic şi toată veselia vieţii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cu totul este dorire şi îndulcire şi viaţă, Cel ce, pentru prisosul bunătăţii, a Răsărit din tine, Fecioară prea curată. Pe Acela roagă-L să mă mântuiască pe mine, cel ce neîncetat te fericesc pe tine.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai înfipt pe nimic...

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Răbdând cu tărie nevoinţele, ai pierdut măiestriile vrăjmaşului şi năpădirile diavolilor le-ai surpat şi te-ai asemănat cu îngerii, ca una care, în trup muritor fiind, la nemurire ai cugetat, maică Eufrosina.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Viaţa ta, Sfântă Eufrosina, veseleşte inimile sihaştrilor, fiind întărire şi povăţuire către poruncile cele de mântuire, către căile nestricăciunii, către dragostea cea prea aleasă a Ziditorului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pomenirea ta cea luminată şi vrednică de laudă, dumnezeieşte luminează adunările credincioşilor, îndulceşte cetele cuvioşilor, veseleşte adunările îngerilor, a căror vieţuire râvnind, împreună cu dânşii petreci acum ca un înger.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Viforul cel cumplit al patimilor mă tulbură, vânturile cele potrivnice mă cufundă în adânc şi furtuna păcatului îmi clatină inima. Născătoare de Dumnezeu, tu mă izbăveşte pe mine, cel ce curat te măresc.

Irmosul: Cel ce ai înfipt pe nimic pământul cu porunca Ta şi ai ridicat neţinut pe cel îngreuiat, pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, Hristoase, întăreşte Biserica Ta, Unule, Bune şi Iubitorule de oameni.

Cântarea a 4-a

Irmos: Dumnezeiască pogorârea Ta cunoscând-o Avacum, cu mai înainte vedere, Hristoase, cu frică a strigat către Tine: spre mântuirea poporului Tău ai venit ca să mântuieşti pe unşii Tăi.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiindu-ţi aminte de Tatăl cel Ceresc, Logoditorul sufletelor, dragostea de tată şi de mirele cel vremelnic nu te-a zăticnit a nu umbla pe calea mântuirii.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un finic cu cuget dumnezeiesc ai înflorit dulceaţa dreptăţii şi ca un cedru, lângă ape, ai înmulţit roadele faptelor celor bune ale înfrânării, de Dumnezeu cugetătoare Sfântă Eufrosina.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu focul postirii ai ars până la cenuşă dulceţile cele uscăcioase. Şi înfierbântându-te de jăratecul dragostei Domnului, ai strălucit razele minunilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fiind îndurătoare, arată-ţi îndurarea către prea ticălosul meu suflet, care cumplit este întunecat de patimile păcatelor şi suspină, Născătoare de Dumnezeu prea curată.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină, la Tine mânec şi către Tine strig: luminează sufletul meu cel întunecat, Hristoase, ca un Îndurat.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu lumina dumnezeieştilor fapte te-ai arătat, cinstită, ca piatra smaraldului în mijlocul bărbaţilor, arătând lupte bărbăteşti şi veselind pe Domnul.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vărsând lacrimile, ca nişte miresme, te-ai umplut de miros bun şi mărindu-te ca un mir de mult preţ, te-ai adus lui Dumnezeu mireasă nestricată.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Toată dorirea ta ai pus-o către Dumnezeu, de Dânsul dorind, pe El căutându-L şi Legea Lui cea de mântuire, urmând, fecioară.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Prunc Tânăr ai născut, prea curată, pe Cel ce mai înainte de veci a strălucit din Tatăl Cel fără de început. Pe Acela roagă-L pentru lume, Mireasă a lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea patimilor cea sălbăticită...

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o curată şi fără prihană şi ca o frumoasă şi împodobită, te-ai logodit cu Mirele Cuvântul, care te păzeşte pe tine în veci neîntinată.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu suspinuri şi cu lacrimi căutând pe Ziditorul, ca o aleasă te-ai învrednicit a-L vedea pe Dânsul, împreună cu cei aleşi, ceea ce eşti vrednică de laudă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Arătatu-te-ai pildă înfrânării şi chip însufleţit curăţiei, celor ce cu credinţă laudă sfinţită pomenirea ta, Sfântă Eufrosina.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mai presus de minte şi de cuvânt ai născut pe Ziditorul Cel fără de ani, Care mântuieşte de toată spurcăciunea pe cei ce te laudă pe tine, Născătoare de Dumnezeu, Preasfântă.

Irmosul: Marea patimilor cea sălbăticită, cu viforul cel stricător de suflet, potoleşte-o, Stăpâne Hristoase şi din stricăciune mă scoate, ca un Îndurat.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Dorind să câştigi viaţa cea de sus, desfătarea cea de jos ai părăsit-o de tot şi te-ai amestecat între bărbaţi, prea frumoasă Eufrosina, ceea ce pentru Mirele tău Hristos ai defăimat pe logodnicul cel vremelnic.

Cântarea a 7-a

Irmos: Domnul Părinţilor cel Preaînălţat văpaia a stins-o şi a rourat pe tinerii care cântau cu un glas: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lumină ţi-a răsărit ţie, împreună şi veselia, prea lăudată Eufrosina. Căci cugetul ţi-a fost drept, cântând: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Purtând toiag Crucea, care te întărea pe tine, cuvioasă, nevătămată ai trecut primejdiile demonilor, cântând: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Inima ta, cuvioasă, locaş ai făcut-o Sfântului Duh, cel ce te-a întărit şi te-a arătat pe tine mai tare decât duhurile cele viclene.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Dumnezeu cel fără de trup, Îmbrăcat cu Trup L-ai născut, Preacurată, ca să ne mântuiască pe noi, cei ce cântăm: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Ţie, Făcătorului a toate...

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Izbăvitu-te-ai fecioară de materia patimilor, râvnind îngerilor celor fără de materie, cu care împreună cânţi: pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Viaţă ţi-a dat ţie Vistierul vieţii, căci ai urmat urmelor Lui şi de frumuseţea Lui cea dumnezeiască ai dorit; cu care împreună te şi veseleşti întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Înălţatu-te-ai către locaşurile cele adevărate ale veşnicei vieţi: dorirea pe care o pofteai ai dobândit-o, fecioară, îndulcindu-te de Lemnul vieţii şi prea înălţând pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cu totul aleasă şi cu totul înfrumuseţată te-ai arătat Fecioară, pe care Dumnezeu te-a iubit şi pe care te-a ales, pururea prea mărită. Pentru aceea te lăudăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Ţie, Făcătorule a toate, tinerii în cuptor dans a toată lumea împreună cântau: toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaie dănţuieşte...

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Praznic sfinţit săvârşind ceata monahilor, întru pomenirea ta cea de Dumnezeu luminată, adunarea sihaştrilor se veseleşte. Că te-ai arătat lumină tuturor, cinstită Eufrosina, vrednică de laudă.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un odor cinstit te-ai făcut Bisericii celei Cereşti; ca un crin ai înflorit în curţile lui Dumnezeu; ca un trandafir cu miros dulce te-ai adus Împăratului tuturor şi ca un mir de cinste, Sfântă Eufrosina, prea fericită.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Eufrosina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminatu-te-ai cu podoaba cea luminată a bunătăţilor şi te-ai adus curată către cămara de mire cea înţelegătoare; unde acum priveşti frumuseţea lui Hristos cea neasemănată şi te îndulceşti de îndumnezeire, în chip desăvârşit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfântă pomenirea ta sfinţeşte astăzi pe credincioşi, izvorând luminare de sfinţenie. Întru care ne rugăm ţie ca unei mirese alese a lui Hristos, Sfântă Eufrosina, prin rugăciunile tale miluieşte pe cei ce te cinstesc pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Preacurată Fecioară, ceea ce eşti uşa luminii, luminează-mă cu lumina feţei tale pe mine cel ce zac întru întunericul patimilor, ca să nu mă cuprindă noaptea morţii pe mine, cel ce toată nădejdea mântuirii mele în tine am pus-o.

Irmosul: Isaie dănţuieşte, Fecioara a avut în pântece şi a născut Fiu pe Emanuel, pe Dumnezeu şi Omul; Răsăritul este numele Lui, pe care mărindu-L, pe Fecioara o fericim.

Sedelna, glasul al 5-lea. **Podobie:** Pe Cuvântul Cel împreună...

Slăbiciunea femeiască întărind-o fără gând de îndoială, cu nădejdile cele cereşti ai locuit între bărbaţi, de Dumnezeu insuflată fecioară şi prin osteneli şi prin neadormite rugăciuni ai supus pe amăgitorul Evei sub călcâiele tale. Pentru aceea cu credinţă te fericim.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 5-lea. **Podobie:** Pe Cuvântul cel împreună...

Toată nădejdea mea în tine o pun, Născătoare de Dumnezeu, să nu mă ruşinezi, prea curată. Să nu-mi pierd nădejdea mea, ceea ce eşti bună. Că numai la tine îndrăznind, cu bună îndrăzneală biruiesc puterile cele potrivnice şi le surp lăudându-mă, ca unul ce te am pe tine ajutătoare nebiruită.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 5-lea. **Podobie:** Pe Cuvântul cel împreună...

Maica Ta, Hristoase, văzându-Te pe Cruce pironit, tânguindu-se cu jale striga şi zicea: cum Te sârguieşti să mă faci fără de fiu, Fiule, Preadulce şi să mă laşi singură pe pământ pe mine Ceea ce Te-am născut pe Tine, Care dai hrană tuturor oamenilor? Însă laud şi binecuvântez îndelungă răbdarea Ta, cea mai presus de toate, Mântuitorule.

Acatistul Sfintei cuvioase Eufrosina din Alexandria (25 septembrie şi 15 februarie)

(tradus din limba rusă de servus Christi/25 septembrie 2019)

Acatistul Sfintei cuvioase Eufrosina din Alexandria (25 septembrie şi 15 februarie):

https://www.academia.edu/57829260/Acatistul_Sfintei_cuvioase_Eufrosina_din_Alexandria_25_septembrie_%C5%9Fi_15_februarie_

https://archive.org/details/acatist_20211014

https://www.slideshare.net/slideshow/acatist-250445558/250445558

****

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te

sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfintei cuvioase Eufrosina - 25 septembrie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=2JWciJFMTbQ

***

Condacul Sfintei cuvioase Eufrosina, glasul al 2-lea: Dorind să câştigi viaţa cea de sus, desfătarea cea de jos ai părăsit-o de tot şi te-ai amestecat între bărbaţi, prea frumoasă Eufrosina, ceea ce pentru Mirele tău Hristos ai defăimat pe logodnicul cel vremelnic.

&&&

Condacul 1

Aleasă de Dumnezeu dintr-o familie evlavioasă, pentru slava Numelui Său, prin viața ta imaculată, Sfântă cuvioasă Eufrosina, cădem la picioarele tale curate și te rugăm, cu smerenie, să întinzi mâna către Domnul Dumnezeu și să te rogi Creatorului, ca să aibă milă de noi, strigându-ți: ***Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!***

Icosul 1

Cu frică de Dumnezeu, părinții tăi, Eufrosina se rugau neîncetat Domnului să-i mângâie, trimiţându-le şi lor un copil. Cu milă şi bunăvoinţă, Domnul i-a binecuvântat pe părinții tăi. Și noi, alături de părinții tăi, frumoasă Eufrosina, bucurându-ne de naşterea ta, cântăm acestea:
Bucură-te, împlinire a rugăciunilor cu lacrimi ale părinţilor tăi către Domnul;
Bucură-te, pentru mila și smerenia ta dăruite de Domnul părinţilor tăi;
Bucură-te, că ai devenit mângâiere nespusă pentru ei;
Bucură-te, căci ei te-au învățat evlavia și dreptatea;
Bucură-te, că de la o vârstă fragedă, ai fost crescută în credința ortodoxă;
Bucură-te, că ai păzit poruncile lui Dumnezeu;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 2-lea
Văzându-ţi puritatea vieții tale de fecioară și frumusețea ta, multe dintre cele mai nobile familii din Alexandria şi-au dorit să fii soția fiilor lor. Tatăl tău, Pafnutie, bazându-se pe voia lui Dumnezeu zicea: „Precum va vrea Domnul, aşa să fie!” şi Îl lăuda necontenit: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea
Când Pafnutie a venit cu fiica sa la Mânăstire, i-a spus starețului despre copilul său: „Rodul rugăciunilor tale, pe fiica mea, am adus-o la tine, părinte sfinte, ca să te rogi pentru dânsa, că a venit timpul să o dau pe ea la bărbat”. Dar tu, frumoasă Eufrosina, căzând la picioarele bătrânului, l-ai rugat: „Rogu-mă ţie, părinte, să te rogi pentru mine, ca să-mi mântuiască Dumnezeu sufletul meu!”, fără să te gândeşti la căsătorie. Învață-ne și pe noi să ne gândim mai mult la lucrurile cereşti, decât la cele pământeşti. Pentru aceasta, îţi cântăm:
Bucură-te, că Domnul te-a înzestrat cu bunătate;
Bucură-te, fată frumoasă cu suflet frumos;
Bucură-te, că ţi-ai curăţat trupul şi sufletul cu virtuţi;
Bucură-te, că ţi-ai rânduit viaţa cu înţelepciune;
Bucură-te, că ai fost binecuvântată de Dumnezeu;
Bucură-te, glas al lui Hristos, chemând la o viață nemuritoare;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 3-lea
Puterea harului dumnezeiesc te-a întărit pe tine, curajoasă Eufrosina, căci te-ai îmbrăcat în haine bărbăteşti și ai plecat în taină din casa ta, părăsindu-l pe mirele pământesc și dorind să ajungi la Mirele cel Ceresc.

Icosul al 3-lea

Având o mare dragoste pentru Domnul, care te-a iubit pe tine, fericită Eufrosina, plăcându-ţi şi viaţa de călugăr, ai intrat în Mânăstire, ca famenul Smaragd şi lucrările unui călugăr ai trudit. Noi, surprinşi de fapta ta, îţi închinăm aceste laude:
Bucură-te, înţelepciune împlinită de la o vârstă fragedă;
Bucură-te, fecioară curajoasă;
Bucură-te, că te-ai ostenit ca un bărbat pentru darurile monahale ale lui Hristos;
Bucură-te, că ai fost întărită de harul dumnezeiesc, slujind cu credinţă pe Mirele ceresc;
Bucură-te, că ai muncit şi te-ai luptat cu ispitele, ca un călugăr neînfricat;
Bucură-te, că ai plăcut Domnului şi ţi-ai primit răsplata meritată;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 4-lea
Furtuna ispitelor a fost ridicată de duşmanul neamului omenesc, frumoasă Eufrosina, căci multora dintre fraţi le stârnea gânduri necurate, lovindu-i în inima lor cu frumuseţea feţei tale. Deci, de aceea, ai fost sortită singurătăţii vieţii, ascunzându-ţi frumuseţea, în chilia ta, unde Îi cântai lui Dumnezeu, cu căldură: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea
Auzind şi văzând binecuvântatul Agapet, faptele şi lucrările tale, cuvioasă Eufrosina, le-a povestit apoi tuturor. Şi noi, împreună cu ei, vom învăţa faptele tale şi Îl vom proslăvi pe Dumnezeu, care ţi-a dat o astfel de putere, cântându-ţi:
Bucură-te, că ai păzit crucea cu toată puterea, înfrângându-i pe vrăjmaşi;
Bucură-te, căci cu flacăra rugăciunii, ai rămas neîncetat cu Dumnezeu;
Bucură-te, căci prin lumina Domnului, o inimă luminată ai avut;
Bucură-te, căci te-ai întărit pentru totdeauna datorită iubirii lui Hristos;
Bucură-te, ceea ce ai însetat în Domnul tău cu o nădejde curată;
Bucură-te, căci cu multă cinste ai acceptat cununa Mântuitorului;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 5-lea
Tatăl tău cel pătimitor te-a căutat peste tot şi l-a rugat pe stareţ să se roage împreună cu toţi călugării, ca să binevoiască Bunul Dumnezeu să te descopere pe tine şi unde eşti. Dar tu, zi şi noapte, te rugai Domnului ca să nu-ţi dezvăluie viaţa ta şi biruiai cu rugăciunea ta, rugăciunile tuturor fraţilor din Mânăstire şi-I cântai Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

După ce a văzut starețul Mănăstirii, că nu au reuşit să te descopere cu rugăciunile lor şi că tatăl tău plângea în continuare pentru tine, cu mare întristare, l-a trimis la chilia ta, a fratelui duhovnicesc, Smaragd ca să primească mângâiere de la tine. Noi, văzând mila lui Dumnezeu față de tine, te lăudăm aşa:
Bucură-te, că ai fost luminată de lumina Sfintei Treimi în viața ta pământească;
Bucură-te, căci cămară cerească ţi-ai pregătit pentru tine pe pământ;
Bucură-te, că te-ai rugat zi şi noapte;
Bucură-te, căci bunătatea evlaviei este mai strălucitoare decât aurul;
Bucură-te, strălucire divină de acum împlinită;
Bucură-te, căci noaptea vieții ţi-ai petrecut-o cu înțelepciune;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 6-lea
Văzându-l pe tatăl său în mâhnire mare, îţi era milă de el şi-l mângâiai, grăindu-i lui despre Împărăţia cerului şi despre slava cea veşnică şi amândoi cântaţi, într-un glas: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea
Şi petrecând în Mânăstire treizeci şi opt de ani, vieţuind asemenea cu Îngerii, floarea feţei tale s-a uscat, din înfrânarea cea mare şi cu rugăciunile cele de toată noaptea. De aceea, îţi dăm o mică dovadă de dragoste şi cu evlavie, îţi cântăm:
Bucură-te de marea ta iubire pentru Hristos;
Bucură-te, că pentru aceasta, mare dar ai primit de la Dumnezeu;
Bucură-te, căci cu roua înfrânării ai stins focul patimilor;
Bucură-te, că Mirelui I-ai adus cinstea fecioriei tale;
Bucură-te, că te bucuri de slava lui Hristos;
Bucură-te, căci petreci cu Sfinţii şi cu Îngerii;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 7-lea
Îmbolnăvindu-te şi simţindu-ţi sfârşitul aproape, când a venit tatăl tău să te vadă, i-ai spus secretul vieții tale, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea
Secretul tău a fost destăinuit starețului și fraților Sfintei Mânăstiri, Sfântă Eufrosina, ca să fie slăvit Dumnezeu, cel ce şi-a arătat Puterea Sa în slabul tău trup. Roagă-te, cuvioaso, Domnului Iisus Hristos, ca să mântuiască şi păcătoasele noastre suflete, ale celor ce-ţi cântăm:
Bucură-te, că din tinereţe, ţi-ai închinat viaţa lui Hristos;
Bucură-te, căci mult ai pătimit;
Bucură-te, căci ca un Înger, ai purtat haina monahală;

Bucură-te, devotată roabă a lui Hristos;
Bucură-te, că ţi-ai încălzit inima cu focul iubirii divine;
Bucură-te, că roua harului a fost în sufletul tău;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 8-lea

Şi iată că o minune s-a întâmplat la îngroparea ta, căci unul dintre fraţi, chior fiind de un ochi şi sărutându-ţi plângând sfântul tău trup, îndată a văzut cu ochiul lui. Văzând această vindecare, toți frații I-au dat slavă lui Dumnezeu, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Minunată a fost viața ta, cuvioasă Eufrosina, de parcă în natura-ţi feminină, o forţă bărbătească ai avut, cu care pe vrăjmaş l-ai biruit. Pentru aceasta, cu umilinţă, îţi cântăm:
Bucură-te, vas ales al Duhului Sfânt;
Bucură-te, căci viaţă îngerească ai avut;
Bucură-te, nestemată cerească;
Bucură-te, suflet încununat;
Bucură-te, căci spre Mirele Hristos priveşti;
Bucură-te, distinsă floare a cuvioaselor;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 9-lea

Dorindu-ţi mântuirea, mai presus de toate, la îmbelşugata viaţă pământească ai renunţat. Iar acum, cu Sfinţii şi cu Îngerii, Îi cântaţi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Ţi-ai dăruit Lui, puritatea-ţi şi fecioria, dar mai presus de toate, dragostea ta, mireasa lui Hristos, Eufrosina. De aceea, cu smerenie şi veneraţie îţi aducem aceste cuvinte de laudă:
Bucură-te, căci cu fecioarele Îi cânţi Ziditorului;
Bucură-te, că pe Treimea Sfântă o slăvești necontenit;
Bucură-te, căci din apa Vieţii ai băut;
Bucură-te, fecioară cuvioasă;
Bucură-te, căci în lumină te odihneşti;
Bucură-te, culme a răbdării şi smereniei;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 10-lea

Acceptându-ţi crucea, o viaţă deosebită ai avut şi acum, în faţa Tronului dumnezeiesc şi cu Îngerii se bucură duhul tău, cu cântare îngerească slăvindu-L pe Domnul neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Crucea este grea pentru toți cei care cred în Dumnezeu și vin alergând cu rugăciuni către tine, cuvioaso. Nu-ți întoarce fața de la ei. Te rugăm, cere Mântuitorului nostru să ne ierte şi să ne miluiască pe noi. Acceptându-ţi ajutorul şi ocrotirea te lăudăm, spunând:
Bucură-te, că eşti încununată şi slăvită;
Bucură-te, roaba Domnului;
Bucură-te, căci nu ţi-ai dedicat tinereţea mirelui pământesc, ci Mirelui ceresc;
Bucură-te, că de Hristos ai fost întărită;
Bucură-te, că ne amintim de faptele tale curajoase;
Bucură-te, căci ne ajuţi să ne împotrivim vrăjmaşilor ispititori;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 11-lea

Slăvindu-ţi ostenelile duhovniceşti şi dăruindu-ţi toată dragostea noastră, Sfântă Eufrosina şi rugându-ne să ne mijloceşti rugăciunile către Domnul, sufletele și inimile noastre sunt împlinite de har și gura noastră strigă un cântec îngeresc către Creator: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Străluceşti cu o lumină puternică în Biserica lui Hristos, aleasă de Dumnezeu, Eufrosina, şi-L slăveşti pe Domnul în faţa Tronului Lui. Pentru aceasta, îţi cântăm şi te lăudăm:
Bucură-te, că ai renunţat la bogățiile tale și L-ai lăudat pe Hristos;
Bucură-te, că ne răspândeşti din bogățiile duhovniceşti primite neîncetat;
Bucură-te, că îi alini cu iubirea ta pe cei îndureraţi;
Bucură-te, că îi îmbărbătezi pe cei slabi;
Bucură-te, taină a rugăciunii;
Bucură-te, păstrătoare a bucuriei binecuvântate;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 12-lea

Harul divin cere-l de la Domnul, pentru noi, Sfântă Eufrosina ca să ne întărim făcând fapte bune și să-I cântăm veşnic PreaSfintei Treimi: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Cântându-ți amintirea binecuvântată, slăvită Eufrosina, îţi lăudăm faptele și rugăciunile, răbdarea și smerenia, curajul tău într-un trup slab și minunatul tău sfârşit. Bucurându-ne de slava ta cerească, cu căldura inimii îţi strigăm:
Bucură-te, căci îţi continui lucrarea vieții tale pământeşti;
Bucură-te, căci eşti de veghe la mântuirea noastră;
Bucură-te, că ne pătrunzi cu razele învățăturii Evangheliei inimile noastre;
Bucură-te, că ne înveți să scoatem cu rugăciunea din sursa înțelepciunii;
Bucură-te, că ne întăreşti să facem voia lui Dumnezeu;
Bucură-te, că ne eşti în suferință și boală, medic ceresc;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, victorioasă Sfântă a lui Hristos, Eufrosina acceptă-ne rugăciunile, ajută-ne să luptăm împotriva duşmanilor văzuţi şi nevăzuţi şi mijloceşte-ne cererile la Domnul, ajută-ne să părăsim păcatele noastre şi să ne îndreptăm vieţile, pentru a putea intra în Împărăţia lui Dumnezeu, unde neîncetat să-I cântăm, cu toţi Sfinţii: ***Aliluia!***

Apoi, iarăşi se zice:

Icosul 1
Cu frică de Dumnezeu, părinții tăi, Eufrosina se rugau neîncetat Domnului să-i mângâie, trimiţându-le şi lor un copil. Cu milă şi bunăvoinţă, Domnul i-a binecuvântat pe părinţii tăi. Și noi, alături de părinții tăi, frumoasă Eufrosina, bucurându-ne de naşterea ta, cântăm acestea:
Bucură-te, împlinire a rugăciunilor cu lacrimi ale părinţilor tăi către Domnul;
Bucură-te, pentru mila și smerenia ta dăruite de Domnul părinţilor tăi;
Bucură-te, că ai devenit mângâiere nespusă pentru ei;
Bucură-te, căci ei te-au învățat evlavia și dreptatea;
Bucură-te, că de la o vârstă fragedă, ai fost crescută în credința ortodoxă;
Bucură-te, că ai păzit poruncile lui Dumnezeu;
Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!

Condacul 1
Aleasă de Dumnezeu dintr-o familie evlavioasă, pentru slava Numelui Său, prin viața ta imaculată, Sfântă cuvioasă Eufrosina cădem la picioarele tale curate și te rugăm cu smerenie să întinzi mâna către Domnul Dumnezeu și să te rogi Creatorului, ca să aibă milă de noi, strigându-ţi: ***Bucură-te, cuvioasă Eufrosina, căci te-ai împlinit în dragostea ta pentru Hristos!***

După aceasta, se zice această

Rugăciune către Sfânta cuvioasă Eufrosina din Alexandria

O, Sfânta noastră cuvioasă Eufrosina astăzi, când amintirea ta este prăznuită cu multă veneraţie, exclamăm cu căldura inimii noastre: L-ai ascultat pe Învățătorul, Domnul nostru Iisus Hristos, care a spus: „Cel ce iubeşte pe tatăl său ori pe mama sa, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine; cel ce iubeşte pe fiul său, ori pe fiica sa, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine” și, toată viața ta, L-ai urmat.

Roagă-te pentru noi, scumpa noastră, Eufrosina ca să ne întărească Duhul Sfânt, să lepădăm tot păcatul din noi și să facem din sufletele noastre, Biserici lui Dumnezeu.

Aprinde-ne inimile cu dragostea Domnului, să ne umplem gura de lauda Lui și să ajungem înaintea lui Dumnezeu, cu toată evlavia și puritatea și prin mântuire, să vedem veşnic Faţa lui Dumnezeu, slăvind pe: Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, în vecii vecilor, Amin.

Şi apoi se face Otpustul: Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfintei cuvioase Eufrosina şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin!

Sursa:
https://chirho88888888.wordpress.com/2019/09/25/acatistul-sfintei-cuvioase-eufrosina-din-alexandria/

Imnografie

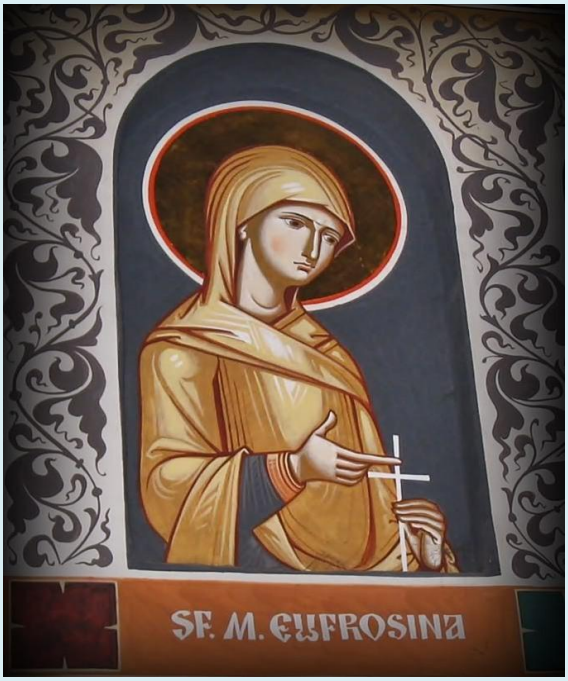

Troparul Sfintei cuvioase Eufrosina: Întru tine, maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip; că, luând crucea, ai urmat lui Hristos şi lucrând, ai învăţat să nu se uite la trup, căci este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta şi cu îngerii împreună se bucură, cuvioasă maică Eufrosina, duhul tău.

Condacul Sfintei cuvioase Eufrosina: Dorind să câştigi viaţa cea de sus, desfătarea cea de jos ai părăsit-o de tot şi te-ai amestecat între bărbaţi, prea frumoasă Eufrosina, ceea ce pentru Mirele tău Hristos ai defăimat pe logodnicul cel vremelnic.

(Video) Troparul Sfintei cuvioase Eufrosina - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/tropare/video-sfanta-cuvioasa-eufrosina-tropar

Sinaxar - Sfânta cuvioasă Eufrosina; Sfântul cuvios Pafnutie egipteanul - 25 septembrie:
https://www.trinitas.tv/sfanta-cuvioasa-eufrosina-sfantul-cuvios-pafnutie-egipteanul-25-septembrie/

SFINȚII ZILEI
SF. CUV.
EUFROSINA
SFINȚII ZILEI
SFÂNTA EUFROSINA A FOST FIICA SFÂNTULUI PAFNUTIE EGIPTEANUL.
25 SEPTEMBRIE
SFÂNTA CUVIOASĂ
EUFROSINA
SFÂNTUL CUVIOS
PAFNUTIE EGIPTEANUL
25 SEPTEMBRIE

Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuvioasei Maicii noastre Eufrosina

A fost un om în cetatea Alexandriei, anume Pafnutie, bogat, mărit, cinstit şi temător de Dumnezeu, păzind poruncile Domnului şi vieţuind cu dumnezeiască plăcere. Acesta avea o femeie asemenea lui, bună, dreptcredincioasă şi plăcută lui Dumnezeu, dar era stearpă. De acest lucru erau amândoi mâhniţi, pentru că nu aveau cui să-şi lase averile, ca după moartea lor să le poată rândui bine.

Mâhnindu-se pentru nerodirea lor, totdeauna se rugau lui Dumnezeu ca să le dea rod însoţirii lor şi făceau nu numai multe milostenii la săraci, la biserici şi la mănăstiri, dar încă petreceau în post şi în rugăciuni, mergând pe la bisericile lui Dumnezeu şi cerând să-şi câştige dorirea de la Ziditorul a toate.

Odată, sculându-se Pafnutie, a mers la o mănăstire în care auzise că egumenul este sfânt şi a dat la acea mănăstire o milostenie mare. Şi vorbind cu egumenul, s-a folosit de la dânsul şi cunoscându-l că este bine plăcut lui Dumnezeu, i-a spus lui mâhnirea sa pentru nerodire. Apoi închinându-se, îi cerea să se roage pentru dânsul lui Dumnezeu cu fraţii săi, că doar ar putea să se numească tată de fiu.

Iar Dumnezeul cel prea bun care ascultă rugăciunile celor ce se roagă Lui cu osârdie şi îl cheamă pe El cu tot adevărul, a auzit rugăciunile egumenului şi a binecuvântat pe Pafnutie cu rodul însoţirii lui, pentru că a dezlegat nerodirea femeii sale şi le-a dat lor o fiică foarte frumoasă. ***De această odraslă bucurându-se, mare mulţumită au dat lui Dumnezeu şi botezând-o pe ea, i-au pus numele Eufrosina.*** Apoi la mănăstirea aceea adeseori mergând Pafnutie,

dădea milostenia la toţi călugării şi spre egumenul acela mare dragoste a câştigat, pentru vorbele sale cele folositoare şi pentru rugăciunile lui, prin care şi-a câştigat dorirea de la Dumnezeu.

Trecând doisprezece ani de la naşterea Eufrosinei, maica ei s-a mutat din viaţa aceasta, iar Pafnutie a rămas învăţându-şi pe fiica sa dumnezeiasca Scriptură, la care degrab copiliţa deprinzându-se, se îndeletnicea la citirea Sfintelor cărţi, ducându-se vestea de bună înţelegerea ei şi de frumuseţea ei prin toată cetatea Alexandriei.

Drept aceea, mulţi din cei de bun neam şi din bogaţii cetăţeni se întreceau care mai de care să o ia pe ea în căsătorie şi unul pe altul întrecându-se, grăiau tatălui ei de aceasta. Iar Pafnutie le răspundea: *"Precum va vrea Domnul, aşa să fie!"*. Deci, oarecare, care întrecea pe toţi cu bunul neam, cu dregătoria, cu bogăţia şi cu mărirea, a rugat pe Pafnutie ca să dea fiului său pe fiica sa în căsnicie şi s-a învoit Pafnutie. Apoi întărind cuvântul, a hotărât vremea în care să se şi facă nunta fiilor lor. Între acestea a luat Pafnutie pe fiica sa şi s-a dus cu dânsa la mănăstire, ducând daruri egumenului acela care îi era lui iubit părinte şi i-a zis: "Rodul rugăciunilor tale, pe fiica mea, am adus-o la tine, părinte sfinte, ca să te rogi pentru dânsa, că a venit timpul să o dau pe ea la bărbat". ***Iar egumenul a binecuvântat-o pe ea şi şezând, vorbea cu Pafnutie pentru folosul sufletului; iar pe fecioară o învăţa pilde morale şi mult a grăit către dânsa pentru curăţie şi smerenie, pentru frica şi dragostea de Dumnezeu şi pentru milostenie. Iar ea pe toate acestea le scria în inima sa, ca o smerită şi binepricepută, că acum avea optsprezece ani de la naştere.***

Deci, le-a dat binecuvântare egumenul să se odihnească în casa de oaspeţi cea mănăstirească. Şi a petrecut acolo Pafnutie trei zile cu fiica sa, ascultând în toate zilele citirea şi cântarea bisericească şi privind nevoinţele cele monahiceşti, se minuna de viaţa lor, zicând în sine: *"Fericiţi sunt oamenii aceştia că şi aici ca îngerii vieţuiesc şi după această viaţă se vor sălăşlui cu îngerii în cer!"*.

Astfel a început inima ei a se umplea de dumnezeiască râvnă, spre urmarea vieţii lor celei sfinte. Iar după acele trei zile a zis Pafnutie către egumenul: "Porunceşte roabei tale să se închine ţie, pentru că vrem să mergem acasă".

Iar Eufrosina, căzând la picioarele egumenului, a zis: "Rogu-mă ţie, părinte, să te rogi pentru mine, ca să-mi mântuiască Dumnezeu sufletul meu!".

Iar egumenul a binecuvântat-o pe ea cu dreapta sa, zicând: ***"Dumnezeule, Cel ce ştii pe om mai înainte de naşterea lui, Tu însuţi să Te îngrijeşti de această roabă a Ta, ca să se învrednicească părţii şi petrecerii împreună cu toţi cei ce bine Ţi-au plăcut Ţie".***

Şi închinându-se egumenului şi fraţilor, plecară din mănăstire. Trebuie ştiut că tatăl ei, ori de câte ori afla pe cale sau în cetate vreun călugăr, îl aducea pe el în casa sa şi îl ospăta, rugându-l să se roage lui Dumnezeu pentru dânsul şi pentru fiica lui.

După aceasta, în mănăstirea aceea s-a apropiat ziua pomenirii celui ce a întemeiat mănăstirea aceea şi a trimis egumenul pe unul din fraţi, ca să poftească pe făcătorul său de bine, Pafnutie, să vină la dânşii în ziua aceea ca împreună să facă pomenirea. Deci, mergând fratele la casa lui Pafnutie, a întrebat pentru dânsul unde este. Iar slugile i-au răspuns unde se dusese.

Iar Eufrosina, înştiinţându-se de venirea călugărului în casa lor, l-a chemat pe el la sine şi a început a-l întreba: ***"Spune-mi mie, părinte, pentru dragostea Domnului, câţi fraţi aveţi în mănăstire?"***

Iar el a răspuns: "Trei sute cincizeci şi doi".

Şi l-a întrebat pe el iar: ***"Dar, de ar mai veni încă cineva la voi şi ar vrea să viеţuiască cu voi, oare l-ar primi pe el egumenul?"***

Răspuns-a fratele: "Încă şi cu bucurie îl primeşte după cuvântul Domnului: ***Pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară"*.**

A zis Eufrosina: ***"Oare toţi împreună cântaţi şi postiţi?"***

A răspuns fratele: "La cântare împreună cântăm, iar pentru post, cine precum vrea şi pe cât poate, atâta face".

Întrebând fecioara pe călugăr pentru toată rânduiala mănăstirească, a zis către dânsul: ***"Aş fi vrut şi eu să duc astfel de viaţă, dar mă tem a supăra pe tatăl meu, care pentru bogăţia deşartă a acestei lumi, vrea să mă dea după bărbat".***

I-a zis călugărul: "Să nu vrei, fecioară, să te însoţeşti cu bărbat vremelnic şi stricăcios, ci să te logodeşti pe tine cu Hristos, Care, în locul deşertăciunilor trecătoare ale acestei lumi, de le vei părăsi pentru Dânsul, îţi va da cereasca împărăţie şi petrecerea cea împreună cu îngerii. Deci, în taină să ieşi şi să mergi la o mănăstire şi schimbă-ţi chipul mirenesc, să te îmbraci în haine călugăreşti ca să nu fii cunoscută".

Auzind acestea fecioara, s-a bucurat şi a zis călugărului: ***"Cine mă va tunde pe mine?"***

Iar el i-a zis: "Iată, tatăl tău va merge cu mine la mănăstirea noastră şi va petrece acolo trei sau patru zile, iar tu să chemi pe cineva din părinţii călugări şi precum vei vrea, îţi va ajuta cu bucurie".

Acestea grăindu-le, a venit Pafnutie şi văzând pe călugăr, l-a întrebat pe el, zicând: "Pentru ce te-ai ostenit până la noi, părinte?"

Iar el i-a răspuns: "A sosit pomenirea părintelui nostru, care ne-a fondat mănăstirea şi te poftеşte egumenul să vii la noi şi să faci praznicul împreună cu noi, apoi vei pleca după aceea".

Deci, s-a bucurat Pafnutie şi luând multe din casa sa spre trebuinţa bisericii şi pentru ospătarea fraţilor, a mers cu călugărul la mănăstirea aceea.

Acolo zăbovind el, a trimis Eufrosina pe o slugă credincioasă, zicându-i: ***"Să mergi în locaşul lui Teodosie şi intrând în biserică, pe oricare călugăr vei afla, să-l chemi aici!".***

Deci ducându-se după porunca ei, iată, cu rânduiala lui Dumnezeu ieşea un călugăr din mănăstirea sa, ducându-şi lucrul mâinilor sale spre vânzare. Văzându-l sluga, l-a rugat să meargă cu dânsul în casa stăpânului său. Şi a mers în casa lui Pafnutie.

Văzând Eufrosina pe cinstitul călugăr, s-a sculat şi i s-a închinat lui, zicând: ***"Roagă-te pentru mine, părinte".*** Şi s-a rugat călugărul după obiceiul său, iar după rugăciune a binecuvântat-o pe ea şi a şezut. Apoi a început Eufrosina a grăi: ***"Stăpânul meu, eu am tată creştin şi rob al lui Dumnezeu foarte bogat, iar mama mea a trecut din această viaţă. Deci, tatăl meu vrea, din pricina averilor sale, să mă dea acestei deşarte lumi, iar eu nu aş fi vrut să mă întin cu spurcăciuni lumeşti, dar mă tem să supăr pe tatăl meu. Nu ştiu ce să fac. Pentru aceasta toată noaptea am petrecut fără somn, rugându-mă lui Dumnezeu ca să arate milă sufletului meu. Apoi făcându-se ziuă, am vrut să trimit la biserică şi să chem pe un părinte, ca să aud de la dânsul un cuvânt de folos şi să mă povăţuiască ce ar trebui să fac. Deci, mă rog ţie, părinte, învaţă-mă calea lui Dumnezeu, că ştiu că Dumnezeu te-a trimis aici".***

Bătrânul, deschizându-şi gura, a zis: "Domnul grăieşte în Evanghelie: ***"De nu va urî cineva pe tatăl său, pe mamă, pe femeie, pe fii, pe fraţi şi pe surori, ba încă şi sufletul său, nu va putea să-Mi fie Mie ucenic" (Luca 14,26).*** Mai mult nici eu nu ştiu ce să-ţi spun ţie. Însă de vei putea suferi aprinderea firii, lasă-le pe toate şi fugi de lumea aceasta, ca şi Israel de robia lui Faraon. Iar averile tatălui tău au mulţi moştenitori, adică bisericile şi mănăstirile, spitalele, casele

de oaspeţi, sărmanii şi văduvele, străinii, temniţele şi robiţii şi unde va vrea tatăl tău să împartă moştenirea ta, iar tu însăţi îngrijeşte-te de sufletul tău".

Şi i-a răspuns fecioara: *"Cu ajutorul lui Dumnezeu şi prin rugăciunile tale, părinte, cred că mă voi putea osteni pentru sufletul meu, Dumnezeu ajutându-mi mie".*

Stareţul i-a răspuns: "O dorire şi hotărâre ca aceasta să nu se îndelungească, că întârzierea nu aduce căinţă; deci, acum este vremea de pocăinţă!"

Iar Eufrosina a zis lui: *"Pentru aceea te-am şi ostenit, părinte, ca dorinţa inimii mele să o împlineşti şi făcând rugăciune, să mă binecuvântezi şi să-mi tunzi părul capului".*

Deci, sculându-se stareţul, a făcut rugăciune şi după dumnezeiască rânduială a tuns-o pe ea, îmbrăcând-o în chipul cel îngeresc, punând schima pe dânsa şi rugându-se pentru ea, a zis: *"Dumnezeu, Cel ce mântuieşte pe toţi sfinţii Săi, acela să te păzească pe tine de tot răul!".*

Acestea zicând stareţul, s-a dus în calea sa, bucurându-se şi slăvind pe Dumnezeu.

Iar Eufrosina, gândind în sine, zicea: *"De mă voi duce într-o mănăstire de fecioare, tatăl meu mă va căuta, mă va afla şi mă va scoate pe mine cu silă de acolo, pentru mirele meu. Deci, mă voi duce într-o mănăstire bărbătească unde să nu mă ştie nimeni".*

Acestea gândindu-le, seara târziu s-a îmbrăcat în haine bărbăteşti şi tăinuindu-se de toţi, a ieşit din casa sa, luând cincizeci de bani de aur cu sine şi s-a ascuns în acea noapte într-un oarecare loc. Iar a doua zi a venit tatăl ei în cetate şi vrând Dumnezeu, îndată a mers la biserică; iar Eufrosina s-a dus la acea mănăstire în care tatăl ei era cunoscut. Sosind la poartă, a bătut şi a zis portarului: *"Mergi de spune egumenului că un famen a venit de la palatele împărăteşti şi stă înaintea porţii, poftind ca să vorbească cu sfinţia sa!"*

Deci, ieşind egumenul, s-a aruncat Eufrosina înaintea lui la pământ închinându-se feţii sale celei cu sfânta podoabă. Iar el, ridicând-o pe ea, a făcut rugăciune după obicei şi au şezut. Apoi a început egumenul a o întreba pe ea: "Pentru ce ai venit la noi, fiule?"

Iar Eufrosina a răspuns: *"Eu, părinte, am fost în slujba palatelor împărăteşti, fiind famen şi am vrut să primesc viaţa călugărească, căci n-am aflat în*

rânduiala aceasta, viaţă mie de folos în cetate; ci auzind de petrecerea voastră cea bună, am venit aici, dorind să vieţuiesc cu voi".

Egumenul i-a zis: "Bine ai venit, fiule, iată mănăstirea este înaintea ta şi dacă vrei, petreci cu noi".

Apoi i-a zis: "Cum îţi este numele?"

Eufrosina a răspuns: *"Numele meu este Smaragd".*

Atunci egumenul i-a zis: "Fiule Smaragde, eşti tânăr şi nu vei putea să petreci singur în chilie. Ţi se cuvine să ai lângă tine un mai mare ca învăţător, care să te înveţe în viaţa călugărească rânduiala şi obiceiurile".

Fecioara a răspuns: *"Precum vrei, stăpâne, aşa să rânduieşti pentru mine".*

Apoi, scoţând cei cincizeci de bani de aur, i-a dat egumenului, zicându-i: *"Primeşte acestea, părinte, iar de voi începe a vieţui aici, atunci şi cealaltă avere a mea, care a rămas în cetate, se va aduce aici".*

Chemând egumenul pe unul din fraţi, anume Agapet, om sfânt şi desăvârşit în faptele bune, i-a dat în seama lui pe Smaragd, zicându-i: "Acest tânăr, de acum să-ţi fie ţie fiu şi ucenic; aşa să-l iubeşti pe el, ca să-şi întreacă pe învăţătorul".

Apoi, plecându-şi genunchile şi rugându-se, a însemnat egumenul pe Smaragd. Şi răspunzând toţi amin, l-a luat pe el Agapet în chilia sa, şi-l învăţa îngereasca viaţă. Deci, avea Smaragd faţa foarte frumoasă şi când intra la rugăciune în Biserică, pe mulţi îi supăra diavolul prin gânduri nefolositoare, răpindu-i spre frumuseţea lui Smaragd. Şi se scârbeau asupra egumenului, zicându-i: "Pentru ce atâta de frumoasă faţă ai adus în mănăstire, care aduce atâta sminteală celor mai neputincioşi fraţi?"

Auzind aceasta egumenul, a chemat pe Smaragd şi i-a zis: "Frumoasă este faţa ta, fiule, a căreia vedere nu este de folos celor slabi, care nu au biruit desăvârşit încă războiul vrăjmaşului. Deci, eu vreau ca să te linişteşti singur în chilia ta şi acolo să te rogi, fără a mai veni în sobor. Acolo şi hrană îţi va da mai marele tău şi să nu ieşi nicăieri de acolo".

Iar ea a răspuns: *"Precum vei porunci, Avvo, aşa voi face".*

Şi a poruncit egumenul lui Agapet să gătească o chilie deosebită în care să petreacă Smaragd. Şi a făcut Agapet toate cele poruncite lui de egumenul şi a pus pe Smaragd în chilia cea deosebită. Acolo se nevoia în rugăciune cu post şi

priveghere, ziua şi noaptea slujind lui Dumnezeu în curăţenia inimii, încât se minuna mai marele ei, fericitul Agapet. Pentru aceasta la toţi fraţii spunea spre folos ostenelile şi nevoinţele lui şi toţi folosindu-se, proslăveau pe Dumnezeu Care săvârşea atâta putere în tinereţele cele copilăreşti.

Iar Pafnutie, tatăl ei, când s-a întors acasă, grăbindu-se a intra în cămara în care fiica lui vieţuia şi neaflând-o pe ea, s-a umplut de necaz şi de mâhnire şi a început a întreba cu mânie pe slugi şi pe slujnice ce a făcut Eufrosina şi unde s-a dus.

Slugile răspunseră: "Aseară am văzut-o pe ea, iar acum nu se arată şi gândeam că tatăl logodnicului ei venind, a luat-o pe ea la sine".

Şi a trimis Pafnutie pe slugi la casa lui şi nu o aflară. Iar auzind de acesta logodnicul şi tatăl lui, s-au mâhnit foarte şi venind la Pafnutie, îl aflară pe el foarte întristat, zăcând la pământ şi plângând şi i-au zis lui: "Oare nu cumva cineva a amăgit-o şi a fugit cu dânsa?"

Şi îndată trimiseră slujitori călări prin toată Alexandria spre căutarea ei şi o căutau prin căi şi prin casele tuturor cunoscuţilor lor, pe mal şi în corăbii. Apoi străbătură şi mulţime de mănăstiri de fecioare şi câmpii şi pustietăţi, munţi şi peşteri, cu dinadinsul căutând pe fiica mâhnitului tată şi neaflând-o pe ea, s-au întors tânguindu-se şi plângeau după dânsa ca după o moartă.

Astfel, mirele se tânguia după logodnica sa, socrul se mâhnea după nora sa, iar tatăl după fiica sa, precum oarecând Iacov după Iosif cu amar plângea, jeluindu-se aşa: "Vai mie, fiica mea cea dulce! Vai mie, lumina ochilor mei! Vai mie, mângâierea sufletului meu! Cine mi-a furat comoara mea? Cine mi-a răpit averea mea? Cine mi-a risipit bogăţia mea? Cine mi-a uscat vlăstarea mea? Cine mi-a stins făclia mea? Cine mi-a luat nădejdea mea? Cine a silit pe frumuseţea fiicei mele? Ce fel de lup a răpit pe mieluşeaua mea? Care loc a ascuns aşa de repede faţa ei cea luminată? Aceea era ridicarea neamului meu, aceea era toiagul bătrâneţelor mele, aceea îmi era mângâierea în întristări! Pământule, pământule, să nu-mi acoperi trupul meu, până ce nu voi şti ce s-a întâmplat Eufrosinei, fiica mea!" Unele ca acestea grăindu-le Pafnutie cu plângere, toţi cei ce se adunaseră acolo, prieteni şi vecini, şi-au ridicat glasurile şi plângeau împreună cu Pafnutie, tânguindu-se de cea neaşteptată pierzare a fiicei lui.

Apoi, neaflând Pafnutie răcorire în întristarea sa, s-a dus la cea mai înainte pomenită mănăstire în care şi fiica lui la închisoare se nevoia şi căzând la picioarele egumenului, a zis: "Să nu încetezi, părinte, rugându-te lui Dumnezeu, ca să se afle osteneala rugăciunilor tale, că nu ştiu ce s-a făcut cu fiica mea. Oare a răpit-o pe ea cineva? Sau dintr-o altă întâmplare oarecare a pierit?"

Auzind aceasta cinstitul stareţ, s-a tulburat foarte şi adunând la sine pe toţi fraţii, le-a zis: "Să arătaţi dragoste, fraţilor, să vă rugaţi Domnului, ca să binevoiască a ne descoperi nouă pe fiica prietenului şi binefăcătorului nostru Pafnutie"

Deci, au postit şi s-au rugat toţi în toată săptămâna, dar nu li s-a făcut despre aceasta nici o descoperire, precum mai înainte într-alte cereri li se făcea. Că rugăciunea Eufrosinei se înălţa la Dumnezeu ziua şi noaptea, ca să nu o facă pe ea Dumnezeu arătată în această viaţă. Şi biruia cu rugăciunea ei rugăciunile tuturor fraţilor.

După ce n-a câştigat descoperirea, a început egumenul a mângâia pe Pafnutie, zicându-i: "Să nu slăbeşti, fiule, pentru certarea Domnului, că pe care îl iubeşte Domnul îl ceartă. Însă să ştii aceasta: că fără de voia Domnului nici o pasăre nu cade pe pământ, cu cât mai ales fiica ta. Fără de porunca lui nimic nu se face. Pentru că ştiu că fiica ta şi-a ales partea cea bună şi de aceea nu s-a descoperit pentru dânsa ceva nou de la Dumnezeu. Că de ar fi căzut în lucruri rele, care să nu fie, nicidecum n-ar fi trecut cu vederea Dumnezeu atâta osteneală a fraţilor mei, ci desăvârşit ne-ar fi arătat pentru dânsa. Dar am nădejde spre Domnul, că încă trăind în această viaţă, Dumnezeu o va arăta ţie".

Auzind acestea Pafnutie, s-a mângâiat puţin de mâhnire şi mulţumind lui Dumnezeu, s-a dus la casa sa. Şi se ruga în toate zilele cu dinadinsul şi făcând lucruri bune, dădea milostenie multă la cei ce aveau trebuinţă.

După câteva zile s-a dus iar la mănăstire, făcând rugăciune împreună cu fraţii. Iar odată, închinându-se egumenului, a zis: "Roagă-te pentru mine, părinte, ca să-mi înceteze din mâhnirea cea pentru fiica mea, că nu s-a mângâiat sufletul meu nici măcar cât de puţin, ci mai mult creşte rana inimii mele şi din zi în zi se înnoieşte durerea mea".

Văzând egumenul mâhnirea lui cea mare, îl mângâia pe el în tot chipul. Apoi vorbind cu dânsul, i-a adus aminte de Smaragd, zicându-i: "Este la noi un frate duhovnicesc, care a venit de la palatele împăratului Teodosie şi toţi ne folosim de viaţa lui. Oare vei vrea să vorbeşti cu dânsul, ca măcar puţină răcorire să primeşti din vorbele lui, că este plin de duhul lui Dumnezeu?"

Iar el a zis: "Voiesc!"

Şi chemând egumenul pe Agapet, i-a zis: "Să duci pe Pafnutie la Smaragd, ca să vorbească cu dânsul".

Însă nu ştia egumenul că Smaragd este fiica lui Pafnutie. Şi a mers Agapet şi Pafnutie în chilia lui Smaragd. ***Iar când a văzut Eufrosina pe tatăl său,***

cunoscându-l pe el, s-a umplut cu totul de lacrimi. Iar Pafnutie socotea că de umilinţa cea din rugăciune plânge, că nu a cunoscut-o pe ea, fiindcă se uscase floarea feţei ei din înfrânarea cea mare şi de rugăciunile cele de toată noaptea şi şi-a acoperit Eufrosina cu camilafca faţa sa, ca să nu o cunoască. Apoi făcând rugăciune, a şezut. ***Şi a început Smaragd a întinde cuvântul către Pafnutie, grăindu-i lui pentru Împărăţia cerului şi pentru slava cea veşnică, la care omul poate să meargă prin smerenie, prin curăţie, prin sfinţenie, prin milostenie şi prin dragoste. I-a grăit şi pentru lepădarea de lume, că nu se cuvine a iubi mai mult pe fii decât pe Dumnezeul cel ce este ziditorul tuturor. Şi îi arăta apostoleasca învăţătură, cum că scârba cere răbdare, iar răbdarea iscusinţă.***

Văzând pe tatăl său în mâhnire mare, îi era milă de el, şi-l mângâia, zicându-i: *"Să mă crezi pe mine, că nu te va trece Dumnezeu cu vederea, că de ar fi fost fiica ta în calea pierzării ţi-ar fi arătat ţie Dumnezeu, pentru rugăciunile Sfinţilor părinţi care s-au rugat de aceasta cu tot dinadinsul. Cred lui Dumnezeu că fiica ta a ascultat pe Sfetnicul cel bun, care în Evanghelie zice: "De iubeşte cineva pe tată sau pe mamă, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine şi de nu se va lepăda cineva de toate averile sale, nu va putea să-mi fie mie ucenic" (Matei 10,37). Dumnezeu este puternic şi chiar în această viaţă ţi-o va arăta ţie. Deci să încetezi a te mâhni. Pentru ce pe tine însuţi te ucizi cu mâhnirea? Să mulţumeşti lui Dumnezeu de toate şi să nu-ţi pierzi nădejdea ta, că şi eu, când învăţătorul meu Agapet mi-a spus mie de venirea ta în mănăstire şi de mâhnirea ta, m-am rugat cu dinadinsul după puterea mea, ca să-ţi dea ţie Domnul răbdare şi tărie de suflet şi să rânduiască pentru tine şi pentru fiica ta pe toate cele spre folos şi să te mângâie pe tine. Şi am nădejde că Dumnezeul a toată mângâierea nu te va lăsa ca până în sfârşit să fii în mâhnire. Ci, deşi nu acum, curând însă va descoperi ţie pe fiica ta, pentru care aşa de mult te întristezi".* Apoi, temându-se Eufrosina ca nu prin multă vorbă să fie cunoscută, a zis lui Pafnutie: *"Să mergi de acum cu pace, stăpânul meu".*

Iar Pafnutie când ascultă cuvintele acestea se umplea de lacrimi şi de bucurie. Pentru că ardea inima lui de fireasca dragoste cea către Smaragd şi mult folosindu-se din vorbele ei, s-a dus la egumen şi i-a zis lui: "Unul Dumnezeu ştie, părinte, cât folos am luat de la fratele acela şi cât de mult, cu darul lui Dumnezeu, m-am umplut de bucurie din cuvintele lui, încât parcă aş fi aflat pe iubita mea fiică!". Şi cerând Pafnutie de la toţi binecuvântare, s-a întors la casa sa.

Deci a petrecut Smaragd în mănăstirea aceea treizeci şi trei de ani, vieţuind asemenea cu îngerii. Apoi a căzut într-o boală grea, din care s-a şi mutat din acestea de aici.

Iar mai înainte de sfârşitul lui, a venit Pafnutie în mănăstire la închinarea şi cercetarea fraţilor. Apoi, după vorba cea obişnuită cu egumenul, a zis: "Părinte, de este cu putinţă, dă-mi binecuvântare ca să merg să văd pe fratele Smaragd, că foarte mult îl iubeşte sufletul meu pe el".

Chemând egumenul pe Agapet, i-a poruncit lui ca să ducă pe Pafnutie la Smaragd. Intrând Pafnutie în chilia lui Smaragd şi văzându-l pe el pe pat zăcând, fiind foarte bolnav, a căzut lângă patul lui, plângând şi zicând: "Vai mie! Unde-s cuvintele tale cele dulci? Unde-s făgăduinţele tale, prin care m-ai mângâiat că voi vedea pe fiica mea cea pierdută? Iată, nu numai pe ea nu o văd, ci şi pe tine - în care aveam ceva mângâiere - este aproape să nu te mai văd. Vai mie! Cine de acum înainte va mai mângâia bătrâneţele mele? La cine voi merge şi cine îmi va fi răcorire în mâhnirea mea? De două lipsuri acum plâng: ***Că de treizeci şi opt de ani nu am văzut pe fiica mea, nici am aflat despre dânsa vreo înştiinţare şi că scumpul meu Smaragd şi el mă lasă pe mine, de care aşa de mult mă bucuram, ca şi cum aş fi aflat pe fiica mea cea pierdută.*** Ce să mai aştept de acum înainte? Unde să aflu mângâiere că, iată, mă pogor cu mâhnire în mormântul meu?"

Văzând Smaragd pe Pafnutie cu nemângâiere tânguindu-se, i-a zis lui: ***"De ce te tulburi şi pe tine însuţi te ucizi cu mâhnirea? Oare nu este puternică mâna Domnului sau este ceva cu neputinţă la Dumnezeu? Pune de acum capăt mâhnirii. Adu-ţi aminte că lui Iacov i-a arătat Domnul pe Iosif viu, după care se tânguia ca după un mort. Acelaşi Dumnezeu şi pe tine te va mângâia. Însă mă rog ţie să petreci aici trei zile şi să nu te depărtezi de lângă mine".***

Şi petrecea Pafnutie în mănăstire, gândind întru sine, şi zicând: "Nu cumva va arăta Domnul lui Smaragd ceva pentru fiica mea?"

Sosind a treia zi, după ce a ştiut Eufrosina ducerea sa la Domnul, a chemat pe tatăl său Pafnutie, şi i-a zis lui: ***"De vreme ce Atotputernicul Dumnezeu a rânduit pentru mine precum a voit şi mi-a săvârşit dorirea mea şi iată am ajuns la sfârşit, nevoinţa călugăriei trecând-o nu cu a mea putere, ci cu ajutorul Aceluia Care m-a păzit de cursele vrăjmaşului, nu voiesc ca şi tu să te mâhneşti pentru fiica ta. Eu sunt Eufrosina, fiica ta şi tu eşti tatăl meu. Eu sunt cea pe care tu o cauţi. Eu, pentru dragostea lui Dumnezeu te-am lăsat pe tine, tatăl meu şi toată moştenirea mea şi logodnicul cel vremelnic şi am venit aici, tăinuindu-mi firea mea. Ci mă rog ţie, să nu laşi ca altcineva să-mi îngrijească trupul meu după ieşirea sufletului, fără numai tu singur să faci aceasta. Încă mă rog să împlineşti făgăduinţa mea pe care am făcut-o părintelui locaşului acestuia, când mă rugam ca să fiu primită aici, zicând că am averi multe şi pe acelea le voi aduce în locaşul acesta. Deci, să faci aceasta, tatăl meu şi să dai averea mea ce a rămas locaşului acestuia care***

bine se păstoreşte şi se rânduieşte şi te roagă pentru mine". Acestea zicând, şi-a dat duhul său în mâinile Domnului.

Iar Pafnutie, auzind acestea şi văzând că a murit Eufrosina, de spaimă şi de mare jale cu totul a slăbit şi a căzut la pământ ca un mort. Alergând Agapet, a văzut pe Smaragd mort şi pe Pafnutie zăcând abia viu. Şi a turnat apă pe faţa lui şi l-a ridicat de la pământ, zicându-i: "Ce-ţi este, domnule Pafnutie?"

Iar el a răspuns: "Lasă-mă să mor aici, că o minune de mirare am văzut acum!"

Apoi, sculându-se, a căzut cu faţa lui pe faţa celei moarte şi mulţime de lacrimi vărsând plângea, zicând: "Vai mie, fiica mea cea dulce, pentru ce nu te-ai arătat mie mai înainte de ceasul acesta, ca şi eu să fi murit cu tine! Vai mie, cum te-ai tăinuit de mine, o, fiica mea cea scumpă? Cât de bine ai scăpat de cursele vrăjmaşului şi ai fugit de stăpânitorii lumii întunericului veacului acestuia şi ai intrat în viaţa cea veşnică!"

Acestea auzind Agapet şi cunoscând lucrul cel minunat, s-a spăimântat şi alergând, a spus egumenului. Şi venind egumenul cu sârguinţă multă, a căzut pe faţa ei cea sfântă şi se tânguia, zicând: ***"Eufrosino, mireasa lui Hristos şi fiica sfinţilor, să nu uiţi pe cei împreună nevoitori cu tine şi mănăstirea aceasta. Ci, te roagă pentru noi Domnului nostru Iisus Hristos, ca să ne dea nouă bine, nevoindu-ne să trecem la limanul mântuirii şi să avem parte cu Sfinţii lui!"***

Şi a poruncit egumenul să se adune toţi fraţii, ca să îngroape sfântul ei trup cu o cuviincioasă cinste. Iar dacă se adunară, au venit şi au văzut minunea aceea de mirare. Şi proslăviră pe Dumnezeu, Cel ce a arătat puterea Sa cea tare în trupul cel neputincios. Iar unul din fraţi, fiind chior de un ochi, a alergat la moaştele Cuvioasei şi plângând, a sărutat sfântul ei trup şi îndată a văzut cu ochiul lui.

Deci, văzând fraţii o minune ca aceea, au mărit mila lui Dumnezeu şi pe Sfânta Eufrosina cea plăcută Lui slăvind-o o cinsteau şi s-au folosit toţi foarte mult de o viaţă ca aceasta a ei. Apoi, îngropând-o pe ea în rând cu mormintele Sfinţilor părinţi, îi făceau pomenirea ei cu bucurie.

Iar tatăl ei, Pafnutie, mergând acasă, a împărţit averea sa la biserici, la mănăstiri, la săraci şi la străini. Iar o parte nu mică din averea cea rămasă, aducând-o în mănăstirea aceea, a dat-o spre trebuinţa locaşului şi singur într-însul s-a călugărit şi cerând chilia fiicei sale, a vieţuit într-însa cu dumnezeiască plăcere 10 ani şi şi-a dat sufletul său în mâinile Domnului, aflându-se pe aceeaşi rogojină pe care şi fiica lui, cuvioasa Eufrosina, s-a odihnit. Şi l-au îngropat cu cinste aproape de fiica sa şi s-a aşezat pomenirea lor să se facă în toţi anii întru

slava Sfintei Treimi: a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, lui Dumnezeu Celui minunat întru sfinţii Săi, Căruia se cuvine slava în veci. Amin.

(Culegere după descrierile lui Ieronim şi Sfântului Simeon Metafrast)

Sfânta Eufrosina și tatăl ei, Pafnutie egipteanul - drumul spre sfințenie

Fugind din casa părintească și ascunzându-se într-o mănăstire de călugări, Sfânta Eufrosina s-a nevoit precum monahii vreme de 38 de ani, încât nimeni nu a știut până la moartea ei că era femeie.

***

În timpul împărăției lui Teodosie cel mic, Sfânta Eufrosina a părăsit casa părintească, fugind de părinții ei, închinători la idoli, și s-a ascuns într-o mănăstire de călugări.

Tunzându-și părul și arătând ca un famen împărătesc, Sfânta Eufrosina a viețuit printre monahi vreme de 38 de ani, până la trecerea ei în veșnicie, fără ca vreunul dintre ei să își dea seama că este femeie. Căci își uscase atât de mult trupul și sporise în virtuți, încât nimeni nu putuse să o descopere.

Tatăl ei, Pafnutie egipteanul, a ajuns în acea mănăstire pe când fiica lui se afla pe moarte și, aceasta numindu-l „tată”, s-a cutremurat de măsura la care ajunsese aceasta, încât i-a urmat exemplul și s-a călugărit, trăind încă 10 ani în chilia unde fiica lui își dedicase viața Domnului.

Sinaxar – Pomenirea prea cuvioasei maicii noastre Eufrosina, fiica lui Pafnutie egipteanul

În această lună, în ziua a douăzeci şi cincea, pomenirea prea cuvioasei maicii noastre Eufrosina, fiica lui Pafnutie, egipteanul

Sfânta Eufrosina a trăit pe timpul împăratului Teodosie cel mic. Părăsind ea lucrurile veselitoare ale lumii şi deşertăciunea şi slava vieţii acesteia şi fugind pe ascuns din casa părintească, s-a schimbat pe sine, îmbrăcând haine bărbăteşti, Smarald numindu-se, în loc de Eufrosina.

Şi fiindcă a iubit vieţuirea monahicească, a mers la o mănăstire de bărbaţi, arătându-se ca un famen împărătesc şi tunzându-şi părul capului său, se silea prin tot chipul să se ascundă, ca să nu o afle Pafnutie, tatăl ei.

După ce şi-a câştigat dorinţa, se nevoia cu multe nevoinţe şi osteneli şi cu rugăciuni neîncetate, până când şi-a uscat cu totul trupul său gingaş femeiesc, aşa fel, încât toţi fraţii mănăstirii se spăimântau şi se minunau, văzând pătimirea ei. Şi cu adevărat era un lucru minunat, să vadă cineva o femeie frumoasă, locuind în mijlocul monahilor. Prin urmare aşa a putut a străluci în mijlocul bărbaţilor cu virtuţile, precum şi piatra cea scumpă smaraldul străluceşte în mijlocul celorlalte pietre. Cu adevărat smarald s-a arătat fericita aceasta Eufrosina, rămânând necunoscută, nu un an sau doi sau trei, ci vreme de treizeci şi opt de ani încheiaţi, adică până la sfârşitul vieţii sale.

Căci numai la sfârşitul vieţii sale s-a arătat cum că era femeie şi nu bărbat. Pafnutie, tatăl ei, a mers odată la mănăstire, pe timpul în care era să moară cuvioasa. Şi văzându-l ea, a zis către dânsul cuvântul acesta cel mai de pe urmă: "O, tată!" Şi aşa şi-a dat duhul în mâinile lui Dumnezeu, bucurându-se şi veselindu-se de bunătăţile ce avea să le dobândească pentru nevoinţele şi ostenelile sale.

Tatăl ei auzind cuvântul acesta, s-a spăimântat, pentru bucuria cea peste măsură ce a luat, că s-a învrednicit a vedea pe fiica sa şi a căzut la pământ ca un mort.

Şi ce alt dar se cuvenea să pătimească, în timp ce a auzit acest cuvânt făcător de bucurie? A lăsat el patria şi lumea şi cele din lume şi luând în sufletul său asemenea râvnă şi dorinţă a pustniceştilor nevoinţe ale fiicei sale, s-a făcut şi el monah. Pentru aceasta s-a arătat moştenitor, atât al locului cum şi al chipului, mănăstirii şi al virtuţilor fiicei sale. Ca un tată al acestui fel de copil evlavios, bucurându-se şi veselindu-se, s-a mutat la Domnul.

Sinaxar - Cuvioasa Eufrosina, fiica avvei Pafnutie egipteanul

Cuvioasa Eufrosina, manuscris bizantin, sec. al XI-lea

Cuvioasa Eufrosina a trăit în anii lui Teodosie cel mic [pe la 410 d.Hr.], fiind singură la părinți și foarte bogată. Tatăl ei, Pafnutie, era cel mai bogat om din Alexandria și dimpreună cu soția sa se distingeau prin credința fierbinte în Dumnezeu.

La vârsta de 12 ani, Eufrosina a rămas orfană de mamă, iar tatăl ei s-a dedicat cu mai multă râvnă și dragoste creșterii fiicei sale. Când Eufrosina a ajuns la vârsta de 18 ani, tatăl ei a dorit să o dea în căsătorie unui tânăr din înalta societate.

Însă sufletul Eufrosinei fusese deja cucerit de dumnezeiasca dragoste. Căsătoria și cele lumești i-ar fi fost o piedică în a se dărui deplin milostivirii și slujirii aproapelui. De aceea, într-o bună zi, după ce a împărțit săracilor tot ce avea, a

plecat în ascuns de acasă, și după multe peripeții a ajuns, îmbrăcată în haine bărbătești, la o mănăstire chinovială de călugări. Acolo a luat numele de Smáragdos și toți monahii se minunau de nevoința ei duhovnicească și de faptul că era gata oricând să slujească tuturor.

A vieţuit în mănăstire 38 de ani. Către sfârşitul vieţii l-a întâlnit şi pe tatăl ei, atunci când și acesta s-a făcut monah în aceeași mănăstire.

Astfel, prin viața ei, Eufrosina ne amintește de cuvintele Sfintei Scripturi, care spune: ”Învăţându-ne pe noi să lepădăm fărădelegea şi poftele lumeşti şi, în veacul de acum, să trăim cu înţelepciune, cu dreptate şi cu cucernicie” (Tit 2:12). Adică, după ce lepădăm dorințele acestei lumi deșarte și păcătoase, să trăim în veacul de acum cu înfrânare în viața noastră, cu dreptate față de semeni și cu evlavie față de Dumnezeu.

Cuvioasa Eufrosina, frescă, Mănăstirea Graciania, sec. al XIV-lea

Tropar, glasul al VIII-lea: Întru tine, Maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip, că luând Crucea, ai urmat lui Hristos și lucrând ai învățat să nu se uite la trup, căci este trecător, ci să poarte grijă de suflet, de lucru cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură, Cuvioasă Maică Eufrosina, duhul tău.

Alt tropar, glasul I: Întru nevoință firea femeiască o ai ascuns, întru adormire pe toți i-ai uimit, Eufrosina, cea care bărbătește te-ai osârduit, deși prea strălucită tânără erai. Cu mijlocirile tale scapă din primejdii pe cei ce te cinstesc pe tine.

Condac,glasul al II-lea: Dorind să câștigi viața cea de sus, desfătarea cea de jos de tot ai părăsit și te-ai amestecat pe sineți între bărbați, prea frumoasă Eufrosino, ceea ce pentru mirele tău Hristos, ai defăimat pe logodnicul cel vremelnic.

Icos: Desfătându-ne sufletele cu bucurie și cu veselie, veniți cu osârdie, ca să auzim cuvânt minunat. Căci această povestire covârșește toată mintea și o uimește. Că femeie petrecând în mijlocul bărbaților, a biruit pe Veliar și focul dulceților l-a călcat, și nicicum nu s-a ars. Căci cea nespurcată dorind pre Hristos, a defăimat pe logodnicul cel vremelnic.

La Eufrosina:
Firea femeiască, Eufrosino, o ascunzi în chip bărbătesc…
Și vezi pe cel ce vede cele ascunse, pe Stăpânul ceresc.
La douăzeci și cinci, Eufrosina morții s-a supus
Și de pe pământ sufletul către Cer i s-a dus.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfânta cuvioasă Eufrosina

Sfânta Eufrosina a trăit pe vremea împăratului Teodosie cel mic (408-450) şi era singurul copil al unui om puternic, slăvit, credincios şi milostiv, pe care-l chema Pafnutie, din cetatea Alexandriei. Pe când avea 18 ani, tatăl ei a logodit-o cu un tânăr nobil, însă ea iubea mai mult viaţa monahicească. Drept aceea, pe orice călugăr primit în casă şi ospătat de tatăl ei, ea îl întreba despre viaţa fraţilor din mănăstire.

Astfel, odată, pe când tatăl ei nu era acasă, fericita Eufrosina a părăsit lumea şi deşertăciunile ei şi a fugit pe ascuns din casa părintească, schimbându-şi portul, adică îmbrăcându-se în haine bărbăteşti şi numindu-se Smarald. Tunzându-şi părul capului a intrat într-o mănăstire, dându-se drept famen.

Şi a stat acolo, nevoindu-se şi strălucind în mijlocul bărbaţilor precum piatra cea scumpă, timp de 38 de ani. Apoi, căzând într-o boală grea, Sfânta Eufrosina s-a mutat la Domnul.

Din iconomia lui Dumnezeu, se afla atunci în mănăstire şi Pafnutie, tatăl ei, căruia i s-a descoperit înainte de a-şi da duhul. „O, tată, eu sunt Eufrosina, fiica ta, şi tu eşti tatăl meu”, a zis ea.

Pafnutie văzând acestea s-a cutremurat, dar totodată s-a şi bucurat. Pentru aceasta şi-a împărţit toată averea săracilor şi s-a făcut şi el monah, luând asupra sa asprimea nevoinţelor pustniceşti. Şi s-a arătat vrednic urmaş şi moştenitor, atât

al chiliei şi al rogojinii pe care se odihnea cuvioasa Eufrosina, cât şi al râvnei şi bunătăţilor fiicei sale. Şi s-a mutat Pafnutie la Domnul, bucurându-se.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfânta cuvioasă Eufrosina; Sfântul cuvios Pafnutie Egipteanul; Sfântul cuvios Serghie de la Radonej

1. Cuvioasa Eufrosina - Era fiica unui creştin bogat din Alexandria (Egipt), cu numele Pafnutie. A trăit în timpul împăratului Teodosie al II-lea (408-450). Dumnezeu încercând credința lui Pafnutie, mai întâi îi moare soția, iar după aceea Eufrosina dispare de acasă, pe când avea 18 ani.

Abia după 33 de ani a mai reușit Pafnutie să își vadă fata, timp în care s-a rugat necontenit lui Dumnezeu să fie învrednicit de a-și mai vedea o dată fata înainte de a muri.

Eufrosina intrase în mănăstire sub numele de fratele Smaragd, părăsindu-și tatăl și logodnicul.

Cu trei zile înainte de a muri, Pafnutie se afla la mănăstirea unde fata sa își petrecea viața monahală și auzind despre fratele Smaragd că este pe moarte, s-a dus la el pentru a-l ajuta cu un cuvânt de alinare.

Descoperindu-și tatăl, cuvioasa Eufrosina își dezvăluie identitatea, după care își încredințează sufletul lui Dumnezeu.

Pafnutie a rămas în aceeași chilie timp de încă 10 ani, după care a trecut și el la cele veșnice.

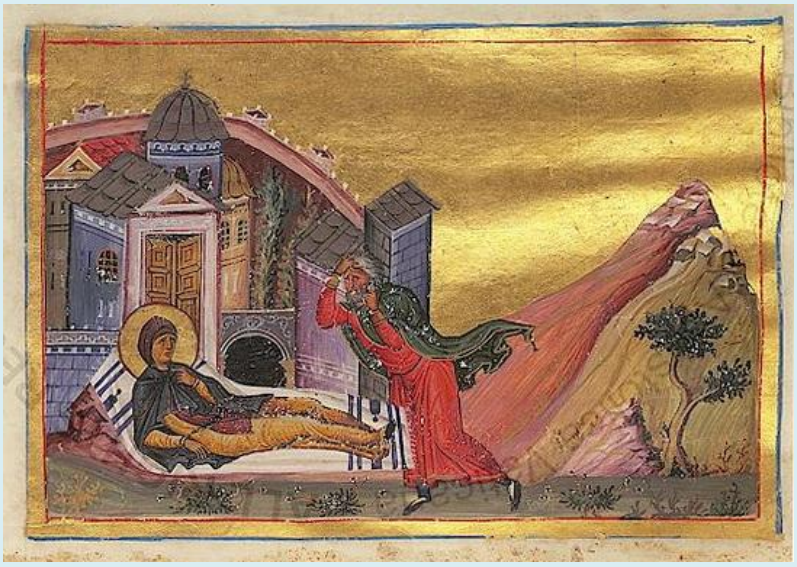

2. Cuviosul Pafnutie Egipteanul (sec. IV) - S-a născut în Alexandria, din părinți bogați. Până la vârsta de 20 de ani a trăit în învățătura păgână a vremii, până când l-a întâlnit pe preotul Macrin care vorbindu-i despre credința și învățătura cea adevărată, s-a schimbat.

Și-a vândut averea și a împărțit câștigul săracilor, după care a intrat în Mănăstirea Antinoe, unde a ajuns stareț, apoi episcop al Tebaidei. A participat la Sinodul de la Tir din anul 335 alături de Sfântul Atanasie cel mare pentru a apăra credința ortodoxă de la Sinodul I ecumenic de la Niceea împotriva ereziei ariene.

3. Sfântul Serghie de la Radonej (1392) - S-a născut în localitatea Rostov, părinții lui fiind credincioșii Kiril și Maria. După ce s-au mutat în Radonej, părinții Sfântului Serghie au murit, iar el a împărțit averea săracilor și s-a retras în sihăstrie.

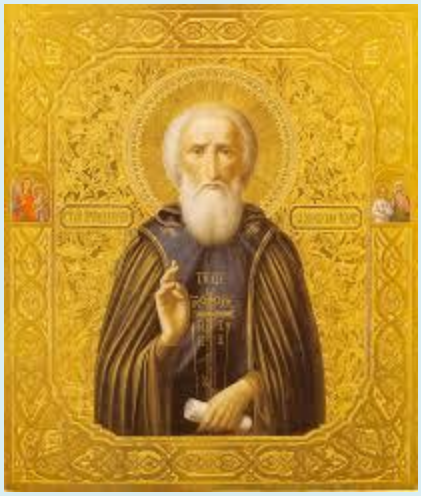

A fost tuns în monahism de către călugărul Mitrofan la vârsta de 23 de ani. Mai târziu episcopul Teognost i-a dat binecuvântare Sfântului Serghie de a construi o mănăstire cu hramul „Sfânta Treime” în locul unde își făcuse chilie. A ajuns episcop, după moartea lui Teognost.

S-a învrednicit de a vedea pe Maica Domnului împreună cu Sfinții apostoli Petru și Ioan în timp ce se afla la rugăciune.

A trecut la Domnul, știindu-și sfârșitul vieții mai înainte cu șase luni, la vârsta de 78 de ani.

Proloage - Pomenirea cuvioasei maicii noastre Eufrosina, fiica lui Pafnutie Egipteanul

Luna septembrie în 25 de zile: pomenirea cuvioasei maicii noastre Eufrosina, fiica lui Pafnutie egipteanul

Sfânta Eufrosina a trăit pe vremea împăratului Teodosie cel mic (408-450) şi era singurul copil al unui om puternic, slăvit, credincios şi milostiv, Pafnutie cu numele, din cetatea Alexandrei. La 18 ani de la naşterea ei, tatăl său îi găsise un mire, după măsura rangului său. Eufrosina, însă, iubea viaţa monahicească. Drept aceea, pe orice călugăr primit în casă şi ospătat de tatăl ei, ea îl întreba despre viaţa fraţilor din mânăstire.

Deci, odată, pe când tatăl ei nu era acasă, Eufrosina a părăsit lumea şi deşertăciunile ei şi a fugit, pe ascuns, din casa părintească, schimbându-şi portul, adică îmbrăcând haine bărbăteşti şi numindu-se Smarald, în loc de Eufrosina. Tunzându-şi, apoi, părul capului său şi dându-se drept un famen împărătesc, a intrat într-o mânăstire bărbătească, în tot chipul silindu-se să se ascundă, ca să nu o afle Pafnutie, tatăl ei.

Aşadar, după ce-şi îndeplini dorinţa de a intra în mânăstire, fratele Smarald se nevoia cu tot felul de osteneli şi cu rugăciuni neîncetate, până când s-a uscat cu tot trupul ei cel firav femeiesc şi foarte mult se minunau fraţii încât văzând greaua pătimire a Sfintei.

În vremea aceasta, tatăl ei îndurerat o căuta prin munţi, prin peşteri şi prin tot locul, fără să o poată afla şi fără mângâiere.

Şi era un lucru cu adevărat de mirare să vezi o femeie prea frumoasă, locuind în mijlocul monahilor şi ascunzându-se pe sine atât de tatăl ei, cât şi de monahii cu care împreună vieţuia. Şi strălucea în mijlocul bărbaţilor, precum şi piatra scumpă, ce se cheamă smarald, străluceşte în mijlocul celorlalte pietre. Cu adevărat, smarald s-a arătat fericita Eufrosina, rămânând necunoscută, nu un an sau doi sau trei, ci vreme de 38 de ani, adică până la sfârşitul vieţii sale, că numai atunci, la sfârşit, s-a arătat că era femeie şi nu bărbat.

Deci, a petrecut Smarald în mănăstirea aceea treizeci şi opt de ani, asemenea cu îngerii, şi a căzut într-o boală, din care s-a şi mutat din cele de aici. Iar, din iconomia lui Dumnezeu, se afla atunci în mânăstire, şi tatăl ei, Pafnutie, pentru cercetarea fraţilor, după obiceiul său.

Deci, pe acesta văzându-l la acel ceas acolo, chemându-l, Eufrosina şi-a mărturisit nemângâiatului tată taina ei, zicându-i: "O, tată, eu sunt Eufrosina, fiica ta, şi tu eşti tatăl meu". Şi acestea zicând, şi-a dat duhul în mâinile lui Dumnezeu.

Iar tatăl ei, auzind cuvântul acesta, s-a înspăimântat de o bucurie peste măsură ca aceasta şi a căzut la pământ ca un mort. Deci, venindu-şi în sine, a mulţumit Domnului că s-a învrednicit a vedea pe fiica sa vie, şi împărţind averea sa săracilor, a lăsat lumea şi cele din lume, şi luând asupra lui asprimea nevoinţelor pustniceşti, s-a făcut şi el monah. Şi s-a arătat vrednic urmaş şi moştenitor atât al chiliei şi al rogojinei pe care se odihnea cuvioasa Eufrosina, cât şi al râvnei şi bunătăţilor fiicei sale. Şi s-a mutat la Domnul, bucurându-se.

Întru această zi, cuvânt despre iertarea prin pocăinţă a unui preot, ce a căzut în desfrânare

A fost în Constantinopol un preot şi, din lucrarea diavolului, a căzut în desfrânare. Iar după câteva zile, s-a gândit la greşeala sa şi se tânguia întru sine, zicând: "Vai mie, spurcatul cu sufletul şi cu trupul, ce voi face ca să-mi câştig iertare de păcatul meu". Şi, sculându-se s-a dus la muntele Olimpului, gândind, adică, să se pocăiască acolo, la vreun oarecare duhovnicesc părinte. Deci, a aflat acolo un stareţ şi şi-a mărturisit la dânsul toate păcatele, după care i-a spus lui şi păcatul cel de desfrânare.

Şi i-a zis stareţul: "După cumplitul păcat acela, nu cumva ai îndrăznit de a mai sluji?"

Şi a zis: "Aşa, părinte sfinte, am slujit"

Şi i-a zis stareţul: "Înştiinţat să fii fiule, că de va cădea preotul într-un păcat ca acesta, nu-i este lui vindecare; ci, mai mult, să nu mai slujească, măcar de s-ar apropia de iubitorul de oameni Dumnezeu cu mare pocăinţă. Că nu-i este lui iertare să se apropie, iarăşi, de preoţie".

Iar el a zis: "Au pentru mine nu este pocăinţă, părinte?"

Iar stareţul, smerindu-se, a zis: "Iartă-mă fiule, pentru Domnul, că cine sunt eu de am îndrăznit a judeca unele ca acestea? De-aş putea măcar să mă pocăiesc de ale mele păcate".

Iar acela, auzind acestea, s-a închinat stareţului şi s-a dus amărât. Deci, pe când mergea, l-a întâmpinat pe el ava Petru şi, văzându-l el foarte mâhnit, i-a zis: "Ce-ţi este ţie, fiule?"

Iar el a zis: "Cinstite părinte, am venit la un stareţ şi i-am mărturisit lui toate păcatele mele şi acela întru deznădăjduire m-a băgat pe mine".

Şi ava Petru i-a grăit: "Socotesc, fiule, că nu este păcat să biruiască iubirea de oameni a lui Dumnezeu, dar mergi în chilia mea şi-mi arată mie lucrurile tale şi, cum va voi Domnul, va aşeza rânduială."

Deci, intrând cu dânsul în chilie, îndată a mărturisit fapta cea de desfrânare.

Iar Petru a zis: "Adevărat ţi-a grăit ţie sfântul stareţ, că preotului îi este greu acest păcat şi nu are iertăciune. Dar, de vreme ce s-a petrecut ţie acest lucru, apoi, de acum nu-ţi este ţie cu putinţă a sluji, fără numai să te tunzi în rânduiala monahicească şi să te pocăieşti cu adevărat şi eu nădăjduiesc la darul Domnului Iisus Hristos, că va face milă cu tine, precum cu toţi cei ce s-au pocăit".

Iar el, auzind aceasta, a căzut la picioarele lui, zicând: "Dacă Dumnezeu m-a adus pe mine la sfintele tale mâini, nu mă voi despărţi de tine".

Iar stareţul, văzând lacrimile lui, a zis: "De-ţi este cu plăcere, nu te voi goni pe tine, că a zis Domnul: "Pe cela ce vine la Mine, nu-l voi lepăda afară". Şi, după puţine zile, l-a tuns pe el în sfântul chip monahicesc.

Şi era cu dânsul în post şi în pocăinţă şi cu lacrimi se ruga lui Dumnezeu. Deci, avea stareţul sub chilie o pivniţă şi, după un an, a început a ruga pe stareţ să-i poruncească lui să vieţuiască în pivniţa aceea, iar stareţul după cererea lui, i-a dat lui pivniţa. Şi, intrând acolo, şi-a făcut un lanţ de fier şi la grumajii lui o zgardă şi a prins lanţul de grumazi, iar celălalt capăt de lanţ, l-a înfipt în perete. Şi, dacă au trecut trei zile şi nu a intrat la stareţul său, s-a pogorât stareţul singur

la dânsul şi, văzându-l legat cu lanţul, i-a zis: "Ce este aceasta, ce ai făcut, fiule? Cum vei ieşi la aer aşa legat cu lanţul? Sau cum îţi vei face nevoile trupului tău?"

Iar el a răspuns: "Părinte sfinte, eu mai înainte mă îmbătam de mirosul tămâiei, de frumuseţea mirului şi a moscului, iar acum mă voi sătura de mirosul cel rău care iese din mine. Însă, Dumnezeu să te povăţuiască pe sfinţia ta, ca, după două sau trei zile, să-mi aduci mie puţină pâine şi apă, pentru nevoile trupeşti".

Şi stareţul, primindu-i rugămintea lui, îi aducea lui pâine şi apă, după două zile, iar el, udând-o cu lacrimi, o mânca. Şi a suferit el aşa trei ani.

Iar după aceea, i s-a vestit stareţului, prin îngeri, că Dumnezeu i-a primit pocăinţa lui, vestindu-i şi că de acum va să se mute. "Mergi", i-a zis, "şi-l dezleagă pe el".

Deci, mergând stareţul şi apropiindu-se, ca să-l dezlege, i-a zis: "Iată, ţi-a venit ţie sfârşitul". Iar el se ruga să nu-l dezlege, ci aşa să moară.

Iar stareţul i-a zis: "Nu, fiule, acum nu se cade să fie aşa, pentru că eşti preot." Şi i-a poruncit lui să facă rugăciune. Şi, încă fiindu-i rugăciunea de iertare în gura lui, şi-a dat sufletul, curăţindu-se de păcate.

Întru această zi, pomenirea prea cuviosului Părintelui nostru, Serghie egumenul, noul făcător de minuni († 1392), povestire din minunile lui

Stând oarecând fericitul Părinte Serghie noaptea, la obişnuita sa pravilă, înaintea Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, căutând icoana, zicea: "Preacurată Maica Hristosului meu, apărătoarea şi tare ajutătoarea neamului omenesc, fii nouă, nevrednicilor, mijlocitoare, pururea rugându-te Fiului tău şi Dumnezeului nostru, să caute spre locul acesta sfânt, care este întemeiat spre lauda şi cinstea sfânt numelui Său, în veci. Pe tine, Maica dulcelui meu Hristos, ca pe una ce ai câştigat îndrăznire multă către Dânsul, te punem înainte rugătoare noi robii tăi, că tu eşti tuturor nădejde de mântuire şi adăpostire".

Aşa se ruga şi canonul cel de mulţumire, adică Acatistul Preacuratei cântându-l, a şezut puţin să se odihnească.

Iar ucenicul său, cu numele Miheia, i-a zis: "Trezeşte-te şi priveghează, de vreme ce o cercetare minunată şi de spaimă va să fie nouă în ceasul acesta".

Aceasta grăind el, îndată s-a făcut un glas, zicând: "Iată, Preacurata vine".

Iar Sfântul, auzind, degrabă s-a sculat, vrând să iasă din chilie. Şi, iată, o lumină mare, mai mult decât soarele strălucind, a luminat pe Sfânt şi îndată a văzut pe Preacurata cu doi apostoli, cu Petru şi Ioan, care întru o negrăită lumină străluceau. Şi cum a văzut-o, Sfântul a căzut cu faţa la pământ, neputând îndura raza aceea prea strălucitoare.

Iar Preacurata cu mâinile sale s-a atins de sfânt, zicându-i: "Nu te înspăimânta, alesul meu, că, iată, am venit să te cercetez. Că s-a auzit rugăciunea ta pentru ucenicii tăi, pentru care te rogi, şi pentru lăcaşul tău să nu te îngrijorezi, că, de acum, cu toate vei fi îndestulat, nu numai până ce eşti în viaţa aceasta, ci şi după plecarea ta către Domnul. Că, nedepărtată voi fi de lăcaşul tău, cele trebuincioase dându-i, nelipsit, păzindu-l şi acoperindu-l". Şi acestea zicând, nevăzută s-a făcut.

Iar Sfântul, ca într-o uimire a minţii, era cuprins de frică şi de cutremur mare. Iar, după puţin venindu-şi întru sine, a aflat pe ucenicul său, zăcând de frică ca un mort, şi l-a ridicat, iar el a început a se arunca la picioarele stareţului, zicând: "Spune-mi părinte, pentru Domnul, ce era această minunată vedenie, de vreme ce duhul meu puţin de nu s-a despărţit de trupeasca mea legătură, pentru acea strălucitoare vedenie".

Iar Sfântul se bucura cu sufletul şi strălucea faţa lui de acea negrăită bucurie şi nu putea alta grăi, fără numai aceasta zicea: "Aşteaptă, fiule, că duhul meu tremură întru mine de minunata vedenie." Şi stătea, tăcând şi mirându-se.

Apoi, după puţin, a zis ucenicului său: "Fiule, cheamă la mine pe Isac şi pe Simon". Şi, venind ei, le-a spus lor toate pe rând: cum a văzut pe Preacurata Născătoare de Dumnezeu, cu apostolii şi ce i-a spus lui.

Deci, acestea auzindu-le, ei s-au umplut de bucurie şi toţi au cântat Paraclisul Maicii lui Dumnezeu. Iar Sfântul toată noaptea aceea a petrecut-o fără somn, cugetând la milostiva cercetare a Stăpânei Preacurate.

Despre viaţa cuviosului acestuia, Părintele nostru Serghie şi despre multele lui minuni se află carte osebit tipărită, întru care, între alte minuni, se află şi aceasta.

***

După soborul cel ucigător de oameni din Florenţa, cei de la Roma au pedepsit cu felurite chinuri mulţime de binecredincioşi, arhierei şi preoţi, care n-au voit să primească rătăcirea latinilor. Deci, un preot, al cărui nume era Simeon, care mersese la soborul acela, cu Isidor mitropolitul, multe necazuri şi temniţă a răbdat de la mitropolitul, care s-a lepădat de dreapta credinţă. Apoi, scăpând din

legături, s-a sfătuit cu Toma şi a fugit din cetatea latinească, în ţara sa. Şi, fiind în mâhnire mare şi în nedumerire pe cale, pentru nelesnicioasa trecere, şi, culcându-se puţin să se odihnească, a adormit.

Şi a văzut un cinstit stareţ, stând lângă el, care l-a luat de mâna dreaptă, zicându-i: "Oare fost-ai blagoslovit de Marcu, episcopul Efesului, cel ce a urmat paşilor apostoleşti?"

Şi el a răspuns: "Am văzut, Doamne, pe minunatul şi tarele bărbat şi am fost blagoslovit de dânsul".

Apoi, stareţul a zis: "Blagoslovit de Dumnezeu este omul acela, că din acel deşert sobor nimeni nu l-a întrecut pe el. Că nu l-a dovedit nici cu averile, nici cu îmbunările, nici cu îngrozirile. Deci, tu ai auzit învăţătura şi descoperirea cea de la fericitul Marcu; să o propovăduieşti oriunde vei merge, la toţi drept-credincioşii, care au aşezămintele Sfinţilor apostoli şi poruncile Sfinţilor Părinţi de la şapte Sinoade şi cel ce are înţelegerea cea adevărată să nu se amăgească. Iar pentru trecerea drumului, să nu vă întristaţi, că eu nedepărtat sunt de voi şi vă voi trece fără de grijă".

Acestea şi mai multe, dacă i-a zis acel cinstit stareţ, l-a întrebat preotul: "Doamne, spune-mi cine eşti tu? Că mi se pare că de Dumnezeu eşti trimis să ne scoţi pe noi, deznădăjduiţii, din pământul acesta străin".

Răspuns-a cel ce se arătase: "Eu sunt Serghie, pe care, oarecând, m-ai chemat, rugându-te în rugăciunea ta, şi ai făgăduit să vii în mânăstirea mea".
După vedenia aceasta, deşteptându-se, preotul s-a bucurat şi a spus împreună-călătorului său, lui Toma, ceea ce a văzut şi a auzit şi au mers, veselindu-se în calea lor; şi, degrabă, prin dumnezeiescul acoperământ şi cu rugăciunile apărătorului lor, cuviosul Serghie, au ajuns sănătoşi şi fără de bântuială.

Şi mărturisind ajutorul şi arătarea Sfântului şi cele auzite de la dânsul, propo-văduindu-le, au spus şi toate cele ce s-au făcut la soborul de la Florenţa.

Însă aceasta s-a pomenit aici, nu cu necuviinţă pentru vremea de acum, ci ca să se arate netemeinicia soborului de la Florenţa şi că, după apostoli, credinţa noastră nu stă în biruitoarele cuvinte ale înţelepciunii omeneşti, ci întru arătarea Duhului şi a puterii, nu întru înţelepciunea omenească, ci în puterea lui Dumnezeu este.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei prea cuvioasei Eufrosina

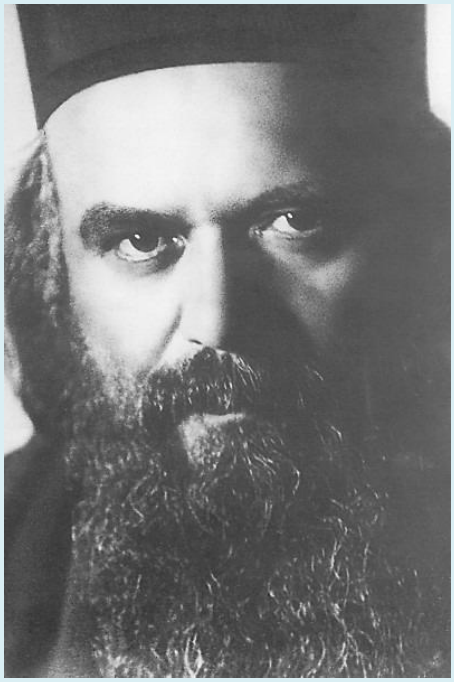

Eufrosina a fost fiica lui Pafnutie, bărbat slăvit şi bogat din Alexandria. Părinţii ei, multă vreme fără nici un copil, s-au rugat lui Dumnezeu cu lacrimi să le dăruiască prunc şi o primiră de la Domnul pe ea, Eufrosina.

Bine credincioşii şi cucernicii ei părinţi şi-au crescut fiica în cea mai aleasă educaţie creştină.

Nevoind să se căsătorească, Eufrosina a plecat în taină din casa părintească, şi-a luat haine bărbăteşti şi a intrat într-o mânăstire de monahi zicând despre sine că este eunuc al împăratului Teodosie şi că se numeşte Smaragd.

Egumenul a primit-o şi a rânduit-o în ascultarea părintelui Agapit. Cu postul, cu nevoinţele şi cu rugăciunea părutul Smaragd a întrecut repede pe toţi fraţii din mânăstire.

Când Smaragd a împlinit în acea mânăstire cu totul treizeci şi opt de ani de aspre nevoinţe monahiceşti, tatăl Pafnutie a venit să cerceteze mănăstirea, iar egumenul 1-a îndreptat pentru sfat şi pentru rugăciune la îmbunătăţitul călugăr Smaragd. Smaragd 1-a recunoscut îndată pe Pafnutie, dar Pafnutie nu 1-a mai recunoscut pe Smaragd.

Când tatăl şi-a mărturisit durerea pentru fiica pierdută, Smaragd 1-a mângâiat şi i-a zis să nu deznădăjduiască, că va apuca să-şi viadă fiica iar, în această viaţă. Apoi 1-a îndemnat să revină peste trei zile.

Când Pafnutie a venit iar, Smaragd zăcea pe patul ei de moarte. Atunci cel care murea i-a zis lui Pafnutie: „Eu sunt Eufrosina, fiica ta, tată."

Multă vreme, tatăl a rămas fără grai. După ce Eufrosina şi-a dat cea mai de pe urmă suflare, tatăl ei a plâns mult.

După ce au dus-o la cinstită îngropăciune, tatăl Pafnutie a luat asupra sa voturile monahale şi s-a sălăşluit în acea mânăstire, în chilia fiicei lui. După zece ani de nevoinţe, Pafnutie a intrat şi el în odihna Domnului lui şi al nostru, al tuturor.

Cuvioasa Eufrosina apără femeile credincioase

de Mirela Barbă

Deși multe românce îi poartă numele, prea puține lucruri se știu, din păcate, despre Sfânta cuvioasă Eufrosina, prăznuită, an de an, la 25 septembrie. Creștin-ortodocșii din întreaga lume o sărbătoresc în fiecare an, cu respectul cuvenit, pentru dragostea ei nemărginită față de Hristos.

Cuvioasa Eufrosina a rămas în scrierile bisericești printre femeile care au îmbrăcat haina monahală, fără a-și dezvălui identitatea, lăsând să se creadă că ar fi fost bărbat, până în ultimele ei clipe de viață. În călugărie, era cunoscută sub numele de monahul Smaragd.

Credința învinge

Cea care avea să devină sfântă după mulți ani a venit pe lume în ținutul Alexandriei, pe când se afla la putere împăratul Teodosie cel mic. La frageda vârstă de 12 ani, copilei i-a murit mama și a rămas în grija tatălui ei, Pafnutie Egipteanul.

Pentru că, la împlinirea a 18 ani, ar fi trebuit să se căsătorească, după voia tatălui, iar ea nu-și dorea acest lucru, a luat calea pribegiei. Și-a părăsit casa părintească, s-a deghizat cu straie bărbătești și, până la urmă, s-a aciuat într-o mănăstire de călugări. A ales viața duhovnicească, departe de răutățile lumești și a căpătat numele de monahul Smaragd, fără ca cineva să bănuiască, nici măcar o

clipă, că ea ar fi fost femeie. Vreme de 38 de ani a reușit să-și țină ascunsă identitatea, până când a căzut la pat, grav bolnavă.

Dintr-o întâmplare, pe când sfânta se afla pe patul de moarte, într-o zi, a venit la mânăstire pentru sfaturi duhovnicești nimeni altul decât tatăl ei, Pafnutie. Acesta a fost îndrumat de către stareț să meargă la monahul Smaragd. Și, pe când acesta își descărca durerea din suflet provocată de dispariția fiicei lui, în urmă cu mulți ani, Eufrosina și-a recunoscut tatăl, l-a încurajat și i-a cerut să revină după trei zile. Atunci, în ultimele ei clipe de viață, i-a mărturisit tatălui îndurerat că ea era fiica lui. Atât de profund impresionat a fost Pafnutie, că s-a hotărât să se călugărească și el, după moartea fiicei.

Mare hram la Cornu

Pe 25 septembrie, în localitatea Cornu de Jos, județul Prahova, se celebrează hramul Mânăstirii Sfântul Ioan evanghelistul şi Sfânta cuvioasă Eufrosina. Lăcașul monahal este situat într-un colț de natură pitoresc, la Topşeni - Podişor, de unde se deschide o priveliște încântătoare asupra oraşului Câmpina și a văii râului Prahova.

Mănăstirea Sfântul Ioan evanghelistul şi Sfânta cuvioasă Eufrosina, Cornu

Hramul Mănăstiri: ”Sfântul Ioan evanghelistul şi Sfânta cuvioasă Eufrosina”
Adresa: Str. Topşenilor nr. 1197, comuna Cornu, judeţul Prahova,
Stareţă: Petronia Niță
Protosinghel: Arsenie Muscalu,
Tel: 0722 390 387, in interval luni-vineri 9.00-11.30 si 15.00-16.30, sâmbătă 9.00-11.30
E-mail: sfanta.eufrosina@gmail.com

***

Mănăstirea Sfântul Ioan evanghelistul şi Sfânta cuvioasă Eufrosina din localitatea Cornu, judeţul Prahova, este construită pe un teren aflat în punctul numit Topşeni - Podişor, de unde, spre sud, se deschide privirii o privelişte încântătoare asupra oraşului Câmpina, iar spre apus, frumuseţea plaiurilor ce împodobesc valea râului Prahova, al cărui curs însoţeşte drumul ce leagă între ele oraşele Bucureşti şi Braşov.

Gândul ctitoririi acestei mănăstiri îi aparţine doamnei Aurora Cornu-Cornea, scriitoare de origine română, stabilită în Franţa, la Paris.

După propria mărturie, gândul ctitoririi unei mănăstiri i-a apărut pe neaşteptate, în anul 2002 şi a avut 2 coordonate principale. A fost, mai întâi, dorinţa ca şi plaiurile satului natal să aibă binecuvântarea unui lăcaş sfânt, o mănăstire de monahii, aşa cum Locurile Sfinte - pe care le-a vizitat chiar în acel an şi a căror asemănare cu plaiurile prahovene, mai ales în ceea ce priveşte zona centrală a Galileii, a uimit-o - au avut parte de binecuvântarea prezenţei Domnului Iisus Însuşi. A fost, apoi, dorinţa de a nu înstrăina din zestrea satului natal averea părinţilor, ci de a i-o redărui sub această formă: o mănăstire ctitorită în amintirea părinţilor Gheorghe şi Eufrosina Chiţu-Burchiu şi a soţului Aurel Cornea.

Înfăţişând gândul său chiriarhului locului din vremea aceea, patriarhul Teoctist, acesta l-a pecetluit cu Înalta binecuvântare arhierească, iar în anul 2003, la 30 septembrie, Consiliul Local Cornu atribuia Arhiepiscopiei Bucureştilor în folosinţă gratuită, terenul pe care au început să se desfăşoare lucrările de construcţie ale mănăstirii.

Greutăţile legate de amenajarea terenului şi de construirea drumului de acces au fost înfrânte cu răbdare, cu credinţă şi cu statornicia celui ce ştie că Dumnezeu i-a încredinţat o misiune. Aceste greutăţi au fost purtate mai ales de către domnii Adrian şi Paul Daniel Horja, nepoţii doamnei Aurora Cornea, de către domnul primar al comunei Cornu, Cornel Nanuşi, de către domnul Radu Oatu, patronul firmei de construcţii Apolodor, care au arătat multă dăruire şi devotament pentru ridicarea unei mănăstiri în localitatea Cornu.

Lucrările efective de construcţie au început în anul 2006, până în primăvara anului 2008 construindu-se o biserică provizorie şi un corp de chilii.

Din luna aprilie a anului 2008, cu binecuvântarea Preafericitului Patriarh Daniel, cel care a pus mănăstirea sub ocrotirea Sfântului Ioan evanghelistul, viaţa mănăstirească şi-a început cursul ei cu o obşte formată din 10 vieţuitori: maica stareţă Parascheva Bîgu, Părintele duhovnic Arsenie Muscalu şi 8 surori, toate cu studii superioare, doritoare să-şi închine viaţa slujirii lui Dumnezeu, pe calea sfintei ascultări monahale.

Hramul principal al mănăstirii este 8 mai, zi în care biserica prăznuieşte minunile săvârşite, după slăvita lui adormire, la mormântul Sfântului Ioan evanghelistul, pentru toţi cei care au căutat cu credinţă, tămăduire de neputinţele lor sufleteşti şi trupeşti prin rugăciunile ucenicului iubit al Mântuitorului.

Al doilea hram al mănăstirii, datorat evlaviei ctitorilor ei, este pe 25 septembrie, când este prăznuită Sfânta cuvioasă Eufrosina.

Având în minte gândul Preafericitului părinte Daniel, care a pus mănăstirea sub ocrotirea Sfântului Ioan evanghelistul, vestitorul descoperirii dumnezeieşti, al celei mai adânci cunoaşteri a lui Dumnezeu care ”dragoste este” (I Ioan 4, 8) şi gândul ctitorului mănăstirii, care a dorit pentru intelectualii însetaţi de Dumnezeu un loc de meditaţie şi rugăciune, obştea mănăstirii trăieşte în nădejdea sporirii în cunoaşterea lui Dumnezeu şi în iubirea arătată prin slujirea celor care caută o oază de linişte, de îmbogăţire în apropierea de Dumnezeu şi de bună aşezare sufletească în mijlocul multor tulburări care au cuprins lumea noastră.
Pentru aceasta, cu smerenie, cerem sprijinul şi rugăciunile tuturor iubitorilor de Dumnezeu, de dreaptă credinţă şi de bună vieţuire creştinească.

Dumitru Manolache - Mănăstirea Cornu, la ceas de așteptare și colind

Urcăm tăcuți drumul șerpuit ce duce în vârful dealului. Înaintăm prin ceața groasă încercând sensuri și înțelesuri nebănuite ale căutării. Deodată, o poartă. Cobor, o deschid, mă așez apoi în mașină lângă colegul meu și mergem mai departe, dincolo de cețuri, dincolo de lume, dincolo de dincolo, unde o liniște, aproape materială, ne așază ființa într-o pace desăvârșită, ca un punct și o luare de la capăt. În acest hotar, biserica, suspendată parcă de cer, ni se dezvăluie ca un colind. Ca o întâmpinare a Nașterii Pruncului Iisus. Așa am descoperit noi Mănăstirea Cornu.

Departe, foarte departe, un clopot nevăzut vestește ceasul rugăciunii. E toamnă târzie. Prin lăstărișuri, vrăbii gureșe topesc înserarea într-o gâlceavă aprinsă, iar de după dealuri, cețuri vălătucite se rostogolesc spre văi, vestind zăpezi apropiate și așteptări. E Postul Crăciunului. Spre peștera Nașterii Domnului din Betleem au pornit deja magii și colindătorii, lumea își pregătește straiele noi, pe care le va îmbrăca în noaptea în care timpul se oprește, făcând loc în istorie Celui ce tocmai Se naște pentru a o mântui. Iar noi trăim acest moment al începutului urcușului spre clipa aceea, la Mănăstirea Cornu, din Arhiepiscopia Bucureștilor, deasupra cețurilor, departe de noi înșine, sperând, dorind o necesară regăsire de sine, un început nou, curat și, mai ales, fără de provocările vremurilor ce ne apasă.

Întemeierea obștii mănăstirii

Aici, pe plaiuri prahovene, unde rânduit-a Domnul să se ridice mănăstire, istoria poartă chipul dorului și rugăciunilor oamenilor din zonă, care au îngăduit, în 2003, zidirea ei în vârful dealului Podu-Lat, sub streașina Munților Baiului, la cumpăna apelor, între salcâmi și corni, în locuri vechi de rugăciune și nevoire. Iar dacă s-a ridicat la început bisericuța, în primăvara anului 2008, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a binecuvântat viețuirea de obște a maicilor, punând mănăstirea sub ocrotirea celui mai iubit ucenic al Mântuitorului: Sfântul apostol și evanghelist Ioan.

„Scriitoarea Aurora Cornu, a doua soție a lui Marin Preda, a avut gândul să ridice mănăstirea cu banii obținuți din vânzarea casei mamei sale, pe care o chema Eufrosina, pentru a o pomeni astfel. De aceea așezământul nostru are și hramul «Sfânta cuvioasă Eufrosina».

În 2008, a venit aici părintele Arsenie Muscalu, cu opt surori și cu maica stareță Parascheva Bâgu, pe care am urmat-o eu la conducerea obștei acum patru ani, când cuvioșia sa a suferit un grav accident. Așa s-a întemeiat obștea, care numără în prezent 32 de maici și surori”, ne mărturisește maica stareță Petronia Niță.

Harul postului și al sărbătorii

Veniserăm la Cornu, la ceas de înserare și vreme de post, să aflăm dacă lumea prezentului mai poate gusta din liniștea pustiei și dacă urcușul spre ziua cea mare a Nașterii Domnului ne mai umple de taină și bucurie. Așa că am îndreptat dialogul cu maica stareță spre aceste căutări.

„Deși suntem aproape de comuna Cornu, da, noi, dar și cei care ne vizitează, trăim liniștea mănăstirii, dar și încercările pustiei. Puținii pelerini care ajung la noi caută și ei rugăciunea și cuvântul părintelui Arsenie Muscalu, părintele nostru duhovnic. În prezent se efectuează lucrări la biserică și este un pic de zgomot, dar în general este liniște. În lume, fiecare își trăiește timpul și viața personală după propria-i rânduială.

Noi, având însă viață de obște, sigur, urmăm rânduiala acestui mod de comuniune mănăstirească. Vara, batem clopotul de trezire la ora 5:00, pentru că slujba începe la ora 6:00. Maicile care sunt de rând la bucătărie merg acolo să pregătească mâncarea, apoi vin la slujbă. După servitul mesei, fiecare își face ascultarea. Cele care se îngrijesc de animale și păsări, pentru că avem două vaci și peste 30 de găini, merg la sectoarele respective”, ne-a explicat maica Petronia.

Stareţa ne spune că viaţa în mănăstire este expresia unei libertăţi interioare.

„Ca să poți să-ți duci viața în mănăstire, trebuie să ai vocație și dorința de a-i sluji astfel lui Dumnezeu. Dacă nu ai această vocație, totul se poate transforma într-o dureroasă ratare. De aceea, cel care a avut decepții în lume, cred eu, nu poate să trăiască aici. Deși vine cu toată libertatea, se va simți constrâns. Dar dacă vine din dorința de a fi permanent cu Dumnezeu, nu numai în biserică, simțindu-I prezența continuu, altfel se așază lucrurile și viața. Da, postul și apoi sărbătoarea Nașterii Domnului, care se apropie, ne cuprind în harul lor pe toți cei care Îl iubim pe Mântuitor, Cel care ne poartă în tot ceea ce facem. Sigur, sunt și ispite, dar cine își mărturisește curat gândurile și viața înaintea duhovnicului este permanent liniștit și are bucurie în tot ceea ce întreprinde. Cine ascunde ceva trăiește îngândurat. Nu simte pacea și liniștea nici în mănăstire, nici altundeva”, a exprimat maica stareță.

A intra în ascultare de Dumnezeu

Am întrebat-o apoi dacă lumea prezentului mai este pregătită să trăiască o minune și mi-a răspuns: „Nimic nu se întâmplă fără voia lui Dumnezeu. Eu nu am căutat niciodată minuni, dar, ca oricare om, am avut și eu anumite trăiri ce se pot încadra în această categorie. Ele sunt personale și nu pot fi exprimate. În lumea aceasta rătăcită și rătăcitoare, eu cred că minunile există și pot fi trăite. Sunt atâtea exemple, cum sunt cele care s-au săvârșit la mormântul cuviosului părinte Paisie Aghioritul, spre exemplu. Eu cred în aceste minuni, căci ele, dacă sunt, nu pot veni decât de la Dumnezeu. Acestea țin credința vie în sufletul oamenilor. Dacă există duhovnici buni, și oamenii se pot schimba. Ei intră în ascultare de Dumnezeu. Dacă ucenicul este ascultător, îl face pe duhovnic sfânt. Și invers. Și, da, astfel, lumea aceasta rătăcită și rătăcitoare, de ce nu, poate trăi și înțelege minunile lui Dumnezeu. Cu atât mai mult minunea Întrupării și Nașterii Lui”, ne-a mai spus maica stareță Petronia Niță.

După vreun ceas, am coborât spre poalele dealului, pe același drum șerpuit, intrând în lumea noastră orizontală, plată, uitucă și indiferentă. Ceața se risipise, vrăbiile se liniștiseră și ele, iar acolo sus, lumânările se aprinseseră, candele pâlpâiau, căci obștea se așezase la rugăciune. Pe cer, o stea strălucea mai tare decât toate. Și noi, urmărind-o, știm că se-ndreaptă spre Betleem...

Augustin Păunoiu - Nevoinţă pentru dobândirea unui cuget călugăresc la Cornu

Mănăstirea „Sfântul Ioan Teologul şi cuvioasa Eufrosina“ din comuna prahoveană Cornu nu impresionează doar fiindcă locul unde e amplasată te face să ajungi cu privirea până departe, spre Câmpina sau Comarnic, ori Sinaia. Nu. Oamenii care vieţuiesc aici şi au ca suprafaţă unde să se desfăşoare un teren de doar 3.000 de metri pătraţi, care de la un timp încoace pleacă la vale, sunt cei care fac să te simţi special. Cine merge la Cornu va vedea 24 de maici şi surori împreună cu duhovnicul lor, părintele Arsenie, dar va simţi că acolo vieţuieşte în chip nevăzut Hristos, aşa cum mărturiseşte El Însuşi în Evanghelie: „unde sunt adunaţi doi sau trei în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor“ (Mt. 18, 20).

La descrierea locului şi a celor ce vieţuiesc la sihăstria de la Cornu îmi vin în minte cuvintele adresate de apostolul Filip lui Natanael, când ultimul l-a întrebat despre Hristos, iar el a răspuns: „Vino şi vezi“ (Ioan 1, 46). Dar până vei ajunge cinstite cititorule acolo unde poţi atinge cerul cu mâna, la mănăstirea „ucenicului cel iubit“, te voi lăsa să afli din gura celor ce se nevoiesc acolo cum a prins viaţă tânăra obşte a maicilor.

Începuturile Mănăstirii „Sfântul Ioan Teologul“ şi „Sfânta cuvioasă Eufrosina“ se leagă de un demers al unor oameni din zona comunei Cornu. „Când am venit

în primăvara anului 2008, în aprilie, am găsit construite bisericuţa şi corpul de chilii. Puţine lucruri a trebuit să mai facem noi. Cred că patru-cinci ani s-au desfăşurat lucrările, iar principalul ctitor a fost doamna Aurora Cornu, prima soţie a lui Marin Preda“, începe povestea acestui aşezământ părintele Arsenie Muscalu, blândul duhovnic al maicilor. Aurora a plecat prin 1950 din ţară, s-a stabilit la Paris mai întâi, s-a recăsătorit în Franţa cu un jurnalist român, Aurel Cornea, şi după 1989, întorcându-se în România, a vizitat locurile natale, unde a dorit să facă o mănăstire. A mărturisit că două lucruri au impresionat-o: viaţa cuvioasei Eufrosina (mama Aurorei purta acelaşi nume) şi pelerinajul pe care l-a săvârşit în Ţara Sfântă. A găsit o asemănare între zona Cana Galileii şi relieful din Cornu. Atunci şi-a zis: dacă acele locuri au fost binecuvântate cu prezenţa Mântuitorului, de ce să nu se întâmple la fel şi cu locurile ei natale, binecuvântate cu prezenţa unei mănăstiri.

Aşa s-a înfiripat gândul ridicării unei mănăstiri de măicuţe. Soţia lui Marin Preda a făcut demersurile necesare, a obţinut binecuvântarea, şi-a vândut casa părintească din localitate, s-a construit drumul până sus, apoi au fost ridicate corpul de chilii şi biserica. Primăria a dat terenul, aproximativ 3.000 de metri pătraţi. Primarul comunei, Cornel Nanu, un om credincios, deschis spre a oferi ajutor maicilor, a fost şi rămâne permanent un sprijin pentru mănăstire.

„Una e să citeşti despre viaţa monahală din cărţi şi alta e să o trăieşti“

Părintele Arsenie, slujitor la Catedrala patriarhală din Bucureşti, a ajuns la Cornu în 2008. Stareţa mănăstirii, maica Parascheva Bîgu, intrată de peste 20 de ani în monahism, a depus voturile monahale în Moldova, la Agapia. Celelalte ostenitoare au venit din lume, primind aici haina monahală.

„Şi nu e rău că s-a întâmplat aşa, mărturiseşte părintele Arsenie. Dacă vii un pic format din alt loc, te adaptezi mai greu, dar atunci când porneşti de la zero e mai simplu să-ţi creezi o aşezare sufletească unitară. Adică să fim toţi într-un gând, într-un cuget. Aşa a pornit viaţa noastră. 10 surori au fost la început. Acum avem vreo 24 de ostenitoare în obşte, toate au studii universitare în diferite domenii; medicină, teologie, sociologie. Ele stăteau poate într-o aşteptare, dar nu erau hotărâte să plece la mănăstire. Şi cred că le-a ajutat faptul că au trecut puţin prin viaţă, în sensul că au venit aici persoane cu vârsta între 30 şi 40 de ani, deci cu anumită maturitate, pentru a face o alegere trainică. Fără îndoială, începutul e greu. Una e să citeşti despre viaţa monahală din cărţi şi alta e să o trăieşti. Partea uşoară a fost că multe mi-au fost fiice duhovniceşti de la Patriarhie şi, cunoscându-le, nu a fost aşa de greu să le ajut să intre pe făgaşul vieţii acesteia călugăreşti. Cu toate acestea, nu a fost simplu. E distanţă mare de la imaginea pe care ne-o formăm citind cărţile duhovniceşti până la practică. Nu

că ne-ar păcăli cărţile duhovniceşti, nu, ele nu ne mint, dar noi ne formăm o anumită imagine despre unele lucruri.“

Călugăria, la polul opus faţă de viaţa contemporană, centrată pe sine

Un stareţ sfânt de la Optina spunea: „dacă oamenii ar şti ce greutăţi îi aşteaptă la mănăstire, nimeni nu ar veni spre monahism, dar, în acelaşi timp, dacă ar şti câte bucurii îi aşteaptă aici, toţi ar da năvală la mănăstire“. Ambele afirmaţii sunt adevărate, deşi paradoxale, continuă duhovnicul Arsenie. „Simţim că avem mult de lucru, în primul rând cu noi înşine ca să ne formăm. Mulţumim lui Dumnezeu că şi eu, şi măicuţele am cunoscut bătrâni duhovniceşti a căror amintire ne slujeşte, ne ajută să ne ghidăm în drumul nostru. Însă mai avem mult de lucru ca să dobândim un cuget călugăresc. Părintele nostru duhovnic Macarie de la Pasărea ne spunea că de la un timp încoace trecerea de la viaţa în lume la cea din mănăstire este mai greoaie. Într-un trecut nu foarte îndepărtat această mutaţie era lină, nu se realiza cu dificultăţi.

Dacă înainte venea o fată de 18 ani care voia să rămână la mănăstire, nu era nici o dificultate. Acum, spunea părintele Macarie cu şase-şapte ani în urmă, trebuie să dărâmăm ce s-a zidit greşit şi apoi să pornim cu o zidire nouă. E un efort în plus. Atunci când porneşti o construcţie de la zero, ai bucuria ridicării mai repede decât atunci când trebuie mai întâi să dărâmi, apoi să edifici ceva. Ai satisfacţia că iese ceva, că se înalţă o zidire. În schimb, atunci când la început doar dărâmi, simţi numai efortul, truda de a dărâma ceea ce s-a zidit greşit“, nu se teme să adauge cu tristeţe în glas părintele.

E limpede ce se întâmplă. Probabil că oamenii, în vieţuirea lor creştinească, erau înainte cu mult mai robuşti, mai aşezaţi în credinţă decât cei de azi. Educaţia lor era de aşa natură că mutaţia sufletească nu era resimţită ca un şoc.

Astăzi întreaga educaţie este centrată pe om. El vine la mănăstire cu un mod de a gândi şi de a trăi centrat pe sine. Asta este groaznic pentru monahism, fiindcă este cumplit de greu să muţi, la modul real, nu declarativ, centrul de greutate din sinele tău la Dumnezeu. Aceasta reprezintă temelia, miezul vieţuirii călugăreşti, tăierea voii proprii, renunţarea la ea şi înlocuirea ei cu ascultarea.

Noi în viaţa călugărească suntem la modul opus vieţii contemporane, centrată pe sine. Un umanism antropocentrist impregnează toată educaţia pe care astăzi o primim în şcolile noastre şi în societate.

„Copiii primesc de la Dumnezeu prin părinţi şi darul credinţei, dar miezul educaţiei nu trimite şi la altceva în afară de om. Atunci e dureroasă pentru om lepădarea aceasta de Cel care l-a făcut. Greutăţi materiale, din mila lui

Dumnezeu, nu am avut. La început a fost mai dificil, fiindcă este puţin spaţiu. Greul de acum ţine de alunecările de teren cu care ne confruntăm azi“, adaugă protosinghelul Arsenie.

Cât ajută o educaţie creştină serioasă în monahism?

La mănăstire vin oameni de diferite condiţii. Fiecare aduce cu sine o întreagă lume, suferinţe, poate neîmpliniri, dar şi doruri nespuse faţă de Cel pentru care a spus nu lumii.

Există o relatare a Sfântului Siluan Athonitul, care povestea că atunci când a sosit în Athos a văzut în mănăstirea unde s-a aşezat mai mulţi fraţi începători în ale nevoinţei călugăreşti, veniţi de curând din lume. Unul avea chipul foarte luminos, altul dimpotrivă, se zăreau pe faţa lui urmele unei vieţi dezordonate, robite păcatului. După ceva timp, lucrurile s-au schimbat paradoxal. Chipul celui plin de păcate odinioară era acum curat şi vesel, pe când celălalt nu înaintase din pricina nelucrării.

În vieţile oamenilor se petrec lucruri atât de surprinzătoare, în sensul că mulţi care au o moştenire ereditară nefavorabilă fac surprize, surprize grozave. Sunt persoane care nu au primit o educaţie foarte solidă în lume şi surprind prin progresele înregistrate în viaţa duhovnicească. „În general observăm lucrul acesta: educaţia este astăzi destul de puţin făcută în spiritul Evangheliei. De acest lucru am avea nevoie în primul rând la mănăstire şi, de ce nu, şi în viaţa din lume.

E un episod din viaţa cuviosului Paisie Aghioritul care explică cel mai bine ideea de educaţie în spiritul Evangheliei. Pe cuviosul Paisie, atunci când era copil, mama lui îl educa într-un mod deosebit. Participând ca elev la un concurs de atletism, ea i-a spus: «Dacă vei vedea că alergi mai repede ca ceilalţi şi ai putea trece primul linia de sosire, fă-te că ai obosit şi lasă-l pe altul să ocupe locul întâi. Când ai ajuns aproape de final, fă-te că te-ai împiedicat şi oferă-i altuia primul loc». Sau, cu alte ocazii când ieşea la joacă cu ceilalţi copii, aceştia uneori îl supărau şi atunci el se plângea mamei: «Copiii aceştia mă necăjesc. De ce?» Mama, în schimb, nu-l îndreptăţea niciodată.

Avem aici o educaţie în spiritul Evangheliei. Pe când acum spiritul reuşitei, al performanţei domină pretutindeni în lume. Imaginea, reclama, acestea sunt primordiale. Dacă nu te vede nimeni, e ca şi cum n-ai exista. Trebuie să fii în faţă.“

Modului de a gândi şi acţiona evanghelic i se poate reproşa: „Ştiţi, lumea de astăzi e o lume fără milă, o lume competitivă, unde toţi vor să ajungă în frunte,

să culeagă lauri. Toţi vor să fie primii. Doctori, ingineri, directori, orice altceva este intolerabil. Nu trebuie însă să uite nimeni că fiecare om este unic, are propriile aptitudini, propriile vise“. Dar nu, societatea de azi îl trage pe fiecare pentru a-l uniformiza cu ceilalţi. Toţi trebuie să aibă „degetele egale“, chiar cu riscul de a le rupe degetele.

„Plângeam, citeam şi spuneam: Vreau şi eu să fiu ca ei“

Stareţa de la Cornu, maica Parascheva Bîgu, în vârstă de 44 de ani, originară din Vaslui, a primit metania în Mănăstirea Agapia, judeţul Neamţ, în anul 1991. Venea dintr-o familie destul de numeroasă, cu şase copii, patru băieţi şi două fete. Drumul către viaţa monahală a fost făcut în urma lecturilor din Vieţilor Sfinţilor. „În fiecare an, de ziua cuvioasei Parascheva, la 14 octombrie, era la noi obiceiul ca măcar un membru al familiei să meargă la Iaşi, să se roage pentru noi toţi şi să mulţumească lui Dumnezeu şi Sfintei pentru ajutorul dat. Cu această ocazie, mama, atunci, după Revoluţie, mergând la Iaşi, a cumpărat mai multe cărţi. Eram însetată de a afla lucruri noi despre cei pomeniţi în calendar şi a căror viaţă nu o cunoscusem încă. Plângeam, citeam şi spuneam: «Vreau şi eu să fiu ca ei». Am început să caut pe harta României şi cu ajutorul unei cărţi de istorie care conţinea date despre mănăstirile mai importante de pe la noi am dat cu ochii de Agapia. Acolo scria că sunt 500 de maici, că ascultarea lor este de a lucra la covoare… Eu nici măcar nu ştiam ce înseamnă maică. Dar voiam să aflu. O mătuşă de-a mea sosită la noi acasă mi-a spus că de curând (1990, n.n.)

se înfiinţase o mănăstire la Măgura Ocnei şi mi-a vorbit dacă eu nu vreau să merg acolo. Atunci când a aflat însă mama de hotărârea mea, ea nu a fost de acord. Totuşi eu înclinam spre Agapia. Aşa că nu am mers la Măgura Ocnei. M-am uitat din nou pe hartă, am mers la gară, am luat trenul şi am ajuns unde doream. Nu ştiam care sunt condiţiile pentru a fi primită în obşte, dar maicile m-au acceptat. Aşa am rămas. Aveam 23 de ani. Era vara lui 1991, iar în toamnă am ajuns la Măgura Ocnei.

Când am sosit, mi s-a întâmplat ceva deosebit. Am simţit că de acolo sunt, că acolo este casa mea. Şi am rămas până am fost chemată în ascultări la Roman, la episcopie, după care am fost trimisă să fac Postliceala Sanitară la Bucureşti, la Christiana. Am trăit într-o călătorie permanentă, dar totdeauna numai cu ascultare. Cinci ani am stat la Mănăstirea Târgu Cărbuneşti, după care, cunoscându-l pe părintele Arsenie, am venit în 2008 la Cornu.“ Din familia maicii Parascheva încă un frate este monah, stareţul Mănăstirii Stelea din Târgovişte, Dâmboviţa.

Am întrebat-o pe stareţa de la Cornu de ce este căutată mănăstirea unde şi ea vieţuieşte. Mi-a răspuns modest că oamenii în general caută viaţă duhovnicească şi acolo unde cred ei că există ceva se ataşează de acel loc. „Unii au ales Cornu ca loc unde să-şi aline sufletele, să dobândească putere şi har.“ Şi aceia nu au greşit când au ales aşa.

Părintele protos. Arsenie Muscalu, duhovnicul şi slujitorul Mănăstirii "Sfântul Ioan evanghelistul" şi "Sfânta cuvioasă Eufrosina" din localitatea Cornu, judeţul Prahova…

Prolog - Mănăstirea "Sfântul Ioan evanghelistul" şi "Sfânta cuvioasă Eufrosina" din localitatea Cornu, judeţul Prahova - scurtă prezntare istorico - geografică

Mănăstirea "Sfântul Ioan evanghelistul" şi "Sfânta cuvioasă Eufrosina" din localitatea Cornu, judeţul Prahova, este construită pe un teren aflat în punctul numit Topşeni - Podişor, de unde, spre sud, se deschide privirii o privelişte încântătoare asupra oraşului Câmpina, iar spre apus, frumuseţea plaiurilor ce împodobesc valea râului Prahova, al cărui curs însoţeşte drumul DN 1 ce leagă între ele oraşele Bucureşti şi Braşov.

Gândul ctitoririi acestei mănăstiri îi aparţine doamnei Aurora Cornu-Cornea, scriitoare de origine română, stabilită în Franţa, la Paris. După propria mărturie, gândul ctitoririi unei mănăstiri i-a apărut pe neaşteptate, în anul 2002 şi a avut două coordonate principale. A fost, mai întâi, dorinţa ca şi plaiurile satului natal să aibă binecuvântarea unui lăcaş sfânt, o mănăstire de monahii, aşa cum Locurile Sfinte - pe care le-a vizitat chiar în acel an şi a căror asemănare cu plaiurile prahovene, mai ales în ceea ce priveşte zona centrală a Galileii, a uimit-o, au avut parte de binecuvântarea prezenţei Domnului Iisus Însuşi.

A fost, apoi, dorinţa de a nu înstrăina din zestrea satului natal averea părinţilor, ci de a i-o redărui sub această formă: o mănăstire ctitorită în amintirea părinţilor Gheorghe şi Eufrosina Chiţu-Burchiu şi a soţului Aurel Cornea.

Înfăţişând gândul său chiriarhului locului din vremea aceea - Părintele Patriarh Teoctist, acesta l-a pecetluit cu înalta binecuvântare arhierească, iar în anul 2003, la 30 septembrie, Consiliul Local Cornu atribuia Arhiepiscopiei Bucureştilor în folosinţă gratuită, terenul pe care au început să se desfăşoare lucrările de construcţie ale mănăstirii. Greutăţile legate de amenajarea terenului şi de construirea drumului de acces au fost înfrânte cu răbdare, cu credinţă şi cu statornicia celui ce ştie că Dumnezeu i-a încredinţat o misiune. Aceste greutăţi au fost purtate mai ales de către domnii Adrian şi Paul Daniel Horja, nepoţii doamnei Aurora Cornea, de către domnul primar al comunei Cornu, Cornel Nanuşi, de către domnul Radu Oatu, patronul firmei de construcţii Apolodor, care au arătat multă dăruire şi devotament pentru ridicarea unei mănăstiri în localitatea Cornu.

Lucrările efective de construcţie au început în anul 2006, până în primăvara anului 2008 construindu-se o biserică provizorie şi un corp de chilii. Din luna aprilie a anului 2008, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, cel care a pus mănăstirea sub ocrotirea Sfântului Ioan evanghelistul, viaţa mănăstirească şi-a început cursul ei cu o obşte formată din zece vieţuitori: Maica Stareţă Parascheva Bâgu - care între timp a fost greu încercată de un aspru şi năpraznic accident rutier, Părintele Duhovnic Arsenie Muscalu şi opt surori, toate cu studii superioare, doritoare să-şi închine viaţa slujirii lui Dumnezeu, pe calea sfintei ascultări monahale.

Hramul principal al mănăstirii este 8 mai, zi în care biserica prăznuieşte minunile săvârşite, după slăvita lui adormire, la mormântul Sfântului Ioan evanghelistul, pentru toţi cei care au căutat cu credinţă, tămăduire de neputinţele lor sufleteşti şi trupeşti prin rugăciunile ucenicului iubit al Mântuitorului.

Al doilea hram al mănăstirii, datorat evlaviei ctitorilor ei, este pe 25 septembrie, când este prăznuită Sfânta cuvioasă Eufrosina.

Având în minte gândul Preafericitului Părinte Daniel, care a pus mănăstirea sub ocrotirea Sfântului Ioan evanghelistul, vestitorul descoperirii dumnezeieşti, al celei mai adânci cunoaşteri a lui Dumnezeu care ”dragoste este” (I Ioan 4, 8) şi gândul ctitorului mănăstirii, care a dorit pentru intelectualii însetaţi de Dumnezeu un loc de meditaţie şi rugăciune, obştea mănăstirii trăieşte în nădejdea sporirii în cunoaşterea lui Dumnezeu şi în iubirea arătată prin slujirea celor care caută o oază de linişte, de îmbogăţire în apropierea de Dumnezeu şi de bună aşezare sufletească în mijlocul multor tulburări care au cuprins lumea noastră…

Câteva cuvinte, referinţe şi învăţături, rostite de Părintele Arsenie Muscalu, în diferite prilejuri, ocazii şi interviuri

„La Paşti trăim un har, o lumină care nu sunt de aici…“

Învierea Domnului nostrum Iisus Hristos este împlinirea aşteptării neamului omenesc de la Adam până la ultimul om care se va naşte pe faţa acestui pământ, toţi supuşi inexorabilei morţi. Bucuria acestui praznic înseamnă nu doar începutul unei noi, eterne vieţi, ce ni se deschide cu putere nouă, ci şi începutul unei noi vocaţii umane. Devenim făptură nouă, trimisă într-o lume orfană de Dumnezeu pentru a vesti biruinţa Mântuitorului nostru Iisus Hristos, pentru a vesti că totul ne este deschis înainte. Dialogul pe care l-am purtat cu Părintele Arsenie Muscalu - duhovnicul Mănăstirii „Sfântul Ioan Teologul“ din comuna Cornu, judeţul Prahova, vine să întărească cele de mai sus.

- „Hristos a înviat, bucuria mea!“ era salutul cu care Sfântul Serafim de Sarov întâmpina pe orice om care-i călca pragul. Părinte Arsenie, cum ajungem să trăim această bucurie şi ce ar trebui să dăm în schimb?

- Viaţa Sfântului Serafim ne spune ceva despre aceasta. Întotdeauna întrebările care încep aşa: „cum să facem?“ comportă un oarecare risc. Pentru că vedeţi, mereu avem înclinaţia să transformăm în reţetă anumite lucruri. Totuşi, viaţa Sfântului Serafim şi vieţile sfinţilor ne dezvăluie că plinătatea aceea a bucuriei, a dragostei nu poate fi trăită fără curăţirea de patimi. Noi avem nevoie să dăm în schimb alegerea noastră. Pentru că avem de făcut o alegere. Voia noastră cea bună o avem de dăruit.

Sfântul Petru Damaschin spune că nu avem ce să-i aducem lui Dumnezeu decât alegerea noastră şi paza dumnezeieştilor porunci, dar Sfântul simte nevoia să adauge: „dar mai bine zis, aceste porunci ne păzesc pe noi“.

Apropo de reţete. Ce să aducem noi lui Dumnezeu? Şi cum putem înţelege că porunca lui Dumnezeu ne păzeşte pe noi? În clipa în care alegem să ne lepădăm de egoism, în momentul în care alegem să ascultăm de Dumnezeu, primim tot de la El puterea de a împlini porunca. Adică, în împlinirea poruncii dumnezeieşti lucrează deja harul. Fiindcă porunca dumnezeiască este dincolo de puterile omeneşti. Omul, cu simplele lui puteri, nu se poate apropia de porunca dumnezeiască. Dar omul aduce lui Dumnezeu alegerea lui liberă. Asta da, asta este jertfa pe care o aduce omul lui Dumnezeu. Apoi trăieşte conlucrarea aceasta cu harul dumnezeiesc.

Totuşi, ca să ajungi la bucuria pe care o trăia Sfântul Serafim, încât să simtă cu atâta plinătate, cu atâta intensitate bucuria Învierii Domnului Iisus Hristos şi prezenţa fiecărui om să o trăiască ca pe o mare bucurie, înseamnă să fi înviat tu însuţi. Şi asta, numai ca urmare a biruinţei asupra patimilor, asupra păcatului.

„Nu putem să păstrăm harul, dar putem năzui spre el“

- Pentru mulţi Paştile sunt o sărbătoare care vine şi trece. Nu avem puterea să ţinem harul şi bucuria. Ce este de făcut?

- Aşa se întâmplă. Cântăm „Hristos a înviat!“, simţim bucuria, harul sărbătorii, dar nu trec bine câteva zile şi ne comportăm sau trăim ca şi când nu s-a întâmplat nimic. Ne întoarcem întrucâtva la ale noastre. Este un semn că ceea ce trăim la Paşti este din altă lume. La Înviere trăim un har, o lumină, o viaţă care nu sunt de aici. Iar noi avem inerţia asta. Suntem greoi. Nu ne putem păstra la înălţimea sărbătorii. Mereu ne înecăm. Şi apare iarăşi întrebarea: Ce este de făcut?

Am reţinut un răspuns al unui duhovnic contemporan, cu aşezare duhovnicească, Părintele arhimandrit Zaharia de la Essex, care şi el a fost întrebat: „Ce să facem ca să păstrăm harul?“ Părintele spune: „Nu putem să păstrăm harul, dar putem să năzuim spre el.“ Pentru că, trăindu-l, apoi pierzându-l, nu putem să fim ca şi când nu l-am trăit. Putem să năzuim spre a-l redobândi. În viaţa noastră, prin atingerea de noi a harului dumnezeiesc rămâne o urmă a harului şi putem să năzuim la recâştigarea lui. Asta putem să facem. Harul nu-l vom putea păstra. Harul este o milă dumnezeiască.

Trăim atunci ceva din prea plinul dragostei dumnezeieşti, după măsura credinţei şi a dragostei noastre. Dar pierdem acel har.

Părintele Sofronie de la Essex tot aşa le spunea ucenicilor înainte de Paşti: „Iată, vor veni Sfintele Paşti, vom trăi bucuria Învierii, vom cânta Hristos a înviat!, apoi poate ne vom întoarce la amărăciunile noastre.“ Îndemnul Părintelui era: „Răbdaţi asta!“ Părintele nu le spunea că ar putea să fie altfel. „Răbdaţi asta şi veţi putea să mergeţi din nou în căutarea harului!“ Numai aşa dobândim un reper după care să ne ghidăm viaţa noastră.

- Cu mic, cu mare cântăm în toată perioada Penticostarului „Hristos a înviat“. Dar în Noul Testament citim că Dumnezeu-Tatăl L-a înviat pe Fiul Său din morţi. „Dumnezeu, înviind pe Fiul Său, L-a trimis întâi la voi…“ (Fapte 3, 26). Cum explicaţi?

- Întrebarea asta chiar mă surprinde. Învierea Domnului este pentru noi mărturia dumnezeirii lui Iisus Hristos. Pentru că tocmai prin puterea Lui dumnezeiască S-a ridicat din morţi. Poate apostolul Petru spune aceasta pentru a arăta unitatea Fiului cu Tatăl. Fiindcă înfăţişarea smerită a Mântuitorului, care a luat trup omenesc, făcea ca cei de pe pământ să nu primească cu uşurinţă dintr-odată adevărul despre dumnezeirea Lui. El însuşi, spun Părinţii Bisericii, când a făcut mari minuni, le-a săvârşit cu stăpânire. De exemplu, la învierea lui Lazăr, i-a spus acestuia: „Lazăre, vino afară!“ Dar când a făcut minuni mai mici, să zicem, la înmulţirea pâinilor în pustie, de pildă, a invocat pe Tatăl, a mulţumit, apoi a frânt pâinea. Poate că şi apostolii, dorind să conducă pe oameni la adevărul

Învierii Mântuitorului Iisus Hristos, nu au exprimat acest lucru la început în mod direct.

Iisus Hristos dărâmă logica răspunsului la rău cu rău

- Învierea constituie răspunsul lui Dumnezeu la greşeala primilor oameni care au ales moartea în locul vieţii. Vorbiţi-ne despre Iisus Hristos cel Răstignit şi Înviat, Cel pe care părintele Stăniloae L-a numit „omul tare", în sensul că a rezistat ispitelor şi durerii. Cum este Iisus Hristos cel Răstignit „omul cel tare"?

- Cred că în multe feluri putem vedea o tărie în răstignirea Domnului. Gândiţi-vă aşa, la noi ca oameni. Poate vulgarizăm puţin. Noi ca oameni să fim necăjiţi de cineva şi să ne stea la îndemână o putere enormă pe care să o putem pune în lucrare împotriva celui care ne supără. Ce tentaţie mare ar fi pentru noi să ne folosim de acea putere, dacă nu să-l lovim, măcar să-l oprim să ne facă rău!

Pe de o parte, este biruinţa Domnului Iisus Hristos asupra diavolului, dusă până la sfârşit. Domnul l-a învins pe diavol fiind ispitit în pustie, când l-a atacat faţă către faţă, cu întreita ispitire. Acesta L-a încercat pe Iisus Hristos atunci mai ales cu privire la porunca iubirii şi ascultării faţă de Tatăl.

Acum, la Răstignire, Iisus Hristos a fost încercat pentru porunca iubirii faţă de aproapele şi diavolul a stârnit împotriva Mântuitorului Iisus Hristos acel val de ură. Pentru că ura aceea o simţi ca fiind dincolo de orice manifestare omenească. Cum a răspuns Iisus Hristos la toate acestea? „Vine stăpânitorul lumii acesteia şi nu află în Mine nimic" (Ioan 14, 20). Nici măcar o mică înclinaţie de a răspunde răului cu rău. La tot răul care I S-a făcut. Şi răul a mers până la moarte. Iisus Hristos a putut să dăruiască lumii porunca iubirii faţă de aproapele fiindcă El a împlinit-o până la capăt.

Da, putem să vorbim în dreptul Domnului nostrum Iisus Hristos de o tărie, dar cred că este o tărie a dragostei. Este biruinţa dragostei lui Iisus Hristos în răstignire. Nu se împotriveşte răului până la a se întrista şi a se mâhni pe Cruce pentru pierzarea celor care-I fac Lui rău. Pentru că făcându-I rău se pun pe ei în primejdie. Domnul plânge pentru pierzania lor. Până şi pe Cruce caută ceva pentru îndreptăţirea lor: „Părinte, iartă-i, că nu ştiu ce fac". Cu alte cuvinte „Ai de ce să-i ierţi. Poţi să-i ierţi pentru că nu ştiu ce fac". Adică şi pe Cruce Iisus Hristos are grijă de oameni. Aceasta este forţa, puterea Lui. Acum este El „omul tare". Chiar şi pe Cruce El nu este biruit de suferinţă, de grija de Sine, de a răspunde răului cu rău, ci de grija pentru ei.

Încă mai mult, noi oamenii Îl răstignim pe Iisus Hristos, Îl omorâm, iar El se foloseşte de acest prilej ca să ne ofere Trupul şi Sângele Lui. Atât de mare, de

puternică, atât de tare este dragostea Lui. Nu numai că lipseşte de aici osânda, fiindcă „nu a trimis Dumnezeu pe Fiul Său ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască lumea prin El“ (Ioan 3, 17), dar ne întâlnim şi cu binele. Deci eu, omul, Îl răstignesc pe Domnul, iar El ca răsplată se foloseşte de această întâmplare ca să-mi dăruiască Trupul şi Sângele spre hrană. În Răstignire se vede într-adevăr biruinţa lui Iisus Hristos, tăria dragostei Lui.

- Care ar fi mesajul Învierii pentru oamenii de azi, ştiind că învierea bucură, dar şi responsabilizează? Unii ar dori să moară de tot şi să nu mai învieze.

- Viaţa de astăzi aşa pare. Este o viaţă cam fără bucurie. O viaţă din ce în ce mai tristă. Pare că dispare bucuria de a trăi. Sau se împuţinează, păleşte această bucurie. Învierea transmite bucurie, bucuria vieţii veşnice care se revarsă peste oameni.

Avem pentru ce să trăim. Iisus Hristos este bucurie şi este Viaţă. Că se întâmplă uneori ca oamenii să trăiască în deznădejde, care vine probabil din şubrezenia credinţei noastre, asta e altceva.

Avem nevoie de o înviorare a credinţei

- „Sfârşitul lumii va veni dintr-un mare căscat de plictiseală“, mărturisea un teolog român contemporan. Întrebarea pe care un francez şi-o punea privind în jur, „Á quoi bon?“ este definitorie pentru societatea de azi.

– Da. Avem nevoie să redescoperim bucuria de a trăi. Părintele nostru duhovnic Macarie, de la Mănăstirea Pasărea, ne vorbea despre cum trăia sărbătorile în satul natal pe când era copil. Nu vedeai în sat vreun om trist, posac. Şi erau săraci. Anii imediat de după al doilea război mondial. Cu multă foamete. Dar toţi erau într-o inimă, într-un gând. Spunea părintele: „împărţeam cu toţi ceilalţi sărăcia“, aducându-şi aminte cu cât efort tatăl lui păstra o sticlă cu vin pentru sărbători de Crăciun sau de Paşti. Nu aveau mai mult. Dar în toată sărăcia asta trăiau o veselie care le înfrumuseţa sărbătorile. Astăzi, într-o oarecare măsură, sărbătorile parcă şi-au pierdut din gust. Nu mai au aceeaşi plinătate de bucurie. Bucuria de a ne vedea unul cu celălalt, de a ne întâlni, de a ne spune „Hristos a înviat!“, Adevărat a înviat!“ parcă azi nu mai e aşa de intensă.

- În aceste condiţii, cum putem face din Învierea lui Iisus Hristos învierea noastră? Simţim o delăsare…

- Da. Avem nevoie de o înviorare a credinţei. Avem nevoie de un suflu. Viaţa în credinţă este o viaţă cu suflu, o viaţă insuflată. Trebuie să câştigăm această insuflare.

Dumnezeu dă fiecăruia în mod propriu cum să găsească insuflarea asta. Şi dacă o dobândim, să o şi păzim. Aţi văzut cum se spune despre cineva care doreşte

foarte mult ceva. Este pasionat de ceva. De pictură, spre exemplu. Acela, şi când mănâncă, are un album lângă el şi se uită acolo, gândindu-se cum să mai tragă o tuşă.

La fel stau lucrurile şi în credinţă. Este nevoie să păstrăm insuflarea şi cred că diavolul are o tactică a lui în timpurile noastre. Nu sunt ispite vizibile, ci mici, mărunte, care te toacă. Şi simţi aşa că, pe nesimţite, nu mai ai vlagă, eşti cu bateriile pe zero.
Înviorarea credinţei vine pentru fiecare în mod diferit. Pentru unii lecturile duhovniceşti aduc prospeţime. Alţii iubesc slujbele bisericeşti şi de acolo îşi iau putere. Alţii au înclinaţii serioase pentru rugăciunea particulară. Avem nevoie de insuflare şi de atenţie. Să urmărim unde sunt descărcările de ajungem cu bateriile pe zero.

Despre eficienţa rugăciunii

- Sunt momente în care, deşi ne facem rugăciunea, nu simţim că primim putere. Rămânem străini de ceea ce facem. Cum se câştigă prezenţa în rugăciune?

- Cineva se exprima referitor la absenţa noastră lăuntrică din ceea ce facem cam aşa: putem citi rugăciuni fără să ne rugăm, putem mânca de post fără să postim. Este adevărat. Practicăm lucrurile credinţei fără suflul credinţei. Se întâmplă ceva. Mă gândesc că poate fi folositor şi să ne dăm seama de această stare de lucruri şi să nu ne împăcăm cu ea. Citim nişte rugăciuni fără să ne rugăm de fapt. Şi atunci trebuie să schimb ceva. Mă opresc. Nu mai citesc rugăciunea. Stau. Întâi stau puţin şi mă gândesc: ce sunt eu, cine sunt eu, ce fac eu, înaintea cui stau? pentru a-mi trezi conştiinţa şi a fi prezent în lucrul pe care am de gând să-l fac.

Unii Părinţi recomandă un astfel de moment pentru a trezi un suflu al rugăciunii. Adică să nu te apuci imediat să te rogi, ca şi cum ţi-ai face o datorie, aceea de a-ţi citi rugăciunea, după care îţi vezi de treaba ta. Nu. Stai un moment. Stai puţin. Să te linişteşti. Să-ţi dai seama ce vrei să faci. Să-ţi vii în simţire. Apoi te poţi apuca de rugăciune. De dorit este să faci o rugăciune care corespunde stării tale. Se poate ca rugăciunea citită să nu-ţi ofere ceea ce ai nevoie tu în momentul acela. Poate mai potrivit ar fi atunci să te rogi cu propriile cuvinte. Aşa este atunci, altă dată va fi altfel.

Cred că Părintele Rafail Noica povestea o întâmplare cu un părinte care, ajuns seara acasă, nu putea să se roage. Pentru că există şi ispita aceasta. Şi atunci nu poţi să îţi zici decât: îmi citesc rugăciunile şi mă culc. Dar părintele nu s-a putut împăca cu situaţia asta şi a început să se plimbe prin casă zicând în sinea lui: „Doamne, iartă-mă, dar nu pot să mă rog!“ Şi se zbuciuma în sufletul lui. Omul

nu se împăca nici să se culce aşa, nici să se roage mecanic. După ce a stat aşa o jumătate de oră, brusc, un asemenea duh de rugăciune l-a cuprins, încât, pe urmă, rugăciunea nu-l mai lăsa să se culce.

Ce minunat când omul este sincer! Adică când se ia în serios în ceea ce face. Dumnezeu îl ia în serios. Armonia pe care o căutăm şi o dorim este taina lui Dumnezeu. Fiecare om se realizează deplin în ceea ce el are unic. Doar atunci se simte el însuşi. Dar, pe de altă parte, păstrându-şi unicitatea, omul rămâne în armonie cu toţi ceilalţi, cu Dumnezeu, cu semenii, cu natura. Dacă omul se împlineşte în Dumnezeu, nu are cum să fie altfel. Este bine cunoscută comparaţia cu centrul cercului din care pornesc mai multe raze. Cu cât razele se apropie mai mult de centru, cu atât distanţa dintre ele scade şi se unesc în acel punct. La fel se întâmplă şi cu noi, oamenii aflaţi în căutarea lui Dumnezeu.

- De Paşti, după un post de şapte săptămâni, creştinii caută împărtăşirea euharistică cu Iisus Hristos. În ce ar consta pregătirea pentru Sfintele Taine?

- A te împărtăşi cu vrednicie, scria undeva Părintele Alexander Schmemann, înseamnă să te împărtăşeşti înţelegând ce faci. Să prinzi sensul împărtăşirii şi al pregătirii pentru Sfânta Împărtăşanie. Starea firească a lucrurilor este împărtăşirea permanentă. Dar noi suntem destul de departe de ea şi nu o putem recupera cu uşurinţă. Nu înseamnă că noi, dacă ne vom împărtăşi în fiecare zi, am recuperat practica Bisericii primare. Departe de noi gândul acesta. Doar imităm mecanic ceva fără să avem duhul şi înţelegerea celor din vechime.

Părintele Alexander Schmemann spunea că un preot venerabil a fost întrebat cum mai poate un om trăi creştineşte în lumea de astăzi. Şi răspunsul a fost acesta: „Oricine poate trăi creştineşte dacă va avea gândul că la sfârşitul săptămânii trebuie să se împărtăşească. Trăindu-şi viaţa ca pentru împărtăşire.“

Poate spunem lucruri mari, dar când te apuci să le faci, să le trăieşti, atunci reuşeşti să vezi cât împlineşti din ele. Trebuie să fim conştienţi de vremurile în care trăim, în ce lume am deschis ochii. Să nu uităm că ne-am născut după Nietzsche. Şi numai în secolul trecut, omenirea a trecut prin două războaie mondiale, fratricide.

Dacă ne gândim cât de mult s-au schimbat lucrurile faţă de când eram eu copil, acum 30 de ani, ce tensionată este viaţa acum faţă de atunci…

(Cf. Augustin Păunoiu – Cotidianul Patriarhiei Române “Lumina de Duminică” – http://ziarullumina.ro/interviu/la-pasti-traim-un-har-o-lumina-care-nu-sunt-de-aici – 05.05.2013).

„Dă sânge şi ia Duh“

- Preacuvioase Părinte Arsenie, lipsa de simţ al adevărului este poate cea mai mare primejdie a vremurilor noastre. Oamenii sunt debusolaţi, nu mai ştiu ce este bine şi ce este rău. Să ne uităm la ce se întâmplă în urma atentatului de la Paris. Mulţi clamează dreptul la liberă exprimare, sub paravanul căruia oricine poate face orice, poate jigni religia altcuiva, o poate blasfemia. Libertatea absolută, fără limite, nu poate duce decât la anarhie, s-a văzut. Ce ne învaţă Biserica despre libertate? Cum se poate ajunge la ea?

- Întrebarea deja surprinde foarte limpede nişte stări de lucruri. Vedeţi, avem simţul acesta al libertăţii care ţine de chipul lui Dumnezeu în noi. Numai că felul cum trăim libertatea e de multe ori denaturat. Asta este rău, din păcate. Pierzând conştiinţa că suntem zidiţi, facem un fel de abuz în această privinţă. Noi avem libertate, dar libertatea noastră este creată. Doar libertatea lui Dumnezeu este absolută. Avem libertatea de a alege, dar nu mai avem libertatea de a evita consecinţele alegerii pe care am făcut-o. Nu putem să alegem ce vrem şi apoi să evităm urmările alegerii făcute. Revin, libertatea noastră este una creată. Pentru noi, să fim liberi înseamnă să iubim pe Dumnezeu. Domnul Însuşi ne-a spus: „Cine face păcatul este rob păcatului. Dacă Fiul vă va face liberi, liberi veţi fi într-adevăr“ (Ioan 8, 34-36). Nu ne putem elibera singuri din robia păcatului. El ne eliberează din această sclavie. Repet, pierzând conştiinţa faptului că suntem zidiţi, că suntem fiinţe create, pierdem şi înţelesul adevărat al libertăţii. Şi atunci apar anomaliile pe care le constatăm vrând-nevrând.

Acum, în lucrurile pe care le-aţi menţionat şi care s-au petrecut la Paris, greşelile ne par mult mai evidente. Dostoievski a surprins un substrat mai adânc al problemei libertăţii. Personajele lui, Kirilov, de exemplu, sau Ivan Karamazov, pun foarte acut problema libertăţii. Ştiţi că eroii lui Dostoievski ajung să-şi afirme libertatea luându-şi viaţa. Vedeţi până la ce absurditate se poate ajunge.

Modul acesta de afirmare a libertăţii este de fapt un orgoliu, un demonism. Pentru noi, exprimarea Fericitului Augustin este frumoasă şi are deplinătatea ei: „Iubeşte şi fă ce vrei!“ Aceasta este pentru noi libertatea. Dacă iubeşti, poţi să faci ce vrei.

- Familia creştină şi monahismul reprezintă puterea Ortodoxiei în timpurile noastre zbuciumate. Cum păstrează monahismul focul viu din vatra Ortodoxiei?

- Când spuneţi focul viu din vatra Ortodoxiei, ne puneţi pe noi, monahii, într-o situaţie dificilă. Pentru că monahismul nostru este destul de stins, aşa cum îl simţim noi astăzi. Se vorbeşte mult despre criză. Lumea noastră este dominată de tot felul de crize. Între ele, şi criza monahismului. Criza aceasta astăzi noi o trăim din plin.

Vedeţi, odată cu decretul de excludere din mănăstiri dat în anul 1959 au fost îndepărtaţi din mănăstiri părinţi şi maici care acum ar fi fost probabil încă şi în puterea fizică, activi, dar şi cu suficientă experienţă pentru a ne sprijini pe noi. Însă, acum, noi suntem în situaţia în care bătrânii au plecat la Dumnezeu şi am rămas noi destul de nepregătiţi pentru ispitele şi greutăţile şi problemele care ne întâmpină.
Probabil că şi din cauza aceasta monahismul suferă o criză. Muntele Athos n-a trecut printr-un decret de excludere din mănăstiri, dar ştiţi că şi în Sfântul Munte Athos se punea problema închiderii multor mănăstiri pentru că nu mai aveau personal monahal. Eu am intrat în mănăstire în anul 1992. După anul 1989, şi în Sfântul Munte Athos după anul 1980 a fost un val, au fost tineri care au venit spre monahism. Astfel am trăit o oarecare împrospătare a vieţii monahale.

Dar încă nu suntem suficient de formaţi. Şi asta se simte. Noi ne străduim să păstrăm tradiţia Părinţilor noştri, dar ţin să menţionez faptul că ne confruntăm şi cu aceste greutăţi. Şi nu sunt alte mijloace sau lucruri noi cele de care avem nevoie, ci aceleaşi. Ascultarea, dragostea, smerenia, rugăciunea lui Iisus, pe toate ne străduim să le practicăm, să le cultivăm. Să păstrăm modul de viaţă al Părinţilor noştri atât cât putem noi să păstrăm harul pe care ei ni l-au transmis.

- Consideraţi că la noi s-a produs un hiatus în relaţia aceasta ucenic-duhovnic?

- Nu s-a produs un hiat, dar sunt anumite probleme în privinţa asta. Duhovnicul meu, Părintele Macarie Ioniţă de la Mănăstirea Pasărea, spunea că a observat un lucru. Dânsul a fost mai bine de 30 de ani duhovnic la o mănăstire de maici. Şi a observat că de la un moment încoace, când venea vreo fată cu dorinţa de a rămâne la mănăstire, treceau prin ceva ce nu mai trecuseră mai înainte. Adică într-un trecut nu foarte îndepărtat, trecerea de la viaţa în lume la monahism era foarte lină. Trăiam o continuitate.

Pe când acum, mărturisea Părintele Macarie, întâi trebuie să dărâmăm ceea ce s-a zidit prost, şi apoi să construim ceva. Când dărâmi, nu ai satisfacţie, nu vezi cum zidirea ta se înalţă, ci simţi doar efortul, constaţi doar truda. Problema asta a apărut cumva. Nu putem zice că trăim un hiatus, dar înainte cred că oamenii, tinerii care veneau la mănăstire erau mai bine formaţi creştineşte. De aceea exista o continuitate. Aveau un fond, o bază care-i ajuta în continuitate, iar pentru părinţii duhovnici era mai uşor să-i îndrume. Aveau deja o temelie pusă pe care zideau.

- Această trecere de la viaţa în lume la cea monahală este lucrul care sperie la începătorii în ale călugăriei? Faptul că se produce o ruptură prea mare între ce au trăit în lume şi ce întâlnesc în mănăstire?

- Uneori îi sperie pe duhovnici (Părintele Arsenie râde). În sensul că au de-a face cu un material mai dificil de lucrat. Tocmai pentru că se impregnează în suflet ceva neconform cu Evanghelia. Primele impresii impregnate în copil sunt foarte puternice. Primele lucruri asimilate prind rădăcini. Şi dacă el nu este crescut în duhul Evangheliei, ci în spiritul Drepturilor omului, nu neapărat că ar fi ceva rău Drepturile omului, atunci el vine ca să-şi caute drepturile la mănăstire. Nu vine să ofere, nu vine să se jertfească, să se dăruiască. Nu vine format pentru ascultare. Şi este greu până când îşi înţelege aşezarea greşită a sufletului şi revine pe drumul cel sănătos.

- Întreaga viaţă spirituală constă în a reînnoi trăirea directă a Botezului şi nu a adăuga ceva nou. Pentru ce luptăm totuşi? Pentru ce ne înfrânăm de la patimi şi pofte, la ce bun lupta aceasta îndârjită împotriva răului lui din noi? Oare vom izbândi cândva?

- Înţeleg că întrebarea se leagă de faptul că mântuirea ne este dăruită şi atunci pentru ce mai luptăm. În Taina Botezului, viaţa nouă este sădită în noi cumva. Este sădită, sigur că este sădită în noi. Domnul ne-a spus-o limpede: „De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu poate să intre în Împărăţia lui Dumnezeu“ (Ioan 3, 5).

Este adevărat ce a spus Mântuitorul, dar noi ne luptăm, şi o să mă folosesc de acest cuvânt, dacă cineva s-a născut, nu înseamnă că e om matur. Un copil este un copil, are nevoie să treacă prin atâtea ca să ajungă la maturitate. Să se împlinească, să se dezvolte, potenţialul lui să devină actual, să actualizeze ceea ce a fost sădit în el. Într-un copil nu se schimbă nimic. Toate îi sunt date cumva copilului. Dar luptăm pentru că vrem să asimilăm ceea ce ne-a fost dăruit. Domnul ne-a dăruit totul.

Nu de mult a fost în vizită la noi în mănăstire IPS Părinte arhiepiscop şi mitropolit Serafim Joantă al Germaniei. Şi mi-a plăcut cum a surprins realitatea aceasta. Sunt antinomice cumva, paradoxale lucrurile în trăirea noastră creştină, ortodoxă. Trebuie luate împreună două afirmaţii care par că se exclud. „Totul este dar de la Dumnezeu“. Totul, absolut totul, este darul Lui. Dar împreună cu afirmaţia asta trebuie să o luăm şi pe cealaltă: „Dă sânge şi ia duh“. Dar totul este dar de la Dumnezeu.

- Vorbiţi-ne despre Sfânta Liturghie. Liturghia este doar obligaţia religioasă de a merge şi a asista duminica la o slujbă de două ore? Ce trebuie să însemne pentru noi mersul la Sfânta Liturghie? Cum să ne pregătim pentru Dumnezeiasca Liturghie?

- De sufletul meu s-a apropiat foarte mult modul acesta de a înţelege, de a exprima lucrurile în ce priveşte Liturghia. La Sfânta Liturghie este vorba de un schimb de vieţi. Noi oferim lui Dumnezeu viaţa noastră, cu micimile, cu

păcatele, cu toate neputinţele ei. Iar Domnul ne dă în schimb viaţa Lui. Lucrurile sunt foarte frumos exprimate în dialogul pe care îl poartă preotul sau arhiereul cu diaconul împreună-slujitor înainte de binecuvântarea pentru Sfânta Liturghie. Redau introducerea dialogului dintre cei doi în exprimarea veche, uşor arhaică. Diaconul spune: „Vremea a face a Domnului este. Binecuvintează Părinte!“ sau „Vremea este a face Domnul“.
Asta spune totul despre Sfânta Liturghie. Adică noi am făcut, am făcut Sfânta Proscomidie, am adus darurile de pâine şi de vin, le-am pregătit pentru sfinţire, am făcut Utrenia, a fost lucrarea noastră. De acum încolo vremea să lucreze a lui Dumnezeu este. Poate în celelalte rugăciuni, în rugăciunile noastre particulare şi în Laudele Bisericii este mai mult acţiunea noastră.

Să explic altfel. Vedeţi, la Utrenie, partea principală a slujbei se săvârşeşte la strană. Şi asta cumva sugerează lucrarea noastră, mersul nostru către Dumnezeu. Dar în Sfânta Liturghie partea principală, esenţială a slujbei se desfăşoară în Sfântul Altar. De aceea se începe dialogul aşa: „Vremea de acum este să lucreze Dumnezeu“. În Sfânta Liturghie vine Dumnezeu către mine. Este mişcarea Lui către noi, oamenii. De aceea, zic cumva că aici este vorba de un schimb de vieţi. Noi, sub forma pâinii şi a vinului, oferim lui Dumnezeu viaţa noastră. Iar El ni le oferă apoi, după sfinţire, ca Trup şi Sânge al Lui.

Atunci cum trebuie să participăm la Sfânta Liturghie sau cum trebuie să ne pregătim pentru ea este de la sine înţeles. Să trezim, să deşteptăm în noi conştiinţa aceasta a faptului că mergem să ne întâlnim cu Dumnezeu, nu că nu ne-am putea întâlni oriunde până la urmă cu El, dar Dumnezeu a ales modul acesta de a lucra în lume. Mergem să ne întâlnim cu El, să ne oferim viaţa Lui. Şi câtă dragoste punem noi în ceea ce oferim, uite, oferim pâine şi vin la Liturghie… dar sigur că nu darul material este esenţial, ci dispoziţia cu care oferim acest dar, adică partea asta spirituală, duhovnicească, încărcătura pe care o dăm acestui dar. Noi oferim lui Dumnezeu viaţa noastră simbolizată prin darurile de pâine şi vin, iar El se oferă pe Sine Însuşi, ne oferă viaţa Lui.

- Cum putem spori iubirea pentru Dumnezeu?

- Domnul Iisus Hristos Însuşi ne-o spune: „Cine mă iubeşte ascultă poruncile Mele. Acela este care Mă iubeşte, care păzeşte poruncile Mele“. Silindu-ne să păzim porunca dumnezeiască. Nu putem să ne sporim iubirea faţă de Dumnezeu neglijând porunca dumnezeiască. Aşa putem să ne sporim iubirea. O scânteie de iubire avem. Scânteia aceea trebuie să o sporim. Adică aşa cum în foc, vezi, punem lemne, punem combustibil, îl alimentăm ca să ardă, la fel scânteia iubirii Lui în noi El Însuşi o aprinde. Dumnezeu Însuşi o aprinde. Dar ţine de noi apoi să facem ca acest foc al iubirii să nu se stingă. Şi modul, felul cum alimentăm, calea pentru a alimenta această iubire este silirea spre păzirea poruncilor dumnezeieşti.

- Aţi vorbit mai devreme despre copil şi despre matur. Aş vrea să discutăm acum despre ora de religie şi despre importanţa predării ei la cei mici, în şcoală. Ştiţi că această problemă a statutului orei de religie este intens dezbătută acum în societatea românească.

- Despre importanţa ei nici nu ar trebui să mai discutăm, pentru că este evidentă. Părinţii sunt de multe ori nepregătiţi să transmită copiilor cele legate de Dumnezeu, de Biserică. Ei înşişi crescuţi, formaţi în perioada regimului comunist nu cunosc foarte multe lucruri. De aceea pentru copii sunt vitale aceste ore de religie.

Cu privire la cum să li se comunice copiilor cunoştinţe, învăţătura despre Dumnezeu, aici nu ştiu dacă sunt eu nimerit sau pot să spun anumite lucruri. Am mai discutat cu profesorii de religie şi mi-au spus de problemele cu care se confruntă. Mi se pare foarte important să înţelegi unde se află copilul. Adică să porneşti de la problemele care-l frământă pe el. De la lucrurile care pentru el sunt vii. Şi legat de asta cumva să-L comunici pe Iisus Hristos, pornind de la lucrurile care-l frământă pe el. Pentru că există şi riscul de a transmite nişte cunoştinţe seci, care nu au priză cu viaţa lui, cu problematica vieţii lui. Să mă explic puţin.

Ştiu că într-o vreme Părintele Andrei Kuraev a făcut nişte gesturi care i-au contrariat pe unii oameni. Între altele, faptul că participa la nişte concerte de muzică rock. Ei, la concertele de muzică rock, el a şi predicat. În momentul în care a fost luat la întrebări, părintele Andrei Kuraev a spus ceva ce mie mi s-a părut a fi un lucru cu miez. A spus aşa: „Mai întâi nu merg la orice fel de concert de muzică rock. Am legătură cu vedetele muzicii rock din Rusia, dar nu cu orice vedetă de muzică rock. Adică sunt prieten şi merg la concertele unor vedete de muzică rock la care am simţit că au un miez în mesajul lor. Spre exemplu, cântecele lor vorbesc despre lipsa de sens, absurdul vieţii de astăzi. Tinerii aceia au nişte căutări. Şi primul lucru pe care-l fac atunci când mă duc acolo nu este să le spun tinerilor: «Mergeţi la biserică, rugaţi-vă, spovediţi-vă!» Ci îi îndemn: «Luaţi în serios ceea ce spune tocmai, să zicem, idolul vostru, starul vostru». Pentru că sunt zeci de mii de tineri fani ai respectivei vedete de muzică rock. «Luaţi-l în serios. Nu participaţi doar la un concert unde aveţi parte de o muzică frumoasă şi de o atmosferă de destindere. Ci luaţi mesajul în serios».

Pentru că, zice Părintele Andrei Kuraev, intuiesc că, dacă vor lua în serios mesajul, firul, drumul pe care au pornit îi va duce până la urmă la Iisus Hristos, Calea şi sensul vieţii noastre.

Ce mi s-a părut adevărat în ceea ce spune Părintele Andrei Kuraev? Că este nevoie cumva să te cobori la nivelul de înţelegere al copilului, să vezi întâi ce-l

preocupă pe el. Copiii, în general, au sclipirile şi intuiţiile lor, au problemele lor foarte vii. Tocmai de aceea ne surprind de multe ori. Pornind de la problemele lor, să găsim o cale de a-L comunica pe Iisus Hristos.

(Cf. Augustin Păunoiu – Ziarul Patriarhiei Române "Lumina de Duminică" – http://ziarullumina.ro/interviu/da-sange-si-ia-duh – 15.02.2015)

Despre credinţă care este totul

- În altă ordine de idei, prea cuvioase Părinte Arsenie, care ar fi primele trei lucruri - dacă am putea să le ierarhizăm - mai importante pe care ar trebui să le urmărească un creştin astăzi?
– Credinţa, smerenia şi dragostea!

– Păi… credinţă au toţi astăzi care merg la Biserică. E vreunul care spune că nu crede în Dumnezeu?
- Credinţa vie. Eugen Ionescu spune foarte frumos că, atunci când s-a dus în Sfântul Munte Athos, tânăr fiind, a vrut să se spovedească. Şi a dat peste un duhovnic căruia i s-a spovedit: „Ce puteam să-i spun? Păcatele unui tânăr secularizat din Paris. Păcatele tinereţii". Şi zice: „După ce m-am spovedit, duhovnicul mi-a spus: «Fiule, nu mă interesează păcatele pe care le-ai spus, că ai omorât, că ai făcut… Crezi în Dumnezeu? Tu crezi în Dumnezeu?» «Da, Părinte, cred, chiar sunt botezat creştin ortodox». Şi-i zice Părintele: «Nu aşa, fiule! Spune-mi: crezi că Iisus Hristos este Ziditorul şi Purtătorul nostru de grijă, Proniatorul vieţii noastre?». Adică Părintele - traduce cumva Eugen Ionescu - a vrut să-mi spună: «Nu te-am întrebat dacă tu crezi că Cineva a făcut lumea asta, ca un Ziditor, că este Cineva dincolo de lume, ci: tu crezi că acest Cineva are o legătură personală cu tine?»". Şi zice el că a rămas puţin descumpănit: „Nimeni nu-mi pusese atât de tranşant problema asta!". Şi, după puţină şovăială, i-a spus: „Părinte, eu cred, dar ajută-mă să înţeleg mai bine!" Şi Părintele a zis: „Fiule, dacă crezi cu adevărat, toate de la sine se aşază în rânduială. Nu am ce să-ţi mai explic eu".

Despre credinţa aceasta este vorba! Noi toţi zicem că da, credem că este un Dumnezeu… Dar ai o legătură personală cu El? Iisus Hristos, crezi tu că este Ziditorul şi Purtătorul tău de grijă personal - Ziditorul lumii, dar şi purtătorul tău de grijă? Despre credinţa aceasta este vorba, credinţa vie, care presupune o angajare personală. Credinţa este încredere, o încredinţare a propriei vieţi, o dăruire de sine, o dăruire a propriei vieţi în mâinile lui Dumnezeu, ca o sămânţă a unei noi vieţi. Dragostea Sfinţilor este desăvârşirea acestei credinţe.

Lucrurile sunt atât de simple… Ca într-o prietenie. Dacă pe un prieten nu-l mai vezi, nu-l mai vezi deloc, din indolenţă, nu pentru că sunt motive obiective, poţi

să zici că ai o prietenie?… Dacă nu-i mai dai din când în când un telefon, dacă nu te mai întâlneşti cu el, poţi să zici că ai o prietenie? Ce legătură vie, personală ai, dacă nu ştii de el, dacă nu afli de el, dacă nu te interesează să ştii ce-a mai păţit, ce i s-a mai întâmplat? Aşa şi aici, parcă prea mult ne concentrăm cumva pe „faptele credinţei”, şi pierdem din vedere legătura asta cu Cel în Numele Căruia facem faptele credinţei.

Vladimir Soloviov spunea că antihrist va oferi toate condiţiile vieţuirii în credinţă. Şi Bisericii îi va oferi toate condiţiile să-şi desfăşoare activitatea. În numele cui?… Asta este întrebarea. În numele cui? Numai ca să fie el adorat. Te lasă să te duci la Biserică, te lasă să faci Liturghia, îţi oferă cele mai bune condiţii să-ţi desfăşori toată activitatea, cu condiţia să-l adori pe el, nu pe Iisus Hristos. Şi omul, dacă vrea să se mintă, se poate minţi. Dacă vrea să se mintă, zice: „Uite, merg la Biserică, mă spovedesc, mă împărtăşesc, sunt bine…”.

- Omul îşi face dumnezeu din propriile lui gânduri despre el însuşi. Este ispita de la iudei încoace - litera şi duhul, când Îl judecau pe Mântuitorul că vindeca sâmbăta.

- Da, da, da. Cred că Părintele Simeon de la Essex a spus că poate cea mai cumplită ispită a omului contemporan este de fapt vechea ispită, auto-îndumnezeirea. Îşi construieşte o religie căreia el însuşi îi este dumnezeu, de fapt: îi place Ortodoxia, ia din Ortodoxie ceva; îi place şi din Catolicism ceva, ia şi de acolo ceva; din Hinduism îi place ceva, ia şi de acolo ceva. Este „generos”!

Despre căile ce duc către smerenie

- Părinte, aţi spus că avem nevoie de credinţă, smerenie şi dragoste. Ce ar trebui să facă omul ca să se smerească? Ni se spune: smereşte-te! Dar cum să te smereşti?

- Sunt tot felul de nuanţe aici, de la om la om. Părinţii ne spun, sigur, Avva Dorothei ne vorbeşte despre calea ce duce la smerenie. Smerenia în sine este de necuprins, de neînţeles cu mintea, fiind dumnezeiască. Dar Părinţii vorbesc despre o cale ce duce la smerenie. Avva Dorothei spune despre trei lucruri. Zice despre rugăciune: cultivând rugăciunea, silindu-ne fiecare, după dragostea lui, după credinţa lui, să cultivăm rugăciunea, să ne rugăm, în chip firesc se sădeşte în noi smerenia, pentru că în rugăciune ţii vie conştiinţa faptului că binele îţi vine de la Izvorul binelui, că nu eşti tu Izvorul binelui. Tu te legi de Izvorul binelui, şi atunci nu-ţi mai atribui anumite lucruri, ci ai conştiinţa vie că binele îţi vine din Izvorul binelui, prin rugăciune.

Apoi spunea, iară: în relaţia cu aproapele să nu te înalţi faţă de nimeni. Şi un alt lucru, în cele ale vieţii, „osteneala trupească” zic ei - adică şi cele trupeşti cumva ajută la smerenie.

Să spun cum am înţeles eu lucrul acesta. Pentru un şofer, de exemplu, o stare de suflet are când este la volanul unui Jeep, şi alta este când ar fi la volanul unui Trabant, dacă ar mai circula azi un Trabant de pe vremuri. Adică şi lucrul smerit te smereşte. Nu-i obligatoriu, nu reducem smerenia la asta. Că poţi să te mândreşti, să găseşti o cale de-a te mândri chiar şi când conduci un Trabant. Dar totuşi Părinţii ne dau o înţelegere: lucrurile simple, nu lucrurile strălucitoare. Să avem atragere către lucrurile modeste ale vieţii - în îmbrăcăminte, în purtare, în toate, lucrurile simple te ajută.

Dar Părinţii spun că acestea sunt căi către smerenie: Rugăciunea, a nu te înălţa faţă de aproapele şi a merge către lucrurile smerite ale vieţii. Dar smerenia în sine este de nedefinit, de neînţeles. Smerenia… Sfântul Ioan Scărarul, într-un text atât de frumos, încearcă să cuprindă în cuvânt, şi apoi concluzionează că este neputincios cuvântul în a surprinde ce înseamnă smerenia.

Şi ştiţi că la Avva Dorothei este şi discuţia Avvei Zosima cu un filosof, care filosof îi spune Avvei Zosima: „Cum poţi să spui despre tine că eşti păcătos?! (adică: cum te poţi smeri?) Dar tu nu vezi că eşti sfânt?! Tu nu vezi că lucrezi poruncile?!”. Şi Avva Zosima nu ştia ce să-i spună, şi-i zice doar atât: „Nu mă suci pe mine, că eu aşa sunt!” Avva Dorothei însă a găsit şi un răspuns pentru filosof, care l-a şi mulţumit pe filosof. Şi Avva Dorothei i-a răspuns în felul acesta: „Aşa cum, deprinzând o meserie, nu poţi să surprinzi momentul şi să spui: în momentul ăsta am deprins-o, croitoria, nu poţi să zici «în momentul ăsta am deprins-o», ci stai lângă un meşter şi, stând lângă el, încercând, greşind, la un moment dat constaţi că stăpâneşti meseria, aşa şi aici, din lucrarea poruncilor, în chip firesc se naşte în suflet smerenia”. În porunci este ascuns Iisus Hristos. Prin strădania de împlinire a poruncilor, de atragere către dorinţa de a-L urma pe Iisus Hristos, la un moment dat omul descoperă că însuşirile Domnului Iisus Hristos i se comunică şi lui. Iar Iisus Hristos este smerit. „Învăţaţi de la mine, că sunt blând şi smerit cu inima” Matei 11:29…

Câteva cuvinte despre adevărata și falsa smerenie

- Am zis lucrul acesta pentru că unii oameni, nu ştiu cum să spun… este mult spus că se automutilează construindu-şi comportamente „smerite”. Tot aşa, încercând să-şi construiască smerenia cu mintea şi cu propria simţire. Nu se poate asta. Este ceva foarte fals, este ceva care sună fals şi poate să devină foarte vătămător. Este ca un om care îmbracă o haină care nu i se potriveşte. Şi vezi că-l strânge acolo, îi stă urât în partea aia, nu merge aşa. Și omul din afara Bisericii te simte. De aceea mulți zic că oamenii de la biserică sunt mai răi. Este mai greu să te înţelegi cu ei.

O doamnă spunea la un moment dat că, atunci când s-a apropiat de Biserică, s-a simţit bine la început, dar după vreo doi-trei ani a zis: „Simt nevoia să-mi caut prietenii de dinainte de Biserică. Pentru că pot cu aceia să vorbesc normal. Aceştia din Biserică, când vreau să le spun ceva firesc, îmi livrează reţete duhovniceşti. Îmi vorbesc în sentinţe, în parabole ale Sfinţilor Părinţi. Eu vreau să vorbesc cu omul, simplu, firesc”. Şi i-am dat dreptate. Dar m-aş fi bucurat şi să fie mai înţelegătoare.

- Nu că sunt rele parabolele şi sentinţele, ci ele nu exprimă viaţa lăuntrică…
- Şi omul are dreptate, în sensul că simte că acela şi-a pus o haină care-i stă rău.

Nu i se potriveşte, este strâmtă, nu-i cade bine. Şi omul tocmai asta are tendinţa să respingă - căci parabola este bună, cuvântul de la Sfântul Părinte este bun, este frumos. Aşa şi cu smerenia: una-i un produs de firmă şi una-i contrafăcut! - nu poţi s-o contrafaci, s-o fabrici.

Aşa zic Părinţii, că dacă în sufletul nostru se trezeşte dorul după Iisus Hristos, într-o oarecare măsură Îl cunoaştem, ne întâlnim cu El. Dar, de fapt, El ne caută mai întâi de a-L căuta noi pe El. De acolo se naşte în suflet dorinţa de a-I păzi porunca. În strădania de împlinire a poruncii - în poruncă fiind Iisus Hristos ascuns, El ni se comunică. Şi de la El primim smerenia, că este o însuşire a Lui. Smerenia autentică, adevărată.

Încă şi Sfântul Siluan zice că smerenia Mântuitorului Iisus Hristos este de neatins. Smerenia prin care ne socotim mai răi decât toţi este smerenia ascetică, smerenia în care este prezent, într-o pondere mai mare cumva, efortul omenesc, demersul omului către Iisus Hristos, este adevărat, binecuvântat de Iisus Hristos acest efort. Dar smerenia lui Iisus Hristos Însuşi, care este fiinţială, este de neajuns pentru om: însetează omul după ea şi nu-i ajunge o viaţă pentru a o dobândi. Este smerenie fiinţială.

Câteva învăţături despre evlavie

- Să vă întreb puţin despre o altă virtute sau lucrare, evlavia, care este iarăşi puţin greşit interpretată în viaţă noastră…
- Probabil că tot aşa, din faptul că avem comportamente lipsite de conţinut. Că dacă nu este simţirea celor veşnice, dacă gesturile nu sunt însoţite de simţirea celor veşnice, ele se simt seci. Sunt „corecte”, dar sunt seci.

Vă aduceţi aminte, cuviosul Părinte Paisie Aghioritul povesteşte despre întâlnirea cu preotul acela care făcea icoane, lipea litografii pe lemn şi, ca să se lipească bine, neatent, se punea cu fundul pe ele. Este o grozăvie! Că el nu le simţea că sunt vii. Omul care are evlavie adevărată simte că sunt vii, nu sunt un

obiect pentru el, ci simte ceva viu în ele, adică simte legătura vie a icoanei cu prototipul. Şi raportarea lui la icoană preia ceva din raportarea la prototipul care este viu. A avea comportamentul fără simţirea asta te duce la o evlavie falsă.
Dar sunt şi nuanţări aici. Poate să fie cineva conştient că nu are evlavie şi se sileşte către evlavie. El are un comportament lipsit de conţinutul viu, dar motivul pentru care el îşi construieşte acest mod de a se purta este o năzuinţă, şi atunci cred că-i binecuvântat, nu este o evlavie falsă.

Ca să dau şi un exemplu: Părintele Serafim Rose spune că, atunci când s-a apropiat de Biserică şi a intrat în San Francisco într-o biserică rusă - ştiţi cum sunt ruşii, foarte evlavioşi, fac închinăciuni; probabil când îi tămâia preotul, ei făceau închinăciune ei, când a trecut preotul pe lângă el, se simţea de parcă a înghiţit un băţ. Nu se putea îndoi. Mândria se manifesta aproape fizic. Spunea că parcă i-ar fi înţepenit grumazul. Şi în situaţia asta, un om, ca să-şi înfrângă mândria, poate face gestul forţat, silit, fără să aibă încă simţirea asta vie, evlavioasă, dar are o conştiinţă sănătoasă în ceea ce face, totuşi, că-şi biruieşte mândria. Se biruieşte pe sine şi-şi biruieşte mândria. Şi apoi va veni şi simţirea, va veni şi harul ca să poată să fie firesc, să fie el însuşi. Deocamdată demersul lui este pentru biruirea patimii, a mândriei. Şi-atunci este puţin chinuit, puţin silit. Dar când vine evlavia, intră în firesc.

- Mai este şi aspectul acesta, când făţăreşti faptele evlaviei…
- Asta-i şi mai rău!

- De multe ori nu o faci intenţionat, nu o faci conştient…
- Da, te poţi minţi pe tine. Te poţi minţi până şi pe tine, aşa de perfidă este minciuna, că şi pe tine te poţi minţi. Dar evlavia falsă, sau virtutea falsă nu rezistă la examene: îţi trage cineva o palmă? Cu evlavia falsă nu faci faţă!

Despre gustul evlaviei adevărate

- Spunea cuviosul Paisie că, dacă vrei să devii evlavios, să stai pe lângă oamenii evlavioşi, că evlavia „se ia”. Cum „se ia” evlavia?
- Este limpede că este aşa! Omul evlavios, care este autentic, care este adevărat în evlavia lui, prin naturaleţea lui te cucereşte cumva. Cum se aprinde o lumânare stinsă de la una aprinsă, foarte firesc. Sau dacă stai lângă o sobă care dogoreşte, te încălzeşti. Asta-i foarte firesc.

Este adevărat, că poate, uite, ca să rămânem în limitele comparaţiei acesteia, după ce te depărtezi de soba care dogoreşte, poţi să simţi iarăşi răceala. Până când o vei avea în tine mai trece timp. Adică este nevoie de efort şi din partea ta. Dar, totuşi, faptul că ai simţit „căldura” cât timp ai stat lângă „sobă” se

constituie pentru tine într-un reper, şi poate să fie motorul unei năzuinţe. Şi depinde şi de tine pe urmă să năzuieşti către ceea ce ai cunoscut.

Altfel spus, lângă un om cu evlavie ai cunoscut gustul evlaviei adevărate, şi acuma după gust te orientezi, şi pe tine începi să te judeci altfel. Începi să-ţi dai seama după gust când purtarea ta este ca aceea şi când nu este, când e falsă. Şi cu credinţa, şi cu frica lui Dumnezeu este tot aşa. Că şi credinţa o poţi câştiga de la un om credincios, frica lui Dumnezeu de la un om care o are. Să te lipeşti de un om care o are!

- Până la urmă, acesta ar fi un criteriu al vieţii noastre creştine: să căutăm să stăm aşa, cât putem sau când putem, mai aproape de oameni care au o anumită evlavie pentru a ne îmbogăţi?

- Este o cale de-a ne îmbogăţi. Şi, dacă vedeţi, până la urmă, aici este Tradiţia, sfânta Tradiţie. În viaţa cuviosului Porfirie vedeţi ce cale a ales Dumnezeu să-l îmbogăţească cu harisma străvederii? Nu când stătea singur în privegherea lui sau în rugăciunea lui, ci l-a rânduit Dumnezeu să vadă darul care era asupra unuia, şi: „Uite, îţi dau şi ţie din viaţa care locuieşte în el!”

Şi conştiinţa aceasta se aşază ca temelie pentru toată viaţa, că „Nu prin tine ai dobândit ceva - prin nevoinţa ta, prin rugăciunea ta, prin privegherea ta, ci Tradiţia, viaţa care locuia în acela, ţi-am dăruit şi ţie”. Că nu eşti tu buricul pământului. Ci ai primit şi tu ceva din ceea ce Dumnezeu împărtăşeşte oamenilor.

(Cf. Fragment din articolul ”Credinţa e totul!” publicat în numărul 75 (Aprilie 2015) al revistei Familia Ortodoxă. - Cf. http://www.familiaortodoxa.ro/2015/03/31/credinta-este-totul/ – aprilie 2015). (Cf. http://catehetica.ro/putem-schimba-duhovnicul-p-arsenie-muscalu).

Material documentar, realizat şi întocmit de Stelian Gomboş

Icoane

Frescă din biserica Maicii Domnului din Markopolus, Kefalonia

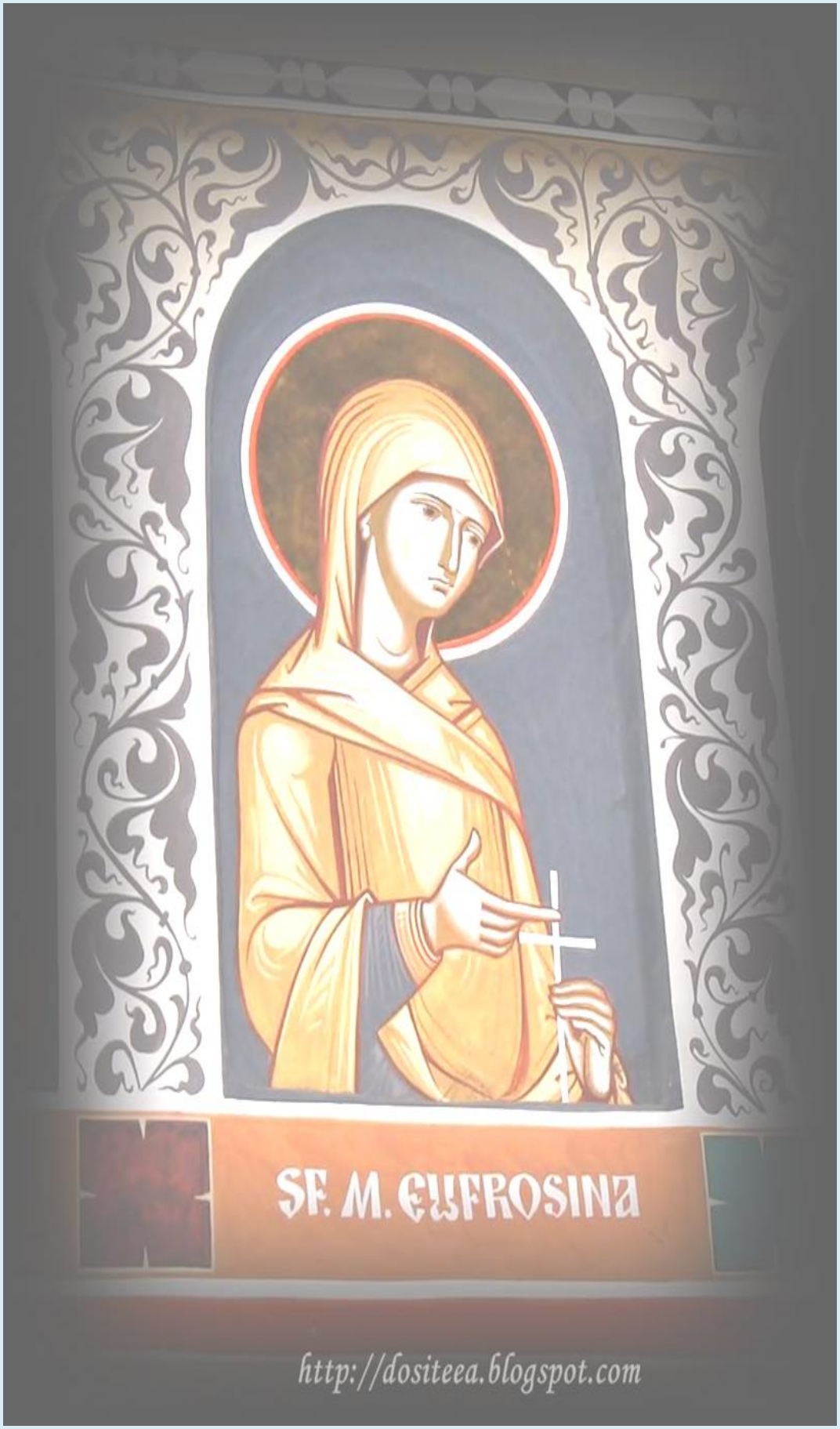

Frescă- Mănăstirea Pângăraţi, Neamţ

ІС ХС
ЕВПРОСИНІА
ОСТАВИ
ТЪ ТАДО
КОНЦА

Η ΑΓΙΑ
ΣΥΦΡΟ
ΣΥΝΗ

Η ΑΓΙΑ
ΣΥΦΡΟ
ΣΥΝΗ

SF. CUV.
EUFROSINA

25 septembrie

SF. CVV.
EVFROSINA

SF. CUV.
EUFROSINA

Troparul Sfintei Cuvioase Eufrosina

25 Septembrie - Glasul 8

Întru tine, maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip; că, luând crucea, ai urmat lui Hristos; şi lucrând, ai învăţat să nu se uite la trup, căci este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta şi cu îngerii împreună se bucură, Cuvioasă Maică Eufrosina, duhul tău.

SFÂNTA CUVIOASĂ EUFROSINA

- 25 SEPTEMBRIE -

TROPAR GL. AL 8-LEA

ÎNTRU TINE, MAICĂ, CU OSÂRDIE S-A MÂNTUIT CEL DUPĂ CHIP; CĂCI LUÂND CRUCEA, AI URMAT LUI HRISTOS; ŞI LUCRÂND AI ÎNVĂŢAT SĂ NU SE UITE LA TRUP, CĂ ESTE TRECĂTOR; CI SĂ POARTE GRIJĂ DE SUFLET, DE LUCRUL CEL NEMURITOR. PENTRU ACEASTA ŞI CU ÎNGERII ÎMPREUNĂ SE BUCURĂ, CUVIOASĂ EUFROSINA, DUHUL TĂU.

CONDAC GL. AL 2-LEA

DORIND SĂ CĂŞTICI VIAŢA CEA DE SUS, DESFĂTAREA CEA DE JOS AI PĂRĂSIT-O DE TOT ŞI TE-AI AMESTECAT PRE SINE-ŢI ÎNTRE BĂRBAŢI, PREAFRUMOASĂ EUFROSINA, CEEA CE PENTRU MIRELE TĂU HRISTOS AI DEFĂIMAT PRE LOGODNICUL CEL VREMELNIC.

✝ SFINŢITĂ ✝

www.bizanticons.ro

Bucură-te, Sfântă prea cuvioasă maică Eufrosina!